

Časopis
slovenskega
rodoslovnega
društva

Letnik 10
številka 1
junij 2003

REVEŠA

Kazalo

Uvodnik	3
Jaka Hawlina Cerkveni (in civilni) predpisi v zvezi s porokami med sorodniki.	4
Peter Hawlina Zakonske zveze med sorodniki	6
Branko Šuštar Rodoslovno raziskovanje z viri v Slovenskem šolskem muzeju*	8
Jurij Šilc Popis duš v župniji Vodice za časa cesarice Marije Terezije	9
Stanislav Južnič Erbergi in njihovi sorodniki med ljubljanskimi jezuiti	20
Peter Hawlina Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije	21
Peter Hawlina Mehiška drevesa	22
Janez Toplišek Matični register	24
Nenad Novaković Program GeneWeb 4.09 (c)	27
Peter Hawlina Še o programu GeneWeb	28
Dagmar Slekovec Ali jih kdo pozna?	31
Peter Hawlina Pomembnejši slovenski izseljenci	36
Tino Mamič Moj prednik ni (več) morilec	38
Martin Prašnički Srečanja rodoslovcev v Mariboru	38
Kaj delamo: Danica Gošnik	39
RAST - RAZiskovalski Stiki	40
Zapisnik Občnega zbora SRD dne 10. 6. 2003	41
Koledar prireditelj SRD v letu 2003	42
Poročila o delu	42
Akcija zbiranja prostovoljnih prispevkov za ohranjanje arhivskega gradiva	42
Novi člani	42
Ed Kucler Slovenian Genealogical Society Conference	43

Uvodnik

Na naslovnici imamo tokrat nagico. To sicer ni prvič. Pogledajte na zadnjo stran. Že dvakrat je bila pred tem. Enkrat je prikazovala Evo ob stvarjenju, drugič ob izvornem grehu. Tokratno drevo z naslovnice bi lahko poleg tega, da neposredno spominja na človeka, uporabili tudi kot ilustracijo zraščanja dveh debel v enega. To je verjetno med botaničnimi drevesi večja redkost kot med človeškimi, o čemer je govora v prvih dveh prispevkih.

Upodobljena nagica na naslovnici sicer ni živa, vseeno pa bolj kot je bil slonokoščeni kip, ki ga je naredil mitološki Pigmalion in ga tako vzljubil, da mu je Afrodita uslišala željo in ga oživila. Podratitovski Pigmalion verjetno občasno obišče svojo stvaritev in ugotavlja, koliko se je od zadnjega obiska spremenila.

To so večne teme. Ozrimo se še k aktualnim. V zadnjem času je bila najbolj aktualna objava dosjejev državne varnosti na spletu. V vseh medijih smo o tej objavi slišali številna mnenja. Reakcijo na enega od njih mi je poslal bratranec:

Kdo molze kozla in kdo drži rešeto?

Novinar Grega Repovž pripisuje v tekstu z zgornjim naslovom delovanju udbe in kasnejše SDV več ali manj kar operetne lastnosti. Takole piše med drugim: »A malodane vsi ljudje so vedeli, kdo dela za državno varnost in so se z njimi pogovarjali tako. In ti sodelavci

```

. HAWLINA PETER ROJEN:09/10/41 ** LAZNI PRIIMEK **
HAWLINA PETER ROJEN:09/08/41 CR:0161310-3 ST.CR:0542362
KRAJ ROJ.:LJUBLJANA * OBCINA ROJ.:LJ.CENTER * OČETOVO IME:HERBERT * MATERIN DEKLJSKI PRIIMEK:SUHADOLC * IME MATERE:ANA
KRAJ PREBIVALIŠČA:LJUBLJANA OB ZELENJI JAMI 3 * POKLIC2:UCENEC,GIMNAZIJ * NARODNOST:SLOVENSKA *
DRŽAVLJANSTVO2:JUGOSLAVIJA * SPOL:MOŠKI * ŠAMSKI
***** OSEBA JE ZABELEŽENA V KAZENSKI EVIDENCI
JV: DRUGI PRIIMEK:HAWLINA PETER ROJEN:09/10/41 * DRUGI PRIIMEK:HAWLINA PETER ROJEN:09/10/41
DV: DGSJE SDV: -0000198-07934

```

SDV so vedeli, da vsi vedo, kdo in kaj so, in so se sami temu primerno vedli. Z drugimi besedami - kar nekaj let so vsi predvsem igrali (ne kart, pa vendar). In ker je tak sodelavec nekaj kljub temu službi moral poročati, je nekaj tudi poročal. A šlo je bolj za zbujanje vtisa, ne pa za resno poročanje. « Itn. Mislim, da gre v tekstu za precej lahkomiselna poenostavljanja.

Kar kdo občuti na lastni koži se najbolj zapeče v spomin. Bom zato opisal kar svojo izkušnjo.

Leta 1976 bi moral biti imenovan za docenta na takratni FAGG Oddelku za arhitekturo. Po strokovni strani ni bilo zadržkov. Po volji in intervenciji sicer prijaznega »strička« na naši šoli sem bil v docenta

DREVESA

ISSN 1318-6221

Leto 10, številka 1, junij 2003

Časopis Drevesa izdaja Slovensko rodoslovno društvo.

Vse pravice pridržane. Ponatis prispevkov je možen samo po dogovoru z uredništvom.

Urednik: Peter Hawlina

Teh. ureditev in grafična priprava: GAprou design, Ljubljana

Tisk: Embalažno grafični servis, Trata - Škofja Loka

Naklada: 500 izvodov

Naslov: Lipica 7, 4220 Škofja Loka, Slovenija

e-naslov: srd@guest.arnes.si

promoviran šele pet let kasneje. Predsedniku kadrovske komisije je strogo naročil: »Temu klerikalcu ne bomo dali docenture, papirje dajte v predal!« Tako je tudi bilo. Še naprej sem bil le univerzitetni asistent. Nihče ni povzdignil glasu, nihče ni protestiral. Priznam, tudi jaz sem bil tiho. Tako je takrat bilo, tako se delalo. Vesel naj bi bil, da me niso...

Mislim, da je podobnih zgodb kot je moja na tisoče.

O duševnem trpljenju in mukah ne bom razpravljala, naredil pa sem preprost izračun. Zaradi neimenovanja sem bil pri plačah oškodovan za približno današnja dva milijona tolarjev - brez obresti. Veliko ali malo, kakor za koga. Če se zdi novinarju Repovžu to marginalen in nepomemben dogodek naj nakaže dva milijona tolarjev iz svojega žepa Zavodu za slepo mladino, meni naj pošlje le potrdilo o vplačilu.

Epilog. Strička je na zadnji poti iz mrliške vežice sv. Jožefa pospremil domači župnik. Čez nekaj dni je bila v cerkvi na Barju zadušnica. Eden mojih kolegov je pripomnil, da se je z pokojnim večkrat pogovarjal o Bogu in podobnih stvareh.

Janez Suhadolc

Jaz bi zadevo komentiral še z rodoslovnega vidika. Poglejmo kaj najdemo o meni:

Najprej je tu napačen datum rojstva in verjetno zato pripis, da gre za izmišljeno ime. Sledi pravilen datum rojstva, očetovo in materino ime in priimek, naslov, poklic, kaznivo dejanje.

Kar nekaj podatkov, ki jih rabimo rodoslovci. Pravzaprav so vsi taki, ki nam pridejo prav pri rodoslovnem delu. Če bi ta datoteka za vsakogar vsebovala tovrstne podatke, pa jih na žalost ne, bi bila to eden najboljših rodoslovnih virov za novejšo obdobje. Za to obdobje taki podatki navadno niso dostopni zaradi zakona o varovanju osebnih podatkov.

Če koga zanima, zakaj sem bil že kot učenec zabeležen v kazenski evidenci, bi lahko odgovoril, da je šlo verjetno za to, da me je nekdo zalotil, ko sem z nekega bicikla ukradel žarnico in me vlekli do miličnika. Miličnik in preiskovalec nista vedela, da sem imel doma že skoraj poln kozarec ukradenih žarnic. Rabil sicer nisem ene same, šlo je pač za nekakšno zbirateljsko žilico. Kasneje, ko se bil že študent, so me lepega dne spet zalotili pri kraji. Tokrat so bili to kaktusi. Imel sem verjetno drugo največjo takratno zbirko kaktusov v Ljubljani. Tega v dosjeju ni. Čudno. Tudi vseh kasnejših hudodelstev ni v evidenci. Upam, da me ne bodo na stara leta zalotili pri še enem nezakonitem zbirateljskem početju.

Cerkveni (in civilni) predpisi v zvezi s porokami med sorodniki.

Jaka Hawlina

Zaradi izogiba morebitnim nesporazumom bo koristilo, da se najprej seznanimo s temeljnimi pojmi. Najprej razčistimo pojem sorodstva. V mislih imam predvsem krvno sorodstvo. Dve osebi sta v krvnem sorodstvu, kadar imata skupnega prednika. Ta definicija iz sorodstva izključuje svaštvo. Za ponazoritev sorodstvenih odnosov je na razpolago dovolj opisov in tabelarnih pregledov. Bralec jih bo kar nekaj našel na spletu, zadostna ponazoritev je bila objavljena tudi julija 1996 v 2. številki III. letnika Dreves. Spodnji pregled sorodstva sem povzel po objavi, ki jo je na splet postavil Francis John Arduini.

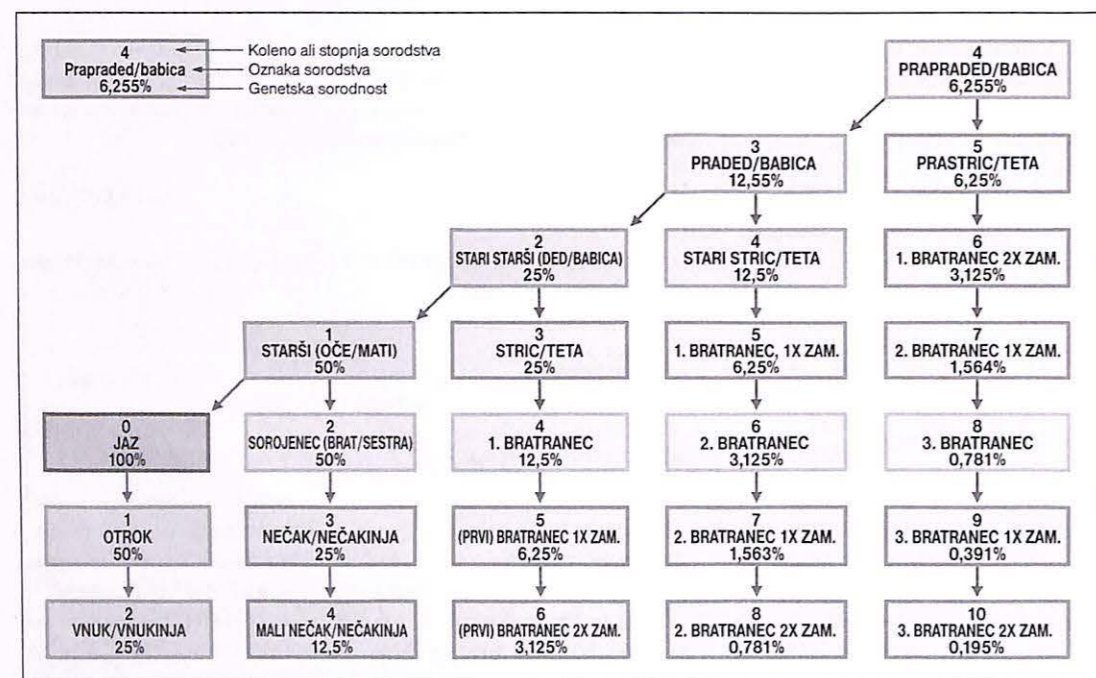

Tabela ne rabi razlage. Vseeno bi opozoril na zgornjo številko v vsakem bloku. Ta številka predstavlja koleno. Koleni je osnovna enota, s katero 'merimo', in s tem določamo, sorodstvo. Sorodstveno koleno določamo tako, da preštejemo 'korake' med dvema izbranimi osebama. Tako je med starši in otrokom en sam korak, kar pomeni, da so starši in otrok sorodniki v prvem kolenu. Bratranec (ali sestrična) je sorodnik v četrtem kolenu, ravno tako stari stric (ali stara teta). Skratka, manjše ko je število kolen, močnejše (ali bližje) je sorodstvo.

Pod številko, ki označuje koleno sorodstva, je naziv sorodnika v odnosu do izhodiščne osebe.

Tretja vrednost je število, ki v procentih določa stopnjo sorodstva. Ta procent izraža odstotke skupnih genov med dvema sorodnikoma. Tako nas npr. z vsakim od staršev veže 50% genov.

Pomena generacije ni potrebno razlagati. Vse osebe v isti vrsti na prikazani tabeli pripadajo isti generaciji. Isti generaciji torej pripadajo vsi sorojenci ter vsi bratrance in sestrične. V tabeli so za boljše razvidnost obarvani modro. Vsak od njih je od nekega skupnega prednika enako oddaljen. Izhodiščna

oseba ima z bratranec/sestrično skupne stare starše, z drugim bratranec/sestrično ima skupne prastarše in.

Osebe nad in pod katerokoli vrstico oseb pripadajo drugi generaciji. Rečemo, da so osebe od izhodiščne generacije odmaknjene ali zamaknjene (angl. removed). Zamaknjene so lahko za eno ali več generacij. Tako je sin bratranca/sestrične po tej terminologiji (enkrat) zamaknjeni bratranec. Taka sorodstvena oznaka ni v širši uporabi. V praksi se za zamaknjene bratrance/sestrične uporablja pridevnik *mzli*, pa se pri tem navadno ne ve natančno, kaj naj bi to pomenilo. Največkrat to, da pač gre za sorodstvo nižje stopnje od bratranca/sestrične. V rodoslovni praksi angleško govorečih dežel in zaradi tega tudi v računalniških rodoslovnih programih so se uveljavile sorodstvene oznake, kot so vpisane v zgornji tabeli.

Zadeva postane pregledna in preprosta. Nekoliko se na prvi pogled zaplete pri polbratih/polsestrah. V resnici pa niti ne. Z njimi smo pol manj v sorodu kot s 'polnimi' brati/sestrmi. Če imamo z bratom 50% skupnih genov, jih imamo s polbratom 25%. In ker imamo z bratranec 12,5% skupnih genov, jih imamo s polbratranec 6,25%.

Prav posebna situacija nastane, kadar se npr. dva brata iz ene družine poročita z dvema sestrama iz druge družine. Čeprav oba zakonca med sabo nista v sorodu, so njuni otroci genetsko izenačeni z bratrance, saj imajo iste stare starše.

Vseh posebnih situacij ni mogoče naštet, za konec omenimo še primer enojajčnih dvojčkov. Genetsko sta dvojčka kot ena oseba, delita si 100% genov. Otroci takih dvojčkov so z očetom in stricem v enakem sorodstvu. Če bi prišlo do poroke enojajčnih dvojčkov z enojajčnima dvojčicama, bi bili njuni otroci genetsko enaki sorojencem.

V takih primerih bi lahko prišlo do dodatnih težav pri delitvi premoženja v zapuščinskih razpravah, kar ni predmet te razprave. Tu nas zanima, kako so bile poroke med sorodniki dovoljene ali prepovedane. Preden si ogledamo te prepovedi, moramo omeniti še to, da se je nekoč namesto opisanega merjenja sorodstva uporabljal drug način. Zgoraj opisani način je danes v splošni rabi in je znan kot **romanski** za razliko od germanskega, ki je bil v rabi skoraj do konca 20. stoletja in ga je treba predstaviti že zato, ker nanj naletimo v zapisih porok pri našem raziskovalnem delu.

Po **germanskem sistemu** se preštejejo vsa rojstva v obeh črtah. Če črti nista enako dolgi, se upošteva daljša in se razlika v dolžini pogosto poudari z besedo pomešano. Bolj jasno bo, če si zadevo ogledamo na primerih. Med bratom in sestro je krvno sorodstvo v prvem kolenu, med bratranec in sestrično v drugem, med malim bratranec in malo sestrično v tretjem...

V teh primerih je šlo za enako dolgi črti. Primeri za različno dolgi črti so npr. med stricem in nečakinjo, kjer gre za krvno

sorodstvo v drugem kolenu pomešano s prvim, med starim stricem in malo nečakinjo gre za sorodstvo v tretjem kolenu pomešano z drugim.

Pogosto uporabljeni in ne vedno natančno definirani in enako razumljeni so še pojmi **veja**, **linija**, **črta** in z njimi atributi **direktna**, **ravna**, **glavna**, **stranska**. Kot glavno linijo se najpogosteje jemlje tisto, ki kaže na vrsto moških potomcev neke osebe v več generacijah. Enako bi lahko rekli, da je glavna linija tudi tista, ki povezuje ženske predstavnice neke družine v enakem smislu kot linija moškega zaporedja. Na splošno pa je ravna ali direktna tisto zaporedje oseb, ki izbrano ali proučevano osebo povezuje s katerimkoli prednikom te osebe. Direktna ali ravna linija je torej zaporedje oseb moškega ali ženskega spola, ki povezuje začetno osebo s končno. Ravna ali direktna linija je torej odvisna od izbire obeh skrajnih oseb. Je torej relativen (subjektiven), ne absoluten pojem.

V različnih krajih in časih so družbe različno obravnavale partnerstvo med sorodniki. Največkrat so tako zvezo spoznale kot škodljivo in jo preprečevale. Tesna sorodstvena vez med ženinom in nevesto predstavlja v sodobnih družbah zadržek, ki ga ureja civilna in cerkvena zakonodaja.

Zadržek je torej dejstvo, ki onemogoča sklenitev zakona ali ga naredi neveljavnega. Zadržek velja, dokler ne preneha veljati ali dokler pristojna oblast ne podeli spregleda zadržka.

V 3. Mojzesovi knjigi beremo:

18 Spoštovanje zakonske zveze

1 **GOSPOD** je spregovoril Mojzesu in rekel: 2 »Govori Izraelovim sinovom in jim reci: »Jaz sem **GOSPOD**, vaš Bog! 3 Nikar ne delajte, kakor delajo v egiptovski deželi, v kateri ste prebivali, in nikar ne delajte, kakor delajo v kanaanški deželi, v katero vas vodim; nikar ne živite po njihovih zakonih! 4 Po mojih odlokih delajte in moje zakone izpolnjujte in se po njih ravnajte: jaz sem **GOSPOD**, vaš Bog. 5 Izpolnjujte torej moje zakone in moje odloke; človek, ki jih izvršuje, bo živel po njih; jaz sem **GOSPOD**.

6 Nihče naj se ne približa nobenemu sorodniku svojega mesa (tj. krvnemu sorodniku - op. prev), da bi odkril njegovo nagoto (tj. da bi imel z njim spolne odnose; podobno v nadaljevanju - op. prev), jaz sem **GOSPOD**. 7 Ne odkrivaj ne nagote svojega očeta ne svoje matere; tvoja mati je; ne smeš odkriti njene nagote. 8 Ne odkrivaj nagote žene svojega očeta (tj. mačehe); to je očetova nagota! 9 Ne odkrivaj nagote svoje sestre, očetove ali materine hčere, rojene v hiši ali zunaj nje! 10 Ne odkrivaj nagote hčere svojega sina ali hčere svoje hčere, kajti to je tvoja lastna nagota. 11 Ne odkrivaj nagote hčere žene tvojega očeta (tj. polsestre); rodila se je tvojemu očetu, tvoja sestra je; ne odkrivaj njene nagote! 12 Ne odkrivaj nagote sestre svojega očeta; meso (tj. krvna sorodnica) tvojega očeta je. 13 Ne odkrivaj nagote sestre svoje matere, saj je meso tvoje matere! 14 Ne odkrivaj nagote brata svojega očeta; ne bližaj se njegovi ženi; tvoja teta je! 15 Ne odkrivaj nagote svoje snahe; žena tvojega sina je; ne odkrivaj njene nagote! 16 Ne odkrivaj nagote žene svojega brata; to je nagota tvojega brata! 17 Ne odkrivaj nagote žene in njene hčere! Hčere njenega sina ali hčere njene hčere ne smeš jemati, da bi odkrival njuno nagoto; krvni sorodnici sta; to bi bila sramota. 18 Ne jemlji za ženo sestre svoje žene, da bi postala njena tekunica, ko bi odkrival njeno nagoto poleg še živeče!

Podobno je bilo vprašanje zadržka urejeno v rimskem pravu in cerkvenem v prvih stoletjih našega štetja. Cerkev je pravila kasneje glede zadržka še zaostri. V 9. stoletju je veljal zadržek do sedmega kolena po germanskem štetju, kar bi bilo do 13. ali 14. kolena po romanskem. Zaradi pretiranosti omejitve se je ta sčasoma zmanjševala in je bila od začetka 13. stoletja do leta 1917 omejena do vključno četrtega kolena, od leta 1917 naprej pa do tretjega, torej do šestega po romanskem štetju.

Po zdaj veljavnem cerkvenem zakoniku določa kanon 1091 takole:

1. v ravni črti krvnega sorodstva je zakon ničen med vsemi zakonskimi predniki in potomci

2. v stranski črti je zakon ničen do vključno četrtega kolena

3. zakon krvnega sorodstva se ne pomnoži (gre za razveljavitev določila, ki je obravnavalo primere porok dveh sorodnikov z dvema drugima sorodnikoma; npr. dva brata z dvema sestrama)

4. zakon se nikakor ne dovoli, če je kakorkoli dvomno, da sta si zaročenca v krvnem sorodstvu v kakšnem kolenu ravne črte ali v drugem kolenu stranske črte.

5. nikoli se ne spregleda zadržka krvnega sorodstva v ravni črti ali v drugem kolenu stranske črte.

Na kakšen način se ta določila zaobide? Nekatera težje, nekateae lažje. Cerkev si pridržuje pravico spregledovati le tista določila, katera ima za cerkvenopravna, ki so določena s cerkveno-civilizacijskimi merili, tista, katera po njenem mnenju izhajajo od samega Boga ali pa iz same narave človeka pa niso v njeni pristojnosti in jih ne more spregledati niti papež.

Zadržek božjepavnega izvora je prav gotovo tisti, ki prepoveduje zakon med sorodniki v prvem kolenu ravne črte, zelo verjetno pa tudi v ostalih kolenih, čeprav po mnenju nekaterih le v tistih najbližjih. Že zadržek v drugem kolenu stranske črte ni nesporno božjepavnega izvora. Poseben življenjepis in skrb za duhovno dobro vernikov (kar velja za najvišji zakon Cerkve) sta narekovala, da se dovoli zakon in s tem poveljavitev otrok brata in sestre, otrok iste matere in različnih očetov. V ostalih primerih se spregled zadržka lahko podeli brez večjih težav. Spregled podeljuje krajevni ordinarij (škof ali višji cerkveni dostojanstvenik, ki ima pravna pooblastila) ali načelnik njegove pravne pisarne.

Skrčenju zadržka gotovo botruje dejstvo, da se je način življenja spremenil. Včasih je bilo na ožjem zemljepisnem področju več ljudi z medsebojnimi sorodstvenimi vezmi, več rodov je stanovalo celo v istih hišah. Ker je bilo skorajda neizogibno, da bi se poročali med seboj, je razumljivo, da so bile zagrožene disciplinske ovire strožje. To pa seveda ne pomeni, da je bilo porok med sorodniki včasih manj.

Poleg zadržka krvnega sorodstva pozna cerkveno pravo še zadržek svaštva, javne spodobnosti in zadržek zakonitega sorodstva.

Tudi **zadržek svaštva** ima dolgo in razširjeno zgodovino. Njegov temelj sta socialna in moralna pravšnost, saj tu gre za genetsko pogojene vzroke. Judovska zakonodaja (prim. 3 Mz 18, 8sl; 10, 11sl) je prepovedovala poroko s taščo, snaho, mačeho, pastorko in hčerko pastorko ali pastorka, svakinjo (razen v primeru levirata, ko je bil brat pokojnika dolžan oženiti njegovo vdovo) in z vdovo po stricu. Rimsko pravo prepoveduje zakon med očimom in pastorko, mačeho in pastorkom, tastom in snaho, taščo in zetom. Podobna pravila sprejme tudi Cerkev in jim še poveča obseg. V 8. stoletju se pojem svaštva spremenil, saj ga ne ustanavlja več veljaven zakon temveč kopula, združitev moškega in ženske. To pojmovanje se ne razveljavi do leta 1917, ko stopi v veljavo novi zakonik cerkvenega prava. Zopet se vrne stališče rimskega prava, da svaštvo izhaja iz sklenjenega zakona. To tezo ohrani tudi novi zakonik.

Svaštvo nima svojega načina štetja, šteje se kakor krvno sorodstvo. Tisti, ki so moževi sorodniki, so v isti črti in istem kolenu v svaštvo z ženo in narobe (med svaki in svakinjami je svaštvo v drugem kolenu stranske črte).

Novi zakonik cerkvenega prava je določal, da zadržek svaštva povzroči neveljavnost zakona v ravni črti, v stranski pa do vključno drugega kolena (tretjega ali četrtega po romanskem štetju). Novi zakonik cerkvenega prava, v veljavi od leta 1979, pa zadržek omeji le na ravno črto v kateremkoli kolenu. Neveljaven je torej zakon med tastom in snaho, med taščo in zetom, med očimom in pastorko (hčerko, ki jo je imela žena iz prejšnjega zakona ali zveze) in med mačejo in pastorkom.

Zadržek je trajen, kakor tudi sam zakon iz katerega izhaja. Ker so si kanonski strokovnjaki glede zadržka svaštva dokaj enotni v mnenju, da je zadržek katoliška domena, ima cerkvenopravni značaj. Spregled je torej mogoče pridobiti. Zaradi nevarnosti javnega pohujšanja se podeli le v izrednih primerih, podeljuje ga krajevni ordinarij oziroma njegov pooblaščenec.

Naloga **zadržka javne spodobnosti** je zaščititi dostojanstvo družine in čistost navad. Cerkev ga uvede iz razlogov javne morale, v rimskem pravu je v veljavi le kratek čas. Izhaja iz neveljavnega zakona (ne samo zaradi dejstva, da je bil zakon sklenjen neveljavno, dva morata tudi skupaj sobivati), pa tudi iz splošno znanega ali javnega priležništva.

Zadržek obsega razne vrste vezi med dvema, ki nista veljavno poročena, vendar tiste trajnejše. Sem ne spada prostitucija ali nestalne zveze, ampak koruzništvo, priležništvo, celo civilni zakon, če zadeva dva katoličana. Zadržek je omejen na prvo koleno ravne črte, med žensko in sorodniki moškega, ter obratno (npr. moškim in priležnično mamo). Spregled more podeliti krajevni ordinarij, vendar se za to zahtevajo zelo težki razlogi, podeli pa se lahko šele, ko je gotovo, da ne gre za zakonite zakonske vezi.

Za konec si oglejmo še **zadržek zakonitega sorodstva**. Ta zadržek ureja razmerje posvojitelja in posvojenca. Posvojitev je izredno star zakonski akt, omenja jo Hamurabijev zakonik iz 18.-17. stoletja pred Kristusom. Že v rimskem pravu je bila ena izmed pravnih posledic posvojitve podobna omejitve sklepanja zakona kot pri krvnem sorodstvu. V ravni črti so bile prepovedane poroke v kateremkoli kolenu, ne da bi prepoved kdaj prenehala. V stranski črti med posvojencem in posvojiteljevimi lastnimi otroki in to dokler so bili pod posvojiteljevo (očetovsko) oblastjo, do osamosvojitve. Kaže, da je to prakso prevzela tudi mlada Cerkev. Od 12. stoletja dalje se zadržek trdno umesti v cerkveno pravo in sicer z razdiralnim učinkom.

Novi zakonik cerkvenega prava se je v primerih zakonitega sorodstva navezal na civilno pravo, ki pa se je v posameznih državah razlikovalo. V deželah, kjer je civilni zakon določal, da je v takem primeru zakon nedopusten, je na področju Cerkve veljal oviralni zadržek. Kjer je bil zakon neveljaven, je veljal razdiralni zadržek. Kjer zakonito sorodstvo ni zahtevalo posebne obravnave, tudi zadržka ni bilo.

Taka praksa se prekine, ko stopi v veljavo novi zakonik cerkvenega prava. Odpravi se oviralni zadržek, ohrani se pa razdiralni zadržek, ki velja za vse dežele. Ta obsega v ravni črti vsa kolena, v stranski pa le v drugem kolenu med posvojencem in posvojiteljevimi lastnimi otroki ter med samimi posvojenci in posvojenkami istega posvojitelja. Zadržek pride v veljavo le, če gre za civilnopravno potrjen primer zakonitega sorodstva. Ne upošteva se raznih varstev, skrbništva ipd.

Literatura in viri:

Košir, Borut; Zakonsko pravo Cerkev. Ljubljana, Družina 1997
 Arduini, Francis John; <http://www.arduini.net/tools/cousins.htm>

Zakonske zveze med sorodniki

Peter Hawlina

Tebanskemu kralju Laju je bilo prerokovano, da ga bo ubil lastni sin. V strahu pred uresničenjem prerokbe je sina ukazal pokončiti. Služabnik ga je izpostavil, pastirji pa so ga našli in odnesli daleč od rodnihih Teb v Korint in ga izročili tamkajšnjemu kralju Polibu, ki sam ni imel otrok. Ko je Ojdip odrasel, mu je bilo prerokovano, da bo ubil očeta in se poročil s svojo materjo. V strahu pred uresničenjem prerokbe se raje napoti daleč od doma. Na ozkem prehodu nasproti vozeči tujec grobo zahteva, da se mu umakne in v prepiru ga Ojdip ubije. Pot ga nato pripelje v Tebe, kjer na vhodu v mesto užene pošastno sfingo. Za nagrado ga Tebanci posade na izpraznjeni kraljevi prestol. Poroči se z Jokasto, vdovo po ubitem Laju.

To je na kratko zgodba o najbrž najbolj znanem incestu.

Ta zgodba je morda izmišljena. Znani so še drugi primeri porok med tesnimi sorodniki, največkrat med bratom in sestro. Za enega od freisinških škofov je znano, da je imel s številnimi priležnicami na desetine otrok, enega celo z lastno hčerko. Svojemu sinu je bil istočasno oče in ded, kot je bila Jokasta istočasno mati in babica otrokom, ki jih je imela z Ojdipom.

V našem kulturnem svetu in v večini drugih družbenih okoljih so poroke med sorodniki bolj ali manj prepovedane ali vsaj odsvetovane.

V tem prispevku se ne bomo ukvarjali z incestnimi zvezami. Take zveze so nezakonite in jih uradno ni bilo mogoče sklepati. Do njih je sicer prihajalo, zagotovo tudi niso bile brez posledic - otroka, vendar so se samo izjemoma registrirale.

Naslednja stopnja sorodstva je poroka med bratranec in sestrično, v tem primeru gre za poroko med sorodnikoma v četrtem kolenu. Za tako poroko je bilo potrebno pridobiti posebno dovoljenje, reklo se mu je spregled.

Poroka med sorodnikoma v petem in šestem kolenu je bila manj omejevana, za še bolj oddaljena sorodstva pa omejitev ni več. Ni nemogoče, da sorodnika v sedmem ali še daljšem sorodu za 'sorodstvo' sploh nista vedela.

Rodoslovci bomo za lastne prednike zlahka ugotovili morebitno poroko med sorodniki, saj se bo isti par staršev med predniki pojavil dvakrat ali večkrat, če bomo le zadosti poglobljeno raziskovali prednike v vseh smereh. Vzemimo za ponazoritev primer, da bi nekdo imel rodovnik v vseh smereh raziskan za deset generacij. Če med predniki ne bi prišlo do poroke med sorodniki, bi imel tak raziskovalec v deseti generaciji več kot 1000 različnih oseb. Ni mi znano, da bi kdo imel tako popolno izdelan rodovnik, znano pa je, da po pravilu najdemo poroke med sorodniki že precej prej kot v desetih generacijah. S tem pride do redukcije prednikov, kar je tudi nujen pojav, za tak izračun ni potrebno posebno znanje matematike.

Zakaj pa bi se sploh zanimali za pojav poroke med sorodniki? Rodoslovec za to najbrž ne more imeti posebnega razloga. Če ga to zanima, ga najbrž zanima iz gole radovednosti.

Za pojav porok med sorodniki pa se pogosto zanima stroka. Medicina, antropologija, genetika, statistika in še druge vede ta pojav proučujejo zaradi različnih razlogov. Teh razlogov se v tem prispevku ne nameravam lotovati. Za poroko med sorodniki torej ugotavljamo znanstveni interes.

Za proučevanje tega pojava pa je potrebno najti vzorce. Prav o tem nameravam podati nekaj možnosti. Za namen osvetlitve primera se bom v tem prispevku omejil na poroke med bratran-

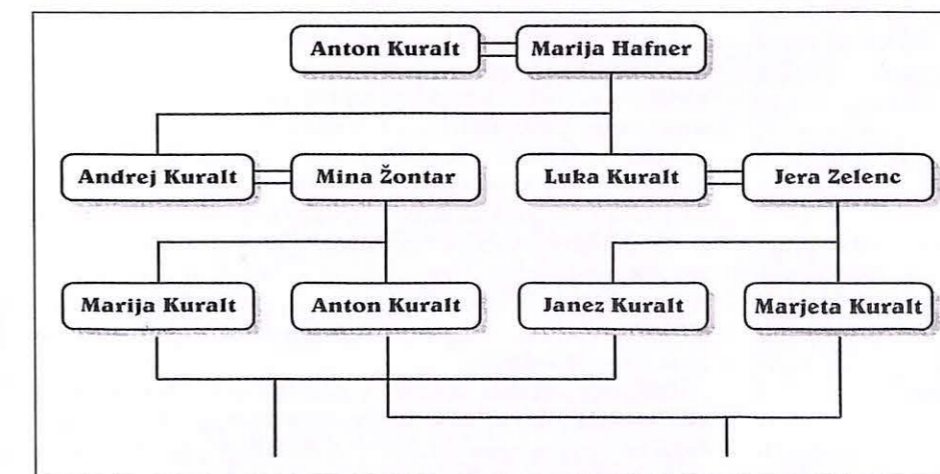
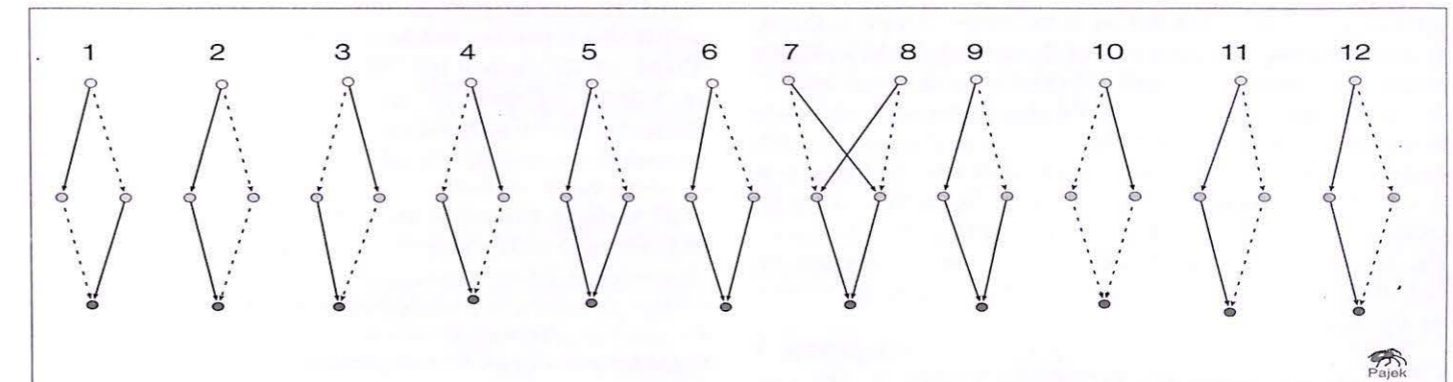
cem in sestrično. Ob strani bom pustil tako tesnejše kot ohlapnejše zveze. Pogovarjamo se torej o porokah med bratranec in sestričnami.

Rekel sem že, da ženin in nevesta največkrat natančno vesta, kako sta v sorodu, če sploh sta. To dejstvo je bilo v zadnjih sto do dvesto letih tudi evidentirano kot pripomba v zapisu poroke. Če bi torej želeli med vpisi porok iskati ali izbrati tiste, ki so bile sklenjene med sorodniki, je potrebno med opombami iskati tovrstne vpise.

Iskalci porok med sorodniki se še večkrat znajdejo pred arhivskim gradivom, ki ne vsebuje tovrstnih zapisov. Zato se je v določenih okoljih uveljavila praksa, da na poroko med sorodniki sklepajo iz enakega priimka ženina in neveste. Ta metoda ima več slabih strani. V povprečju bosta imela bratranec in sestrična samo v 25 odstotkih enak priimek. To se bo zgodilo samo v primerih, ko bosta očeta ženina in neveste brata. Če bosta bratranec in sestrična po materah ali po prednikih različnega spola, torej po očetu in materi ali materi in očetu, se sorodstvo ne bo nakazovalo po enakih priimkih.

Raziskovalec, ki bi po enakem priimku sklepal na poroko med bratranec in sestrično, bi zanemaril v povprečju trikrat več tovrstnih porok. Teh mu iskanje enakih priimkov ne odkrije.

Iskanje vzorcev po enakih priimkih pa vsebuje še eno past, ki zna biti hujša od že omenjene. Ženini in neveste z enakimi priimki pogosto sploh niso v sorodu ali pa je sorodstveno razmerje že tako zelo oddaljeno, da tak primer ne more več služiti za vzorec. Iskalec vzorcev bi torej pri porokah oseb z enakim priimkom moral raziskati njihov rodovnik do te mere, da bi se sorodstvo dokazalo ali ovrгло. To pa je lahko dokaj zahtevno in dolgotrajno opravilo, ki se ga v takih primerih pri iskanju vzorcev ne poslužuje.

grafični prikaz s programom PAJEK najdenih porok med bratranec in sestrično

Poimensko prikazana situacija pod številko 7 in 8.

Ves ta uvod sem rabil, da preidem na prikaz drugačnega iskanja porok med bratranec in sestrično, da ne govorim o drugačnih sorodstvenih razmerjih, ki so na ta način tudi možni.

Večina današnjih rodoslovcev uporablja pri svojem delu računalnik. Osebe in dogodki so torej računalniško obvladljivi. Marsikateri rodoslovec je svoje delo tako razširil, da je v svojo evidenco zajel po nekaj tisoč, če ne celo nekaj deset tisoč oseb. Če več takih svoje zbirke združi, pride do vzorcev, ki lahko štejejo že nekaj sto tisoč oseb.

To pa so že veliki vzorci in kot taki veliko bolj uporabni.

Povedano bom skušal ilustrirati na vzorcu, ki šteje nekaj več kot 50.000 oseb. Od teh je nekaj manj kot 15.000 poročenih.

Iz zbirke ni težko najprej izluščiti tiste ženine in neveste, ki imajo enak priimek. V vzorčni zbirki se je med vsemi našlo 163 parov z enakim priimkom. To pomeni, da je na vsakih sto nekaj več kot en par z enakim priimkom ženina in neveste. Med omenjenimi 163 pari sem poskušal najti primere porok med bratranec in sestričnami. Našel sem štiri in en primer, kjer sta bila očeta ženina in neveste polbrata. Pri približno polovici ostalih istoimenskih parih ni bilo dovolj podatkov, da bi se sorodstvo dokazalo ali ovrгло.

Poroke med bratranec (ali po drugih sorodstvenih vzorcih) je mogoče na preprost način najti s pomočjo programa za analizo velikih omrežij. Program je znan pod imenom PAJEK. Postopek je bil objavljen v Drevesih, letnik 8, št. 4, decembra 2001. S tem orodjem sem v isti vzorčni populaciji (50.000 oseb, 15.000 porok) identificiral 12 primerov porok med bratranec in sestrično; v proučevani populaciji je bila torej najdena poroka med bratranec in sestrično v manj kot enem promilu vseh porok. Med temi je posebej zanimiv primer poroke dveh bratov z dvema sestrama - sestričnami.

Rodoslovno raziskovanje z viri v Slovenskem šolskem muzeju*

Branko Šuštar**

Slovenski šolski muzej sodi po svojem nastanku med najstarejše slovenske muzeje, saj je pred nami po nastanku le 1821 ustanovljen kranjski Deželni muzej v Ljubljani (današnji Narodni muzej), pokrajinska muzeja v Celju (1882) in Ptuj (1893) ter isto leto zasebni Sadnikarjev muzej v Kamniku. Tako je bila zavzetost slovenske učiteljske zveze, da ob cesarjevem jubileju leta 1898 ustanovijo *šolski muzej v Ljubljani*, spoštovana vredna poteza, saj je bila zamisel muzeja izpeljana še več kot vseslovensko in v začetkih Slovenskega šolskega muzeja v letih 1898-1912 gledamo prvi slovenski specialni muzej (za zgodovino šolstva) in hkrati prvi muzej, ki je deloval za področju vseh slovenskih dežel.

Od prvega muzeja se razen knjig in nekaj arhiva ni ohranilo veliko, ko je tradicijo šolskega muzealstva prevzel leta 1938 s strani šolskega oddelka banske uprave obnovljeni Muzej slovenskega šolstva. Muzej od leta 1945 nosi današnje ime in po številnih selitvah deluje od 1984 naprej v delu prostorov nekdanjih uršulinskih šol na Plečnikovem trgu 1, kamor je prišel iz prostorov nekdanjega Marijanišča (danes Zavod za šolstvo) na Poljanski cesti.¹ Delovanje muzeja lahko spremljamo tudi po reviji Šolska kronika, zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje (ISSN 1318-6728), ki izhaja dvakrat letno.

Muzej združuje več oddelkov oz. zbirk. V bogati knjižnici hranimo nad 57.000 zvezkov pedagoške literature, predvsem učbenikov različnih šol, smeri in predmetov, šolskih in pedagoških časopisov, domoznanske in zgodovinske literature. Podatke o posameznih šolah hranimo v **dokumentacijski zbirki**, kamor sodijo poleg map posameznih šol (z izvlečki iz šolskih kronik) še tiskana izvestja ali letna poročila, izrezki in kartoteke. Vedno zanimiva je tudi naša **fototeka** v kateri je tudi zbirka oseb šolnikov, kakšen podatek lahko najdemo v **arhivski zbirki**, a ta je v primerjavi z gradivom v arhivih le drobce šolske dokumentacije posameznih šol, nekaj pa je tudi gradiva posameznikov. **Razstavna zbirka** obsega predvsem učila in šolsko opremo, pa tudi drugo gradivo o šolstvu, ki so ga sem uvrstili zaradi razstavne zanimivosti in drugih razlogov.²

V tem pregledu bi se ustavili pri tistih zvrsteh gradiva v katerem lahko pričakujemo genealoške podatke. V šolo smo hodili vsi, včasih sicer malo manj, a v muzeju, ki se ukvarja z zgodovinskim pogledom na razvoj šolstva lahko najdemo veliko podatkov o šolstvu, precej o šolah, kar dosti o učiteljih in precej manj o učencih.

Periodično časopisje. Učiteljski listi³ so izhajali od srede 19. stoletja naprej in prinašajo tudi osebne podatke o učiteljih (službena mesta, premestitve, jubileji, nekrologi). To so bili *Šolski prijatelj* (1852-1857 kot šolski list), *Učiteljski tovariš* 1861-1941 in *Popotnik* 1880-1949, nato kot *Sodobna pedagogika*⁴, vrsto listov pa je izhajalo manj časa: liberalno usmerjeni *Slovenski učitelj* 1872-1877⁵, goriška *Šola* 1880-1885, katoliški *Slovenski učitelj* 1899-1944 in primorski *Učiteljski list* 1920-1926.⁶ V kolikor so ti listi, večkrat bolj revialnega formata, prinašali letno kazalo, nam ta olajšajo iskanje, sicer pa so posebej dragocene bibliografije,⁷ ki jih je - kdaj tudi s sodelavci - pripravila Tatjana Hojan. Še največ biografskih podatkov najdemo v objavljenih nekrologih, ki so jih nekdanj kar pridno sestavljali, zatem pa tudi

zbirali denar, da je pokojni kolega dobil spomenik na katerega so vpisali tudi glavne biografske podatke.

V dokumentacijski zbirki muzeja sodijo tudi **tiskana poročila šol** (izvestja, letna poročila ipd.)⁸, ki vsebujejo sezname učiteljev in učencev posamezne šole, za učitelje kdaj tudi s podrobnejšimi podatki (o dnevu in kraju rojstva, nazivu), kakšen podatek pa najdemo tudi v dokumentacijski mapi šole, ki vsebuje sicer pregled zgodovine posamezne šole.

V dokumentaciji imamo tudi štiri kartotečne škatle z izpisi **biografij učiteljev**, ki so narejene iz literature, časopisja, z izrezki ipd.

Tisto šolsko gradivo, ki je najbogatejše z osebnimi podatki, ki jih lahko uporabljamo tudi za genealoške raziskave, pa najdemo v arhivih. Naša arhivska zbirka vsebuje le nekaj katalogov posameznih šol, sicer pa moramo tovrstno gradivo poiskati v regionalnih arhivih.⁹ In tam ga je precej, saj predstavljajo obsežnejši del šolskih fondov in jih tam najdemo z oznalo **katalogi učencev, matični listi učencev**.¹⁰ Posebej je lahko za genealoške študije zanimivo tudi privatno gradivo posameznikov (osebni ali družinski fondi), pa tudi različni primerki **šolskih spričeval**, ki pa (še) niso popisani po vidiku oseb, ampak predvsem po vrstah šol na katere se nanašajo ti dokumenti.

Posebna tema pa so **učiteljski šematizmi**. Tako imenujemo tiskane uradne preglede učiteljstva na Slovenskem, ki jim lahko sledimo za ljudskošolsko učiteljstvo od 1870 naprej. Izhajali so v več serijah (glede na izdajatelja) in z različnimi imeni, najpogosteje kot *Popotnikov Koledar za slovenske učitelje* (1887-1897) ali *Ročni zapisnik za slovensko učiteljstvo* (1894-1915) z imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja na Kranjskem, Južnem Koroškem, Južnem Štajerskem in Primorskem.

Za posamezne pokrajine poznamo tudi starejše šematizme, tako za del Štajerske, ki je sodil v Sekavsko in Leobensko škofijo 1837-1869 oz. v 60. letih 19. stoletja za Lavantinsko (Mariborsko) škofijo¹¹, posebni ljudskošolski šematizmi Štajerske pa so izhajali od 1871 naprej (do 1917), na Koroškem pa od konca 19. stoletja.¹² Podatke za Kranjsko najdemo najčese v že omenjenih šematizmih vseh slovenskih dežel, med 1911-1918 pa je izhajal še posebni *Učiteljski žepni zapisnik* Slomškove zveze s podatki za Kranjsko.¹³

Za srednješolsko učiteljstvo bomo iskali podatke o profesorjih gimnazij in realk v pregledih avstrijskega dela monarhije. To sta predvsem *Schematismus der Mittelschulen der im Reichsrath vertretenen Länder und der Militärgränze* 1868-1900 in *Jahrbuch des höhern Unterrichtswesens in Österreich mit Einschluss der gewerblichen Fachschulen und der Erziehungsanstalten* 1888-1914.¹⁴

* * *

Posamezni **šematizmi** vsebujejo različne podatke po posameznih deželah in okrajih. Navadno zvezo za imena in priimke učiteljev in učiteljic, leta in kraj rojstva, nato pa tudi leto mature, strokovnega (sposobljenostnega) izpita in stalne (definitivne) namestitve, često pa tudi plačilni razred in s tem plačo. Gojenci učiteljskih so zastopani z imeni in priimki v zadnjem (IV) letniku, kdaj pa je objavljen tudi seznam upokojenega učiteljstva ali vsaj članov takega društva na Kranjskem. Iskanje nam olajša dragocen abecedni osebni imenik. Včasih je podatkov celo manj in le kdaj najdemo v *tiskanih izvestjih gimnazij* tudi podrobnejše podatke - datume rojstva posameznih članov profesorskega zbora, a to je redkejše.

Obširnejše osebne podatke o učiteljstvu lahko najdemo v **uslužbenkih listih** učiteljstva na katerih je poleg slik (na vsakih deset let ena) še vrsta študijskih in službenih podatkov, poleg rojstnih. Uslužbenke liste moramo poiskati v arhivskih fondih

posameznih šol (v regionalnih arhivih), cela zbirka teh dokumentov (za čas prve polovice 20. stoletja, še do prvih le po 1945) pa je zbrana tudi v Arhivu R Slovenije, saj so hranili uslužbenke liste (vsaj) v dvojniki - v ministrstvu za šolstvo (prosveto) in v šoli (ustanovi).

Ker je javna šola predvsem stvar 19. in 20. stoletja, zato tudi zbrano gradivo muzeja sega v ta čas in možnosti genealoškega raziskovanja po gradivu v našem dobrih sto let starem muzeju so omejene predvsem na zadnje stoletje in pol, in predvsem na učiteljstvo. Naše gradivo pa lahko nudi rodoslovnim raziskavam širši okvir vsem tistim, ki jih zanima kje in kako so njegovi predniki pridobivali šolsko učenost (in kakšno je bilo to znanje), posebej pa tistim, ki imajo med predniki učitelje in učiteljice: tem lahko prouči skico poklicnega delovanja. Vloga šolnikov v razvoju slovenske kulture in gospodarstva ni bila majhna, saj smo se Slovenci ob njih učili v šolah in ob njih poleg branja in pisanja tudi higieno, lepo vedenje, sadjarstva, društvene dejavnosti in še česa. Če odkrivamo življenje in delo teh pionirjev prosvete med narodom (kot so nekdanj pisali) bo to lahko v veselje njihovim potomcem, pa tudi drugim. Posebej, ker je bilo nekdanjim šolnikom veliko do tega, da se ni pozabilo njihovo delo: od tu učiteljska društva, nagrobni spomeniki učiteljstvu in odkrivanje spominskih plošč najzaslužnejšim med njimi, in od tu tudi ustanovitev našega muzeja. Zato smo takim študijam naklonjeni in z veseljem posredujemo gradivo, ki ga hranimo, radi pa raziskovalce tudi usmerjamo na gradivo, ki ga hranijo drugod.

1* Predavanje za rodoslovce v Slovenskem šolskem muzeju, 26. 9. 2000.

** mag. Branko Šuštar, prof. zgod.; direktor muzeja. - Spletna stran muzeja: www.ssolski-muzej.si; e-pošta: solski.muzej@guest.arnes.si

Prim.: France Ostanek, Slovenski šolski muzej v Ljubljani, Ljubljana 1956; Ob sedemdesetletnici ustanovitve Slovenskega šolskega muzeja, Ljubljana 1968; Osemdesetletnica Slovenskega šolskega muzeja, Ljubljana 1978; Sto let ustanovitve Slovenskega šolskega muzeja, v: Šolska kronika, zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje, št. 7-XXXI, Ljubljana 1998, str. 11-52.

2 Zbirke Slovenskega šolskega muzeja v zadnjih letih: S. Okoliš, Razstavna zbirka; B. Šuštar, Arhivska zbirka; M. Ribarič, Dokumentacijska zbirka; T. Hojan, Muzejska knjižnica, v: Šolska kronika, zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje, št. 7-XXXI, Ljubljana 1998, str. 29-42 (z literaturo).

3 Tatjana Hojan, Pedagoški in mladinski listi na Slovenskem v 20. stoletju, v: Kaj bereta slovenski učitelj in učenec, razstavni katalog 69, Ljubljana: Slovenski šolski muzej, 1999; France Ostanek, Pregled slovenskega periodičnega tiska, v: Sodobna pedagogika 1952, št. 5-6.

4 T. Hojan, A. Perkič, A. Vovko: Bibliografsko kazalo, Popotnik - Sodobna pedagogika 1880 - 1980, Ljubljana 1983

5 T. Hojan, Bibliografsko kazalo, Slovenski učitelj 1872-1877, Ljubljana 1988.

6 T. Hojan, M. Škerk - Kosmina: Učiteljski list. Bibliografsko kazalo 1920-1926

7 Bibliografije so narejene za liste Popotnik, (starejši) Slovenski učitelj, Učiteljski list, za list Učiteljski tovariš pa teče delo.

8 Slavica Pavlič, Pomen letnih šolskih poročil, v: Zbornik za zgodovino šolstva in vzgoje, Zagreb 1967, str. 215-266.

9 Regionalni (pokrajinski oz. zgodovinski) arhivi so v Novi Gorici, Kopru, Ljubljani za področje nekdanje Kranjske (z notami tudi v Idriji, Škofji Loki, Kranju in Novem mestu), Celju, Mariboru, Ptuj.

10 Pregled nad tem katere fonde šol hranijo posamezni arhivi, kateri fondi so in v kolikšni meri s ohranjeni nudijo vodniki po fondih. Za Zgodovinski arhiv Ljubljana (www.zal-lj.si) in Arhiv R Slovenije (v slednjem je tovrstnega gradiva manj, stran pa ima povezave z drugimi arhivi: www.sigov.si/arh) ter še nekatere arhive so

taki podatki dostopni tudi preko interneta (npr. Maribor: www.pokarh-mb.si/pamb/base.html, Nova Gorica: www.pa-ng.si/vodnik).

11 Lehrer-Personalstand der deutschen Schulen in Seckauer- und Leobner-Diozese in Steyermark; Personalstand der Lehrer an den Volksschulen in der F. B. Lavanter Diozese zu Marburg in Steiermark, (n.d., 251)

12 n.d., 252-253

13 Učiteljski žepni zapisnik z imenikom ljudskih in meščanskih šol, učiteljski ter tu delujočega učiteljskega osebja na Kranjskem (n.d., 255)

14 n.d. 248-249.

Popis duš v župniji Vodice za časa cesarice Marije Terezije

Jurij Šile

Sestavek analizira prebivalstvo župnije Vodice nad Ljubljano, kot ga podaja prvo splošno ljudsko štetje leta 1754. Le-to je bilo posledica reskripta cesarice Marije Terezije z dne 13. 10. 1753, ki je odrejal za avstrijske dežele, naj župniki in župni upravitelji pošljejo svojim ordinarijem sezname vseh svojih župljanov, ti pa naj posredujejo podatke deželnim vladam in te dalje na dvor.

Predjožefinska župnija Vodice

Polihistor baron Janez Vajkard Valvasor je na 826. strani osme knjige Slave vojvodine Kranjske, ki govori o svetnikih, patriarhah, škofih, redovih in župnijah na Kranjskem, takole opisal župnjo Vodice: »*Župnija Vodice je v ljubljanski škofiji in jo prezentira stolni kapitelj v Ljubljani. Župniki so se imenovali: Mihael Derg, Boltežar Korpe in sedaj gospod Jernej Grazel. Zavetnica župnijske cerkve je sv. Marjeta, ki ima tri oltarje: 1. sv. Marjete, 2. presvetelega Rešnjega telesa, 3. naše ljube Gospe. Ta cerkev ima tudi tabor in žeganje v nedeljo pred binškošmi. Njene hčere ali podružnične cerkve, ki jih je petero, so: I. Sv. Tilen v gozdu, stoječ na hribčku, ima tri oltarje in majhno kapelo kakor tudi tabor in žeganje v nedeljo po sv. Tilnu. II. Sv. Lucija doli na ravnini ima prav tako tri oltarje: 1. sv. Lucije, 2. sv. Mihaela, 3. sv. Jožefa. Tu prirejajo žeganje na četrti ponedeljek po veliki noči. III. Sv. Štefan pod hribom Utik s tremi oltarji, kot si slede: 1. sv. Štefana, 2. sv. Jurija, 3. sv. Valentina. Žeganje in na nedeljo po prazniku svetih apostolov Simona in Tadeja. IV. Naše ljube Gospe v Šinkovem Turnu, ki ima še eno kapelo, posvečeno sv. Antonu Padovanskemu. V. Naše ljube Gospe na Šmarni gori (po kranjsko na Šmarne gore imenovani) s sedmimi oltarji, in sicer: 1. sv. Rožnega venca, 2. Marijinega oznanjenja, 3. sv. Nikolaja, 4. sv. Florjana, 5. sv. Barbare, 6. sv. Ane, 7. sv. Križa. Pri tej cerkvi je še posebna kapela v čast naše ljube Gospe. In tudi ta cerkev ima tabor. Ker se tu zgodijo številni in veliki čudeži, semkaj potekajo tudi raznovrstna in množična ljudska romanja. Gora je vseh strani neporasla, zelo visoka in nosi na vrhu cerkvico, nad katero se - po zgledu nevarnega sosedstva gore in oblakov - namesto prijaznega pozdrava že od nekdanj neredko in pogubno znašajo grmeči bliski in ji delajo veliko škodo. Tako se je na primer z vso ihto ob treh različnih priložnostih zgodilo pred dvema letoma.*«

Najstarejšo pisno omembo župnije Vodice je najti med rokopisnimi zbirkami prepisov listin z ozemlja nekdanjega oglejskega patriarhata v arhivu stolnega kapitlja v Vidmu. Sicer nedatirano

listino je moč dokaj natančno datirati okrog leta 1118, to je v čas Udalrika I. Z njo je potrjen dogovor med patriarhom na eni in Eberhardom in Bertoldom (morda spenheimskima vazaloma in prednikoma smledniških vitezov) na drugi strani o pravicah do dohodkov od krstov in pogrebov kapelam in cerkvicam, ki sta jih zgradila omenjena pogodbenika oziroma njihov rod. Eberhard in Bertold izročata kot odškodnino za s tem povzročeno zmanjšanje rednih dohodkov vodiškega župnika Gotskalka določene nepremičnine in osebe.

Kaj lahko povemo o vodiški župniji pred njeno prvo pisno omembo. Današnja ozemlje vodiške župnije je bilo, tako kot pretežni del sedanje Slovenije, od 3. stol. pod vplivom oglejskega patriarhata. Po naselitvi Slovanov okrog leta 590 je bilo to ozemlje nekaj časa odtrgano od oglejske Cerkve. Ko je v zadnji četrtini 8. stol. je frankovski vladar Karel Veliki razširil svojo oblast nad vse slovenske pokrajine je leta 811 omenjeno ozemlje ponovno pridružil Ogleju in že sredi druge polovice 10. stol. je nastala tu prazupnija Mengeš. V poznem srednjem veku je se v njej izoblikovalo tudi osem med seboj neodvisnih župnij, med njimi tudi Vodice. Po dogodkih, omenjenih v listini iz ok. 1118, je prišlo do večjih sprememb v začetku 14. stol., ko se pred letom 1341 cerkve smledniških vitezov združijo v smledniški vikariat. Medtem, ko je patronat nad župnijo v Šmartnem, kot nekdanjo plemiško ustanovo smledniških vitezov, prešel 16. aprila 1377 povsem v roke arhidiaconov Kranjske in Marke. Konec 14. stol. začne prihajati tudi do prehoda patronalnih pravic cerkva, ki so bile v popolni patriarhovi lasti, na velike posestne fevdalce. Oglejski patriarh Janez je leta 1393 patronat nad župnijo v Vodichah predal Hermanu II. Celjskemu. Po izumrtju Celjanov leta 1456 je papež Nikolaj V. podelil patronat nad župnijo cesarju Frideriku III., tako da je tik pred ustanovitvijo ljubljanske škofije patronat nad vodiško župnijo habsburški oz. deželno-knežji. Ob ustanovitvi ljubljanske škofije leta 1461 je cesar Friderik III. določil župnijo v Vodichah menzi novoustanovljene stolnega kapitlja.

Praštetje leta 1754

Sredi 18. stol. je državna oblast začela z večjim ali manjšim uspehom ugotavljati število prebivalstva, njegovo strukturo in gibanje. Pravi pogoji za poskus splošnega štetja prebivalstva so bili dani šele s Haugwitzovo upravno reformo po letu 1747. Do štetja prebivalstva je prišlo, ker je hotela državna uprava dobiti splošen pregled o prebivalstvu, obenem pa potrebne podatke za reforme cesarice Marije Terezije – med njimi tudi reforme na področju vojaškega nabornega sistema. Že leta 1753 je prišel na vrsto načrt, da bi breme novačenja enakomerno porazdelili med vse dežele. Najvišji reskript 13. oktobra 1753 je odredil za avstrijske dežele, naj župniki in župni upravitelji pošljejo svojim ordinarijem sezname vseh svojih župljanov in sicer takoj, pozneje pa konec vsakega vojaškega leta, ordinariji naj pa posredujejo podatke deželnim vladam in te dalje na dvor. Pri tem naj se razlikujejo komunikanti (verniki, ki prejemale obhajilo, starost nad 12 let), za verski pouk sposobna mladina (starost 7-12 let) in nedorasla mladina; pri vsaki osebi naj se pa navede spol, starost in tudi družbeni položaj, ne da bi bil pojem družbenega položaja točneje opredeljen. Razpisano je bilo torej prvo splošno štetje prebivalstva – razen za ogrske dežele. Nekateri župniki in upravitelji so izdelali svoje sezname že leta 1753, v celoti pa je bilo štetje po mnogih urgencah opravljeno šele leta 1755. Pri popisu so župniki, ki so beležili tudi socialni

položaj prebivalstva, reševali to vprašanje vsakdo po svoje, vendar je mogoče na podlagi podatkov grupirati prebivalstvo v kmete, kajzarje, gostače, posle in pripadnike neagrarnih poklicev.

Župnijo Vodice je v celoti popisal tukajšnji vikar Jožef Gregor Bačnik. Vasi je popisoval po abecednem redu, in sicer: Bukovica (*Bukouiza*), Dobruša (*Dobruscha*), Polje (*Feld*), Šmar-na gora (*Kallenberg*), Povodje (*Poudie*), Repnje (*Repnach*), Šinkov Turn (*Schenkenturn*), Selo (*Sellu*), Skaručna (*Schkarutsc-hina*), Vesca (*Vehsze*), Utik (*Vittig*), Vojsko (*Vojbku*) in Vodice (*Wodiz*).

V nadaljevanju podajamo prevod 40 strani dolgega popisa, ki se nahaja v Kapiteljskem arhivu (fasc. 117, fol. 9) v Nadško-fijskem arhivu v Ljubljani. Op.: Če je potreba, je v oklepaju podan originalni zapis priimka.

/str. 1/ **Popis duš v župniji Vodice.**

/str. 1a/ (prazna)

/str. 2/ Popis duš po pripadnosti gospostvom, imenih, spolu in starosti v posameznih vaseh župnije Vodice v ljubljanski škofiji v deželi Kranjski.

V vasi Bukovica

Podložniki samostana Mekinje

Kmet Blaž Hribar 50, žena Eva 50, sin Anton 34, hči Helena 20, pastirica Neža 13.

V ločeni izbi gostač Jožef Ipavec (Ipauiz) 30, žena Barbara 30, sin Luka 6, hčeri Marjeta 4, Jera 1.

Kmet Jakob Teršan (Terschän) 60, žena Polona 60, svak Matej 35, žena Marija 30, sin Janez 7, hčeri Helena 5, Marija 3, dekla Doroteja 40.

V ločeni izbi gostač Valentin Šinik (Schinig) 50, žena Marjeta 50, sinova Jernej 10, Mihael 25, hči Marija 18.

Kmet Mihael Žargaj (Schärgäj) 40, žena Barbara 40, sinovi Mihael 16, Jurij 14, Jakob 4, Štefan 2, hčeri Marija 6, Elizabeta 9.

V ločeni izbi gostač Simon Zavrl (Sauerl) 30, žena Elizabeta 30, hči Marija 12.

Kajzar brez pritiklin Anton Stare (Stäre) 40, žena Magdalena 40, sinova Matej 18, Primož 9.

/str. 2a/ Kajzar brez pritiklin Simon Milač (Milätsch) 35, žena Marija 35, hči Polona 11.

Kmet Aleš Alešovec (Aleschouiz) 40, žena Marija 30, sin Matej 7, tašča Elizabeta 60, njena hči Helena 20.

V ločeni izbi gostač Urban Ramovž (Ramousch) 40, žena Neža 40, sin Jurij 18.

Kajzar Luka Jež (Jesch) 40, žena Marjeta 40, sin Martin 20, hči Marija 10.

Kmet Jurij Jerše (Jersch) 26, žena Urša 30, hčere Urša 8, Elizabeta 6, Ana 4, Marija 2, dekla Marija 20.

Kajzar brez pritiklin Jakob Ulčar (Ulitschar) 70, žena Elizabeta 50, sin Tomaž 30.

Kmet Pavel Jereb 28, žena Marija 23. Vdova Lucija Hubad 42, njen sin Janez 5, hčere Saloma 20, Jera 10, Urša 8. Svak Matej (Schwager) 42. Hlapca Jernej 26, Primož 18.

V ločeni izbi gostač Valentin Ruprecht (Ruprecht) 60, žena Eva 50, hči Magdalena 19. Prav tam Matej Kadivec (Kadiuiz) 30, žena Marjeta 30, sin Pavel 2.

Kmetica vdova Helena Šubelj (Schubl) 50, sinova Martin 20, Luka 12, hči Jera 17.

/str. 3/ V ločeni izbi Valentin Ipavec (Ipauiz) 40, žena Marija 40, beračica Urša 60.

Kmet Nikolaj Terbol (Terbou) 60, žena Eva 60, sin Jurij 14, hčere Urša 22, Marija 20, Marija 18.

V ločeni izbi gostač Urban Rahne (Rächne) 30, žena Marjeta 35, sin Martin 6, hčeri Lucija 8, Helena 4.

Kmet Anton Brank (Brang) 20, žena Elizabeta 40, mati Marija vdova 50, njene sinova Nikolaj 13, Simon 8, hči Jera 11.

Podložniki barona Apfalter iz Česenika

Kmet Anton Kopitar 20, žena Jera, kmetova brata Simon 12, Aleš 10, sestra Marija 17.

V ločeni izbi gostač Nikolaj Lavrič (Lauritsch) 30, žena Barbara 30, sinova Blaž 6, Jernej 1.

V ločeni izbi gostač Primož Štupar (Stupar) 50, žena Urša 50, sin Mihael 10, hči Marjeta 18.

Na polovični kmetiji Pavla Jereba je gostač Jernej Škrabar (Schkräbär) 50, žena Marjeta 30, sin Andrej 3.

Kajzar Mihael Pavlin (Paulin) 40, žena Marija 35, sin Blaž 5.

/str. 3a/ *Podložniki beneficija sv. Barbare v Ljubljani*

Kmet Gregor Kimovec (Kimouiz) 44, žena Marija 35, hčere Ana 5, Marija 4, Magdalena 2, hlapec Franc 20, dekla Jera 21, pastir Andrej 16.

Kmet Andrej Merjasec (Meriasbiz) 30, žena Marija 23, mati Marija 55, njena hči Neža 17, hlapec Anton 23, pastirica Barbara 16.

Podložniki barona Erberg iz Dola

Kmet Valentin Podgoršek (Podgurscheg) 65, žena Urša 60, sin Valentin 33, hči 30, hlapec Jožef 20, dekla Elizabeta 17, pastir Primož 15.

V ločeni izbi gostačica vdova 50, sin Luka 24.

Kmet Mihael Terbol (Terbou) 40, žena Urša 28, hčere Urša 5, Helena 7, Neža 2, njegov brat Matej 30, pastir Jakob 15, dekla Helena 24.

V ločeni izbi gostač Tomaž Burgar (Burger) 50, žena Urša 40, sin Matej 7.

Kmet Jakob Kimovec (Kimouiz) 50, žena Ana 35, hčeri Urša 8, Jera 2, hlapec Valentin 20, pastir Mihael 15, dekla Urša 20, pastirica Marija 12.

V ločeni izbi gostačica vdova Helena 45, hči Lucija 18.

Kajzar z majhno njivo Anton Podlipic (Podlipiz) 25, žena Elizabeta 25, beračica Urša 70.

/str. 4/ Kmet Jurij Podlipic (Podlipiz) 60, žena Jera 60, sin Matija 30, žena Helena 30, sinova Anton 7, Andrej 1, hči Marija 4, pastirica 12.

Kajzar brez pritiklin Avguštin Lap (Vapp) 25, žena Doroteja 30, sin Aleš 6, mati 65.

Kajzar brez pritiklin Andrej Zavrl (Sauerl) 40, žena Marija 40, hči Helena 14, gostač Tilen 22.

Podložniki mesta Kranj

Kmet Aleš Osel (Osbou) 70, žena Barbara 70, sin Lovrenc 30, žena Jera 30, sinova Janez 10, Matej 3, hči Saloma 7, dekla Neža 17.

Podložniki beneficija sv. Uršule v Kranju

Kmet Štefan Kunstelj (Kunstl) 40, žena Elizabeta 30, sinova Matej 11, Martin 5, hčeri Urša 7, Helena 1, gostačica Jera 30.

Kajzar Mihael Kunstelj (Kunstl) 22, žena Helena 19, pastirica Marija 9.

Kmet Valentin Kunstelj (Kunstl) 42, žena Helena 35, sinova Jožef 5, Mihael 2, hči Neža 7.

Kmet Jernej Kunstelj (Kunstl) 35, žena Helena 30, sinova Janez 9, Anton 7, hči Marija 3, sestra Elizabeta 20, dekla Marija 20.

Četrtr kmet vdovec Jurij Rubov (Rubou) 60, sin Gregor 35, žena Urša 35, sinovi Matija 14, Tomaž 8, Franc 2, hčeri Marija 6, Barbara 4.

Kajzar Mihael Burgar (Burger) 60, žena Urša 30, sin Tomaž 12.

/str. 4a/ *Podložniki podružnične cerkve sv. Duha v Češnjevku v župniji Cerklje*

Kmet Jurij Burgar (Burger) 35, žena Jera 35, sin Aleš 1, hlapec Marko 20, pastir Mihael 12, dekla Helena 25, Neža 12, varuška Neža 7.

V ločeni izbi gostač Jožef Petrovec (Petrouiz) 25, žena Marija 25, sin Valentin 1.

Kajzar brez pritiklin Matija Nahtigal (Nachtigal) 40, žena Helena 40.

Podložniki gospostva Jablje

Kmet Aleš Oražem (Oraschem) 34, žena Helena 25, hčeri Marija 10, Marjeta 1, pastir Franc 12, dekla Urša 21.

V ločeni izbi gostač Simon Pirnat 40, žena Urša 40.

Kmet Tomaž Pangerc (Pangerz) 30, žena Elizabeta 30, hčere Marjeta 7, Barbara 5, Neža 2, pastir Jakob 11.

Kmet Pavel Mert (Merth) 60, žena Katarina 40, sinova Gašper 9, Matej 2, hči Ana 4, gospodarjeva sestra Urša 30, Marija 5.

Kajzar z njivo Jurij Pangerc (Pangerz) 51, žena Marija 50, sin Andrej 20, hči Lucija 12.

Podložniki gospostva Smednik

Kajzar Andrej Šifrer (Schifferrer) 45, žena Marija 45, sinova Štefan 10, Matej 7, hči 17.

Kajzar brez pritiklin Urban Plevel (Pleueu) 50, žena Jera 45, sin Andrej 2, hči Marija 4.

Podložniki gospostva Rocen

Kmet Matija Štantar (Stäntär) 35, žena Marija 32, sinova Gregor 7, Urban 3, hči Marija 9, hlapec Anton 20, dekla Neža 19.

V ločeni izbi gostač Matej Štantar (Stäntär) 30, žena Ana 22, sin Jernej 3.

V ločeni izbi gostač Matija Jež (Jesch) 35, žena Urša 30, sinova Blaž 4, Gašper 2.

/str. 5/ **Vas Dobruša**

Podložniki gospostva Repnje

Kmet vdovec Blaž Jeraj (Juray) 55, sin Jakob 14, hčere Marija 30, Elizabeta 20, Doroteja 16, Barbara 10, gostač Jurij 30.

V ločeni izbi gostač Simon Gašpersič (Gäspertschitsch) 50, žena Elizabeta 40, sin Andrej 5, hčeri Marija 10, Lucija 3.

Kmet Urh Lavrič (Lauritsch) 35, žena Marija 50, sin Jernej 14, hčere Marija 17, Elizabeta 5, Urša 17.

Kajzar Aleš Kmetič (Kmetitsch) 40, žena Katarina 40, sinova Peter 16, Jurij 13, hči Marija 1, pastir Jožef 10.

V gradu Repnje oskrbnik Matija Toni (Thoni) 33, žena Neža 30, hčere Marija 7, Barbara 2, Marija 1, hlapci Gašper 24, Matija 33, Jakob 35, pastir Matija 40, berač Jurij 60, dekli Urša 33, Marija 16.

V ločeni izbi gostač Jakob Knez (Knesß) 30, žena Neža 19.

Kajzar Jožef Grošelj (Groschl) 55, žena Marija 55, sin Blaž 18.

Podložniki gospostva Smednik

Kajzar Blaž Drešar (Dreschar) 30, žena Marija 30, sin Franc 1, hči Marija 3, dekla Marija 16.

Kajzar Aleš Knez (Knesß) 35, žena Marjeta 40, sin Andrej 6, hčeri Elizabeta 4, Helena 2.

/str. 5a/ *Podložniki podružnične cerkve sv. Tilna*

Gostač Neže Špenko Aleš Bida (Wida) 36, žena Magdalena 35, sinova Aleš 14, Andrej 9, hči Helena 4.

Kajzar brez pritiklin Martin Markovič (Markhouitsch) 46, hči Neža 15.

Vas Polje

Podložniki gospostva Smednik

Kmet Valentin Ovičaj (Ouiatsch) 20, žena Marija 30, hlapca Primož 20, Tomaž 15, dekli Urša 18, Marija 12.

Gostač v kajži Jernej Jenko 42, žena Jera 30, sinova Mihael 20, Janez 2, hči Marija 4.

Podložniki gospostva Puštal

Kmet Jernej Jeršaj (Jerschay) 35, žena Marija 28, sinovi Jurij 11, Matej 8, Aleš 1, hčeri Jera 6, Lucija 4, starši Mihael Jeraj (Juraj) 50, žena Doroteja 50, hlapec Tomaž 20, dekla Jera 20.

V ločeni izbi gostač Štefan Zlate (Släte) 30, žena Marija 30, hči Magdalena 2.

Kajžar Mihael Fujan 25, žena Suzana 20, beračica Ana 30, sin Simon 1.

Podložniki gospostva Rocen

Kmet Gregor Rozman (Roßman) 30, žena Marija 25, hčeri Marija 6, Marjeta 2, njegov brat Matija 26, sestra Eva 24, pastir Matija 13.

/str. 6/ V ločeni izbi gostač Aleš Robin 50, žena Helena 50.

Podložniki stolnega kapitlja v Ljubljani

Kmet Peter Jereb 28, žena Agata 32, hlapec Andrej 15, pastir Franc 10, dekli Jera 17, Urša 15.

V dveh ločenih izbah gostač Matej Smrekar 50, žena Helena 50, hči Helena 8. Luka Pirc (Pirz) 40, žena Marija 40, sin Pavel 14. Tam je še Matej Bromšak (Bromschag) 30, žena Ana 25, sinova Mihael 7, Valentin 2.

Kmet Matej Zor (Soor) 30, žena Doroteja 22, sin Lovrenc 3, hlapec Tomaž 30, pastir Jernej 6, dekla Marija Magdalena, varuška Marija 8.

V ločeni izbi gostač Blaž Bergant (Wergant) 29, žena Eva 28, sin Blaž.

Kajžar Andrej Zor (Soor) 40, žena Elizabeta 38, sinovi Andrej 12, Anton 8, Jožef 2, hči Marjeta 3.

Podložniki gospostva Dol

Kmet vdovec Jernej Burgar (Burger) 73, sin Aleš 45, žena Elizabeta 38, sinova Tomaž 16, Urban 12, hčere Marija 14, Neža 8, Saloma 10, Marjeta 6.

Kajžar Ahac Burgar (Burger) 50, žena Marija 34.

Kmet Adam Nahtigal (Nachtigal) 60, žena Lucija 50, sin Jurij 28, žena Marija 23, sin Jožef 2, pastir Luka 15, varuška Marija 8.

Kajžar Martin Nahtigal 20, žena Jera 20, sinova Aleš 7, Matej 2. /str. 6a/ *Podložniki samostana Mekinjje*

Kmet Jakob Pipan 25, žena Jera 20, sin Valentin 1, hči Neža 4, njegova brata Jurij 22, Janez 20, dekla Marija 17, pastirica Marija 12.

V ločeni izbi gostač Matija Čeren (Tscheren) 40, žena Jera 35, sin Jernej 5, beračica Marjeta.

Kmet Marko Breclj (Brezl) 42, žena Marija 35, sinovi Simon 18, Avguštin 17, Gašper 12, Janez 10, hčere Urša 14, Marija 7, Eva 4, kmetov brat Boltežar 45.

V ločeni izbi sta gostačici dekla Neža Zor (Sor[eschka]) 20, dekla Elizabeta Bolta (Boltra[rin]) 25.

V drugi ločeni izbi gostačica vdova Marjeta Štrekelj (Strekl[in]) 33, sinova Simon 6, Martin 4, dekla Marija Breclj 18.

Kmet Valentin Špenko (Spenko) 22, žena Marija 20, mati Neža 50, njeni hčeri Marjeta 12, Saloma 10, hlapec Matija 18.

V ločeni izbi gostač Matej Oblak (Oblag) 33, žena Urša 33, sin Andrej 1, hči Urša 5.

Kmet Martin Špenko (Spenko) 40, žena Marija 35, sinovi Andrej 10, Martin 18, Jakob 7, hčere Jera 14, Helena 12, Neža 11.

V ločeni izbi gostač Aleš Habjan (Habian) 40, žena Marija 40. Kajžar Anton Nahtigal (Nachtigal) 37, žena Marija 30, sin Ožbolt 6, gostač Gregor Gorenc (Gorenz) 40, žena Marija 40.

Kmet Mihael Tomel (Thomel) 32, žena Lucija 21, sin Jakob 4, hči Neža 6, hlapec Martin 17, dekla Magdalena 18, pastirica Jera 12. /str. 7/ Kmet Valentin Osel (Osßou) 40, žena Elizabeta 40, sinova Luka 20, Janez 4, hči Neža 10, dekla Marija 18.

Kmet Matija Debevec (Debeuz) 40, žena Jera 20, brata Gašper 27, Martin 25, sestra Marija 29, pastirica Eva 17, predica Magdalena 15.

Kmet Tomaž Kopitar 50, žena Marija 38, sin Luka 20, dekla Elizabeta 30, pastirica Marija 12.

V ločeni izbi gostač Matej Bundšaher (Bundtschächär) 45, žena Marija 60, sin Jakob 20, žena Jera 25, hči Jera 1.

Gostač Tomaž Kodran 25, žena Marija 35.

Podložniki podružnične cerkve sv. Tilna

Kmet Aleš Nahtigal (Nachtigal) 37, žena Elizabeta 30, sinovi Andrej 11, dvojčka Janez in Valentin 1, hčere Elizabeta 9, Marija 5, Magdalena 3, stari oče Blaž 60, mati Marija 60, sin Jernej 22, Marija 25.

V ločeni izbi gostači Jakob N. 42, žena Urša 42, hčeri Jera 22, Eva 4.

Šmarna gora

Podložniki stolnega kapitlja v Ljubljani

Zakristan gospod Urban Janhar (Janicher) 40, hlapca Valentin 22, Primož 18, dekli Elizabeta 22, Marija 19.

/str. 7a/ **Povodje**

Podložniki gospostva Smlednik

Kmet Adam Bergant (Wergant) 33, žena Barbara 25, sinova Jurij 5, Jakob 2, hči Marjeta 7, hlapci Matej 33, Valentin 19, Jurij 15, slaboumnež Simon 19, dekla Barbara 24, Neža 19, Neža 14.

V ločeni izbi gostač vdovec Martin Hribernik (Hribernik) 79, sin vdovec Franc 34, njegov sin Jernej 3, hči Marija 12, hlapec Jernej 24.

V ločeni izbi gostač Matej Robida 33, žena Helena 26, sin Franc 4, hčeri Elizabeta 7, Eva 2, dekla Marjeta 40, beračica Elizabeta 70, beračica Urša 48.

Kajžar Tomaž Breclj (Brezl) 70, žena Jera 58, sin Janez 30, žena Polona 19, brata Martin 27, Jakob 16, dekla Doroteja 18.

Mlinar Janez Kosec (KasBez) 48, žena Marija 30, sinova Matej 20, Aleš 7, hčere Marija 13, Helena 4, Saloma 1, brat 30, mati Barbara 70, pastir Boltežar 10.

Kmet Janez Rebol (Reboll) 40, žena Helena 36, sinovi Janez 14, Matej 10, Jožef 5, hčere Marija 16, Helena 13, Urša 8, Jera 3, mati Jera 60, hlapec Lovrenc 17, dekla Marjeta 16.

V ločeni izbi gostač Andrej Merše (Mersche) 30, žena Marija 30, otroški varuh Matija 7.

Kajžar brez pritiklin Aleš Rebol (Reboll) 35, žena Eva 30, sin Jožef 9, hčere Marija 7, Elizabeta 5, Helena 2.

/str. 8/ **Vas Repnje**

Na polovični kmetiji je gospod Franc Mihael pl. Purger (Burger) 60, gospa Marija Konstanca, sin Mihael Franc 3, hči Marija Antonija 5, hlapci Gašper 30, Ožbolt 30, Gregor 20, pastir Gregor 13, dekla Marija 30, Eva 15, Marija 18, Jera 20.

Njemu podložne hiše

Gostač Gregor Krevs (Kreuz) 20, žena Marjeta 30, sin 3, hči Marija 6.

Gostač Jurij Merše (Mersche) 40, žena Marija 40, hči Marija 15. Gostač Jurij Stopar 40, žena Marija 45, sin Anton 9, hči Helena 18.

Gostač Mihael Mrak (Mräg) 40, žena Marija 25, sin Jožef 2. Gostač Jožef Žargaj (Schargey) 30, žena Marija 25, sin Tomaž 4, beračica Helena 60.

Kmet Jožef Jerman 40, žena Marjeta 30, sinova Anton 11, Jožef 2, hčeri Marija 10, Marjeta 4, hlapec Jakob 24, dekla Ana 24.

V ločeni izbi gostač Luka Grmek (Germeg) 50, žena Elizabeta 50.

Podložniki gospostva Repnje

Kmet vdovec Simon Kušar (Kuschar) 50, sin Jernej 26, žena Helena 20, hči Urša 1, sestra 13, pastirica Neža 9.

Kmet Matej Grmek (Germeg) 40, žena Jera 30, sinova Anton 9, Janez 5, hčeri Ana 6, Marjeta 2, dekla Elizabeta 16.

V ločeni izbi gostač Matej Kregar (Kriegar) 40, žena Neža 30, sinova Pavel 4, Jurij 2.

/str. 8a/ Kmet vdovec Mihael Grmek (Germeg) 60, zet Marko Kristan (Christan) 30, žena Urša 17, pastirica Lucija 9.

Kmetica vdova Marjeta Kmetič (Kmetitsch[in]) 37, sinova Gašper 11, Jurij 6, hči Marija 2, hlapec Gregor 19, dekla Marija 19.

Kmet vdovec Janez Bravhar (Brauchar) 60, sin Pavel 26, žena Neža 26, sinovi Martin 6, Gašper 4, Mihael 1, hči Marija 9, sestra Urša 16, dekla Marija 50.

Kajžar Florjan Šuštar (Suschtar) 30, žena Jera 30, sinova Tomaž 4, Štefan 1, hči Neža 6, stara mati Urša 50.

Kajžar Mihael Sešek (Scheschig) 30, žena Marija 30, sin Gašper 4, hči Marija 2, stara mati Marija 50.

Kajžar Nikolaj Stare (Stäre) 40, žena Marija 45, hči Katarina 16. Kajžar vdovec Jožef Kopitar 60, sin Anton Kopitar 30, žena Marija 40, sin Valentin 12, hči Marija 14.

Kajžar Pavel Kosec (KosBez) 30, žena Marija 30, sinovi Valentin 7, Janez 5, Jakob 3, brat Mihael 25, gostačica beračica Urša 60.

Kajžar Gregor Hribar 40, žena Marija 33.

Kajžar Matija Žerovec (Scherouz) 40, žena Marija 40, sinovi Peter 13, Matija 4, Janez 2, hči Katarina 6.

Kajžar Matej Nahtigal (Nachtigal) 30, žena Marija 24, sestra Marjeta 40.

/str. 9/ Kmet Primož Brank (Bräng) 50, žena Helena 33, sinovi Luka 24, Tilen 19, Andrej 3, hčere Eva 14, Jera 7, Marjeta 3.

Kajžar Boštjan Podbregar 40, žena Ana 40, sin Tomaž 12, hči Marjeta 16.

Kmetica vdova Marija Kopitar 40, sin Jakob 5, hčere Elizabeta 17, Katarina 12, Marjeta 7, hlapec Jurij 25.

Kmet Gašper Ovčak (Outschäg) 60, žena Marjeta 55, sin Franc 16, hčeri Jera 20, Lucija 24.

Kmet Matej Bergant 35, žena Marjeta 30, sinova Janez 8, Luka 3, hčeri Marija 6, Marjeta 1, stari oče Andrej 60, njegov sin Primož 15, hči Marija 20.

Gostač Andrej Nahtigal (Nachtigal) 22, žena Marija 22, stara mati 50, njen sin Andrej 8, gostač Mihael Kumer 50, žena Marjeta 50.

Podložniki gospostva Tuštanj

Kmet vdovec Jernej Mrak (Mräg) 60, sin Jakob 24, žena Urša 24, dekla Marija 16, sin Anton 12.

Podložniki samostana Velesovo

Kmet Jurij Pavlin (Paulin) 40, žena Marija 24, njen oče Jernej Rahne 60, žena Elizabeta 60, sin Primož 18, dekla Neža 16, pastirica Jera 12.

Gostač Valentin Roprecht (Roprecht) 30, žena Urša 24, hči Jera 2, stara mati 60.

/str. 9a/ *Podložniki podružnične cerkve sv. Tilna*

Kmet Jožef Štupar (Stupar) 45, žena Eva 60, sinova Jakob 28, Martin 25, dekla Doroteja 30, pastirica Urša 10.

Dninar Jurij Kmetič (Kmetitsch) 40, žena Marjeta 38, sinova Aleš 15, Jurij 8, hči Elizabeta 13.

Na kmetiji g. Purgerja je gostač Blaž Štebe (Stebe) 36, žena Urša 30, sin Mihael 5, hči Marija 2. Tam je Primož Potrebic (Botrebiz) 40, žena Marija 20. Dalje Luka Tilka (Tilica) 20, žena Marija 22, hči Neža 3, stara mati Katarina 56, beračica Barbara 50.

V ločeni izbi gostač Simon Alešovec (Aleschouiz) 20, žena Marija 26.

Kajžar Jakob Kosec (KosBez) 50, žena Helena 45, sin Matej 6, hči Ana 9.

V kajži Jerneja Mraka gostač Lovrenc Stare (Stäre) 30, žena Katarina 22.

Cerkvenec Andrej Janežič (Janeschitsch) 40, žena Marija 38, hči Urša 12, brat Valentin 30, sestra Marija 25, gostač Jakob Baraga (Baraga) 20.

Šinkov Turn

Podložniki pl. Gasparini iz Šinkovega Turna

Kmet Avguštin Hribar 50, žena Helena 28, sinova Jožef 10, Nikolaj 3, hči Magdalena 13, hlapec Valentin 20, dekla Marija 22.

/str. 10/ Kmet Aleš Biček (Bitscheg) 40, žena Jera 50, hči Helena 15, pastirica Ana 13.

Kajžar Aleš Rosulnik (Rosßulnig) 40, žena Magdalena 30, sinovi Gašper 13, Jurij 8, Mihael 6, Janez 3.

Kmet vdovec Andrej Sešek (Scheschig) 60, hčerke vdova Neža 30, Elizabeta 24, Katarina 20, sinova vdovec Blaž 7, Matija 4, hlapec Jurij 20, pastirica Marija 10.

Kajžar Marko Roprecht (Roprecht) 45, žena Jera 45, sinova Aleš 22, Ožbolt 4.

Kmet vdovec Ahac Kopitar 60, sinova Aleš 20, Jakob 9, hčerki Eva 22, Helena 17, starejša sestra Magdalena 35, pastir Matej 13, beračica Helena 70.

Kajžarka vdova Urša Bitic (Bitiz[a]) 40, sin Primož 5.

Kmet Matej Hribar 50, žena Eva 45, sinovi Matej 20, Tomaž 18, Jernej 12, hčeri Urša 21, Jera 15. Gostač Simon Ropret 50, žena Urša 50.

Kmet Luka Trampuž (Trämpusch) 35, žena Marija 29, sinovi Matej 7, Jurij 6, Jožef 4, hči Helena 2.

Kmet Andrej Kopitar 55, žena Urša 40, sinova Anton 18, Gašper 11, stari oče Martin 80.

Kajžar vdovec Matej Šubelj (Schubl) 50, sin Anton 20, žena Marija 18.

/str. 10a/ Kmet Jurij Trampuž (Trämpusch) 43, žena Helena 45, sinova Jožef 18, Gašper 15, hči Elizabeta 17, pastir Andrej 13, sirota Luka 3.

Kmetica vdova Marjeta Tavčar (Tautscher[in]) 55, sin Anton 28, hčeri Marjeta 30, Marija 15, starejša sestra Marija 40, sirota Luka 3.

Kmet Andrej Šuštar (Schuschtar) 45, žena Urša 35, sinovi Simon 20, Jurij 14, Pavel 7, hčere Marija 17, Jera 12, Neža 4. Gostač vdovec berač Andrej Špenko (Spenkaj) 60, sin Jurij 40, hči Urša 30.

Kmetica vdova Marija Porenta (Porent[in]) 40, sinova Jožef 4, Aleš 1, hčere Jera 17, Polona 15, Marija 9, Helena 7, hlapec Tomaž 20.

Kmet Luka Zamen (Sämen) 34, žena Marija 25, sinova Gregor 6, Valentin 4, hči Jera 2, stari oče Jernej 60, pastir Simon 14, dekla Neža 17.

Kmet Andrej Šuštar (Schuschtar) 53, žena Helena 40, sinovi Tomaž 23, Pavel 18, Gašper 17, Štefan 15, Blaž 10, hčeri Neža 13, Marija 8.

Kajžar Simon Stare (Stäre) 19, Andrej 14, mati Jera 40, pastirica Barbara 12.

Kajžar Jurij Kuralt 30, žena Elizabeta 40, sin Pavel 1, stari oče Gašper 60, žena Neža 60.

/str. 11/ Kajžar Andrej Rosulnik (Rosßulnig) 45, žena Marija 50, sin Blaž 28, hči Marija 15, hlapec Nikolaj 15.

Kajžar Andrej Biček (Bitschig) 50, žena Marija 50, sin Gašper 10, hči Marija 8, vdova Urša 70.

Kajžar Primož Jež (Jesch) 35, žena Marjeta 30, hčeri Marija 16, Marija 7, hlapec Andrej 13.

Kajžar vdovec Janez Merjasec (Meriasßiz) 50, sin Anton 25, hčeri Magdalena 17, Ana 12.

Cerkvenec Lovrenc Jeršin (Jerschin) 25, žena Elizabeta 30, sinova Jožef 7, Jurij 2, hčeri Marija 11, Helena 7. Opomba: Prebivajo v kajži pl. Gasparinija.

Gostač oziroma hišni hlapec v gradu Jurij Ropret 50, žena Marjeta 40, sin Aleš 10, hči Elizabeta 16.

Podložniki gospostva Puštal

Kmet Anton Orel (Orou) 55, žena Katarina 50, sinova Matej 25, Andrej 18, hčere Marija 20, Elizabeta 15, Neža 12, kmetov brat Luka 40. Gostač Anton Rozman (Roßman) 30, žena Neža 30. Kmet Urban Sešek (Seschig) 32, žena Magdalena 21, sin Gregor 6, hči Helena 2, stara mati Jera 60, njena sinova Jožef 25, Jurij 20, pastir Tomaž 11.

Kmet Matej Keršič (Kerschitsch) 32, žena Marija 32, sinovi Jožef 9, Jurij 8, Lovrenc 2, hči Elizabeta 11, stara mati Helena 60. Kmet vdovec Urban Pušavec (Puschauiz) 65, sin Janez 27, žena Marjeta 25, hči Marija 1, hlapca Tomaž 30, Gašper 16, dekli Marija 16, Urša 13.

/str. 11a/ Kmet vdovec Mihael Sešek (Seschig) 60, sin Jožef 6, hči Helena 11, hlapca Simon 20, Jurij 15, dekli Helena 20, Barbara 20. Gostač berač Jernej Bolta 70, žena Helena 60.

Kmet Gašper Seršen (Scherschen) 42, žena Urša 50, sinovi Nikolaj 24, Jernej 17, Janez 15, Franc 10, hčeri Marija 20, Neža 12. Gostač berač Aleš Porenta 45, žena Marjeta 40, sin Ožbolt 8.

Kmet Matija Kunstelj (Kunstl) 65, žena Katarina 62, sinova Matej 40, Tomaž 19, dekla Elizabeta 30, pastirica Elizabeta 15. Kmetica vdova Marjeta Urbanc (Urbanz[in]) 40, sinova Pavel 10, Matej 7, hlapec Andrej 22, dekla Marija 20, pastir Boštjan 15.

Podložniki podružnične cerkve Naše ljube Gospe v Šinkovem Turnu
Kmet Matija Benda 45, žena Elizabeta 26, sinovi Lovrenc 17, Pavel 6, Jurij 4, hčere Jera 15, Marija 12, Marija 8.

Kmetica vdova Jera Benda (Wend[in]) 50, sin Janez 26, hči Katarina 24, hlapec Jožef 15, pastir Simon 10, beračica Marjeta 50.

Gostačica v mežnariji Urša Knez (Kneß[in]) 50.

/str. 12/ **Vas Selo**

Podložniki gospostva Smlednik

Kmet Jakob Gosar (Gosbar) 60, žena Helena 57, sinova Jakob 30, Tomaž 27, hči Marija 17, dekla Marija 14, pastirica Marija 8. Kajžar Gregor Bevičič (Beutschitsch) 40, žena Magdalena 35, sin Jožef 15.

Kmet Gašper Kristan (Christän) 46, žena Marija 38, sinovi Anton 16, Jurij 14, Janez 10, Jakob 5, hči Marija 7, mati Urša 60, njena hči Urša 24.

Kmet Anton Kristan (Christän) 65, žena Marija 60, sinova Jernej 30, Jurij 28, pastir Tomaž 11.

Kmet Mihael Špenko (Spenko) 47, žena Helena 40, sinovi Urban 14, Matej 12, Blaž 8, hčeri Marija 20, Helena 5, kmetov brat Jurij 42.

Kajžar Anton Kosec (KasBez) 54, žena Neža 40, sin Aleš 18, hči Marija 9.

Kajžar Anton Aljaž (Aliäsch) 40, žena Urša 40, hčere Urša 14, Marija 13, Elizabeta 7.

Kajžar Matija Sešek (Scheschig) 50, žena Jera 40, sinova Anton 8, Luka 5.

Gostač na polovici kmetije Tomaž Aljaž (Aliasch) 50, žena Marija 50, hčeri Helena 28, Marija 10. Opomba: Polovica kmetije pripada Petru Zupanu.

/str. 12a/ *Podložniki gospostva Bokalce*

Kmet Simon Kosec (KasBez) 50, žena Saloma 50, sin Luka 30, hčeri 20, Jera 18, pastir Andrej 14.

Kmet Gregor Rozman (Roßman) 50, žena Elizabeta 55, sin Matej 20, hlapec Janez 16, pastir Matija 10, dekla Urša 20.

Kajžar Matej Rahne (Rächne) 60, žena Ana 60.

Podložnik župnijske cerkve Presvete Trojice v Tržišču

Kmet vdovec Matej Jenko 67, sinovi vdovec Jožef 37, Gregor 30, Matej 21, Luka 17, Jurij 11, hči Jera 9, sin mladega Ožbolt 3, hčeri Marija 8, Helena 6, dekli Marija 20, Marija 19. Gostač Jurij 50, Marija 50.

Podložniki gospostva Neuhaus v Tržiču

Kmet Matej Merše (Mersche) 30, žena Marjeta 25, sin Andrej 2, brata Ožbolt 28, Urban 22, pastir Boštjan 10, stara mati 60, njena hči Jera 25.

Kmet Jožef Merše (Mersche) 35, žena Marija 27, sin Andrej 1, pastir Nikolaj 8, berač Tomaž Kveder (Queder) 50, sestra Marija 60.

Kajžar Mihael Aušlakar (Auschlakar) 60, žena Helena 60.

Podložniki gospostva Jablje

Kmet Peter Zupan (Suppan) 15, žena Marjana 15, brat Janez 6, sestri Marija 11, Marija 7, hlapci Anton 27, Ahac 20, dekli Helena 30, Marija 20. Gostač Lovrenc Koderman (Koderman) 40, žena Neža 40, sin Jurij 4, hči Helena 14.

/str. 13/ **Vas Skaručna**

Podložniki gospostva Smlednik

Kmet vdovec Jurij Bergant 40, sinovi Jožef 14, Luka 12, Avguštin 10, Gašper 6, hčeri Barbara 4, Helena 3, stara mati Marjeta 55, hlapca Matej 30, Aleš 25, dekli Marija 25, Elizabeta 15. Gostač Jožef Rozman (Roßman) 40, žena Katarina 40, sin Valentin 8, Helena Bergant 30, hči Jera 7.

Kmet Štefan Kozu (Koßou) 42, žena Marija 45, sinova Matija 12, Urban 9, hčeri Marija 15, Helena 7. Gostač Jurij Jagobnik (Jagobneg) 40, žena Marija 35, sin Ožbolt 7, Jurij Tomšič (Tombschitsch) 40, žena Neža 42.

Kmet Boštjan Kreč (Kretsche) 60, žena Marija 50, hči Marija 21, slaboumnica Marija 13, zet Gašper Stenovec (Stenouiz) 25, žena Marjeta 27. Gostač Andrej Merše (Mersche) 27, žena Urša 30, Luka Merše (Mersche) 22, žena Urša 25, vdova Eva 50.

Kmet Matej Kovče (Koutsche) 40, žena Jera 40, sin Jožef 20, hčere Jera 16, Marija 11, Marjeta 9, Neža 2. Gostač Andrej Fujan 25, žena 22.

Vdova Urša Seršen (Scherschen[in]) 45, sinova Luka 25, Tomaž 15, pastir Jernej 10, dekla Lucija 20. Gostač Jernej Klobasar (Klobasbar) 40, žena Helena 30, hči Marija 3.

Kajžar Gašper Juvan 70, žena Katarina 50, sinovi Jernej 27, Matej 18, Matija 12, hči Urša 20.

Kmet Jožef Ingolič (Ingolitsch) 27, žena Doroteja 35, brat Andrej 12, mati Marjeta 50, pastir Gašper 8.

/str. 13a/ Kmet Primož Pipan 50, žena Doroteja 45, sin Pavel 18, hčere Elizabeta 23, Urša 14, Barbara 9. Gostačica Marjeta 40.

Kmet Andrej Dermastja (Dermastia) 35, žena Marija 33, sin Jurij 8, hči Neža 2, brat Matija 24, sestra Jera 18, hlapec Jernej 23.

Gostač Matija Benčič (Bentschitsch) 40, žena Marija 40, Simon Habjan (Habian) 60, žena Eva 50, sin Matej 20, hči Helena 30. Kajžar Jurij Fujan 70, žena Elizabeta 50, sin Luka 32, žena Elizabeta 23, hči Marija 2, brata Urban 24, Jakob 16.

Kmet Blaž Zor (Soor) 51, žena Helena 50, hčere Marija 30, Helena 14, Marjeta 11, Marija 8. Gostač Valentin Zor (Soor) 40, žena Marija 30, sin Matej 11, hči Urša 3.

Kmet Tomaž Hočevnar (Hotscheuar) 51, žena Marjeta 30, sin Mihael 4, hčeri Marjeta 6, Ana 2, brat Aleš 20, pastir Jožef 12. Gostač Jurij Sovinc (Souinz) 30, žena Helena 30, sin Aleš 2, hči Barbara 4.

Kmet Mihael Zor (Soor) 24, žena Polona 30, sinova Jožef 16, Matija 2, hči Urša 5, stara mati Marija 60, sinova Anton 30, Aleš 25, dekla Urša 22.

Kajžar Gašper Hubad 36, žena Neža 35, hčeri Ana 11, Marija 7.

Kajžar vdovec Franc Podgoršek (Podgurscheg) 44, sinova Anton 13, Jožef 8, dekla Urša 15.

Kajžar Martin Nahtigal (Nachtigal) 40, žena Marija 45, brat Gašper 30.

/str. 14/ Gostač v mežnariji berač Matej Nastran 42, žena Elizabeta 30, sin Franc 2. Berač Jakob Sirnik (Sirnig) 40, žena Elizabeta 32, sin Andrej 4.

Kmet Tomaž Sodnik (Sodnig) 50, žena Marija 40, hčeri Urša 14, Marija 12, brat Adam 36, hlapec Gregor 30, dekla Helena 20, gostačica Magdalena Stenovec (Stenouiz[in]) 30.

Kajžar Simon Pipan 40, žena Marija 33, sin Urban 1, hči Urša 10.

Gostač Gašper Kosec (KasBez) 32, žena Barbara 28, hlapec Valentin 27, dekla Elizabeta 19.

Vas Vesca

Podložniki gospostva Šinkov Turn

Kmet Jakob Černilo (Tschernillu) 45, žena Barbara 42, sinovi Matej 20, Valentin 11, Jožef 9, Andrej 2, hčeri Neža 6, Marija 17, stari oče Andrej 80. Gostač Luka Kunstelj (Kunstl) 45, žena Lucija 50, hči Katarina 17.

Kmet Martin Hribar 63, žena Urša 50, sin Mihael 30, hčere Helena 29, Eva 20, Elizabeta 17, Marija 16, Katarina 13.

Podložniki gospostva Neuhaus v Tržiču

Kmet Lovrenc Kopač (Kopatsch) 51, žena Marija 50, sinova Jurij 23, Pavel 15, hči Neža 10, stara mati vdova Magdalena 80, dekla Marija 20. Gostač Valentin Kepic (Kepiz) 40, žena Neža 40.

Kajžar vdovec Martin Kadivec (Kadiuiz) 40, hčere Marija 23, Urša 20, Neža 17.

/str. 14a/ *Podložniki gospostva Dol*

Kmet Urban Špenko (Spenko) 70, žena Marija 50, sinova Luka 30, Valentin 20, hčere Jera 17, Saloma 16, Marija 10, sestra Marija 40, hlapec 19, dekla Katarina 30.

V ločeni izbi gostač Primož Trampuž (Trämpusch) 40, žena Elizabeta 30, sin Franc 1, stara mati Elizabeta 50.

Kmet Matej Dečman (Detschman) 30, žena Marjana 21, stara mati vdova Helena 70, vdova Marija 47, sinova Jakob 25, Aleš 9, hči 17. V ločeni izbi gostač Franc Bašič (Baschitsch) 30, žena Lucija 30, hčeri Katarina 4, Jera 2.

Podložniki beneficija sv. Barbare v Ljubljani

Kmet Adam Hubad 60, žena Marija 53, sinovi Andrej 29, Jakob 26, Martin 24, Tomaž 20, hči Neža 21, pastir Martin 11. Gostač Urban Rozman (Roßman) 54, žena Jera 50.

Kmet Matej Keršič (Kerschitsch) 30, žena Elizabeta 25, sin Ožbolt 4, hčeri Urša 6, Jera 2, brat Jurij 23, dekla 30, pastirica Elizabeta 14. Gostač Primož Levec (Leuiz) 56, žena Neža 50. Kmet Tomaž Keršič (Kerschitsch) 40, žena Marija 30, sinovi Jurij 12, Urban 6, Janez 4, hčeri Jera 9, Marija 2, hlapec Mihael 20.

Podložniki gospostva Jablje

Kmet Jurij Kozu (Koßou) 46, žena Urša 38, sinovi Luka 14, Peter 9, Pavel 5, Janez 2, hči Helena 12, dekla Helena 25.

Kmet Gregor Hubad 53, žena Ana 30, sinovi Janez 19, Tomaž 15, Anton 2, hči Barbara 12, pastir Jakob 12, dekla Jera 19.

/str. 15/ **Vas Utik**

Podložniki stolnega kapitlja v Ljubljani

Kmet Jernej Mežan (Meschan) 50, žena Urša 40, sin Anton 7, hčere Marija 13, Neža 10, Urša 8.

Kmet Gašper Korbar (Corbar) 70, žena Urša 60, sin Luka 35, žena Helena 30, sin Aleš 3, hči Jera 1, pastir Luka 13.

Kmet vdovec Pavel Trampuž (Trämpusch) 60, sin Ožbolt 30, žena Urša 20, sinova Jožef 3, Andrej 2, brat Anton 20, dekla Jera 18.

Kmet Martin Vehar (Vehar) 44, žena Marija 44, sinovi Nikolaj 12, Jurij 7, Martin 4, hči Helena 9.

Kmet Anton Gosar (Gosbar) 50, žena Jera 50, hčere Marija 19, Urša 18, Marija 13, Ana 9.

Kmet Gregor Rozman (Roßman) 66, žena Urša 60, sinova Mihael 33, Štefan 18, hčere Urša 30, Elizabeta 24, Marija 20, pastir Tomaž 13.

Podložniki gospostva Dol

Kmet Andrej Vehar (Vehar) 50, žena Ana 40, hlapec Anton 20, dekla Marija 20, pastirica Eva 30. Gostač vdovec Lovrenc Smrekar 70, hči 28.

Podložniki Nemške viteške komende v Ljubljani

Kmet Jurij Smrekar 50, žena Marija 47, sin Jernej 16, hčeri Marija 18, Urša 9.

Kmet Janez Hočevnar (Hotscheuar) 24, žena Jera 20, hči Marija 2, dekla Marija 50, pastir Tomaž 15.

Kajžar brez pritiklin Gregor Gorjanc (Gorianz) 45, žena Jera 50, hči Elizabeta 7.

/str. 15a/ Kmet Fortunat Rozman (Roßman) 40, žena Helena 40, sinova Aleš 16, Anton 10, hčere Marija 18, Marjeta 12, Saloma 6, Barbara 3. Gostačica vdova Ana 50, vdova Helena 40.

Kmet Matej Vrbovc (Verbouz) 50, žena Doroteja 50, sinova Jurij 25, Ožbolt 20, hči Urša 18, pastirica Neža 13. Gostač Luka Rahne (Rächne) 40, žena Helena 40, sin Jakob 7.

Kmetica vdova Marija Jež (Jesch[in]) 35, sinova Andrej 15, Simon 7, hči Barbara 12, Jakob Lenček (Lentschig) 65, žena Doroteja 60, hlapec Matija 23.

Kmet vdovec Matej Kosec (KasBez) 60, Luka Podgoršek (Podgurscheg) 30, žena Marjeta 30, hčere Marija 5, Lucija 3, Jera 1, deklet Terezija 18, Marjeta 15, Urša 15.

Podložnik podružnične cerkve sv. Štefana

Cerkvenec vdovec Janez Krničnik (Kernitschneg) 50, sin Tomaž 30, žena Saloma 30, sin Franc 4, hči Neža 1, pastir Janez 16.

Kajžar brez pritiklin Anton Jeras (Jeräsß) 40, žena Magdalena 40, sin Jurij 15, Jurij 12.

Kajžar brez pritiklin vdovec Jurij Plevel (Pleueu) 66, Matija Omerza (Omersßa) 48, žena Marjeta 40, sin Jakob 2, hči Marija 5.

Vas Vojsko

Podložniki gospostva Rocen

Kmet Martin Kosec (KasBez) 56, žena Jera 60, sin Gregor 35, žena Eva 20, brat Martin 24, hlapca Luka 19, Primož 20, dekli Katarina 25, Elizabeta 15.

/str. 16/ Kmetica vdova Marija Čuk (Schuk[in]) 70. Gostač Lovrenc Robida 40, žena Marija 22, hči Neža. Gostač Primož Lah (Lach) 50, žena Urša 45, hči Helena 9. Gostačica Marija Keršič (Kerschitsch[in]) 40, sin Jurij 20, hči Jera 24.

Kmet Matija Podgoršek (Podgurscheg) 55, žena Marjeta 55, sinova Janez 22, Andrej 12, hčeri Helena 25, Eva 22.

Kmet Matej Podgoršek (Podgurscheg) 70, žena Helena 60, sin Aleš 30, žena Marjeta 25, sin Gregor 1, hčeri Barbara 6, Helena 5, brat Jožef 40, sestra Helena 28, pastir Blaž 15, dekla Marija 16.

Gostač Jurij Podgoršek (Podgurscheg) 48, žena Marija 40, sinova Anton 7, Andrej 2. Gostač Jakob Maček (Matschig) 35, žena Marija 40, sinova Gregor 8, Andrej 2.

Kajžar Mihael Kosec (KasBez) 50, žena Doroteja 40, sinovi Andrej 19, Jurij 11, Tomaž 5, Gregor 1, brat Luka 40, dekla Urša 24.

Podložniki gospostva Križ

Kmet Jernej Čizman (Tschischman) 60, žena Marija 60, sin Matija 28, žena Marija 34, hči Marija 2, njegovi bratje Jurij 30,

Matej 16, Jožef 12, sestra Helena 25. Gostač Avguštin Trampuž (Trämpusch) 40, žena Neža 30, hčere Urša 10, Marija 5, Magdalena 6, Neža 1, berač Anton Komar 80.

Podložniki gospostva Dol

Kmet Jakob Podgoršek (Podgurscheg) 44, žena Marija 50, sinovi Janez 19, Jakob 12, Matej 8, hči Marija 22, dekla Jera 17. Gostač Matej Kosec (Kasbez) 30, mati Urša 55, Gregor Dolinar (Dolinar) 50, žena Katarina 60.

/str. 16a/ Podložniki hvalevrednih deželnih stanov

Kmet Gašper Dečman (Detschman) 44, žena Urša 23, njegova mati Marija 65, brat Tomaž 35, hlapec Gregor 16, dekli Neža 17, Urša 20. Gostač Tomaž Bergant (Bergant) 43, žena Marija 50, beračica vdova Marija 50.

Vas Vodice

Podložniki gospostva Smlednik

Kmet Janez Zupan (Supan) 52, žena Barbara 30, sinovi Jožef 17, Mihael 9, Pavel 7, Anton 2, hči Urša 4, pastir Anton 11.

Kmet Janez Mervic (Meruiz) 75, žena Helena 70, sin Janez 20, hči Marjeta 26, sin Jurij 48, žena Jera 28, sin Simon 7, hčeri Urša 5, Doroteja 2, dekla Lucija 28, pastir Jožef 13.

V ločeni izbi gostač Tomaž Grošelj (Groschl) 40, žena Marija 30, hči Jera 7, Valentin Pipan (Pipan) 30, žena Jera 28, sinova Martin 7, Boštjan 2.

Kmet Jakob Traven (Trauen) 50, žena Elizabeta 48, sinova Jurij 14, Peter 2, mati Helena 74, hlapec Anton 30, dekla Marija 24, pastirica Urša 18, čuvajka Marjeta 15.

Kmet Martin Traven (Trauen) 20, žena Marija 20, brata Pavel 7, Jernej 5, sestre Marija 13, Jera 11, Barbara 9, Franc Smole (Smolle) 25, dekla Urša 25.

V ločeni izbi gostač Gregor Traven (Trauen) 40, žena Elizabeta 39, sinovi Luka 12, Matej 8, Jurij 6, Jožef 2.

Kajžar Pavel Traven (Trauen) 30, žena Saloma 30, sin Janez 1, hčere Marija 10, Marjeta 5, Magdalena 3, brat Aleš 20, dekla Urša 18. V ločeni izbi gostač Matej Govekar (Gouekar) 30, žena Marija 29, hči Marija 4.

/str. 17/ Kajžar Ožbolt Jeraj (Juray) 40, žena Marija 30, sinova Janez 10, Andrej 4, hčere Jera 15, Marija 6, Marjeta 1.

Kajžar Simon Pipan 40, žena Marija 40, sinova Andrej 15, Simon 4, hčeri Marija 11, Marjeta 1.

Kajžar Simon Traven (Trauen) 70, žena Barbara 60, sin Aleš 30, žena Marjeta 25, sin Mihael 3, hči Marija 5, pastir Jurij Pangerc (Pangerz) 16.

V hiši vdovec Blaž Debevec (Debeuiz) 60, zet Simon Janežič (Janeschitsch) 23, Marija 30.

V hiši vdova Urša Pipan 40, sinova Aleš 15, Gašper 7, hči Jera 4. V hiši Matija Koderman 50, žena Elizabeta 50, sinova Anton 20, Jakob 10, hči Marija 12.

V hiši Tomaž Kristan (Christan) 40, žena Brabara 26, sin Primož 1, dekla Marija 19, pastir Matej 10, beračica vdova Marjeta 50. V hiši vdovec Luka Korbic (Korbiz) 50, hči Helena 4, sin Gregor 28, žena Jera 30, sin Anton 4.

V hiši vdovec Aleš Lipar 50, sin Urban 20, hči Elizabeta 25, pastirica Marjeta 8.

Kajžar Gregor Plevel (Pleueu) 50, žena Helena 50, zet Jernej Kunstelj (Kunstl) 30, žena Jera 20, pastirica Jera 12.

V hiši Jernej Blažič (Blaschitsch) 50, žena Neža 50, sin Tomaž 30.

V hiši Jakob Požar (Poschar) 60, žena Urša 59, sin Andrej 30. */str. 17a/ V hiši Matej Budinar (Budinar) 80, žena Marjeta 60, hči Elizabeta 20.*

Kajžar Matija Vehar (Vehar) 40, žena Neža 40, sinova Tomaž 13, Janez 9, hči Jera 17.

V hiši vdovec Matija Jeraj (Juray) 50, sin Mihael 19, žena Marjeta 25, sin Martin 1, pastirica Urša 12.

Kajžar vdovec Gregor Tomel (Thomel) 60, sin Jurij 24, žena Marija 21, hlapec Jakob Kristan (Christan) 15, sin Gregor 2, dekla Urša 20, pastirica Marija 10.

V ločeni izbi gostač Matej Škrabar (Schkrabar) 50, žena Jera 25, sin Jurij 1, hčeri Marjeta 10, Urša 2.

Kajžar Tomaž Mlakar 56, žena Polona 55, pastir Pavel 15.

V ločeni izbi gostač Jurij Knific (Kniffiz) 40, žena Urša 30, hči Marija 15.

Kajžar Jernej Keršič (Kerschitsch) 50, žena Urša 45, sinova Martin 16, Jurij 14, hčeri Jera 10, Marija 7.

Mali kajžar Matija Gubanec (Gubanez) 30, žena Elizabeta 27, sinova Anton 4, Janez 1, hčeri Urša 17, Jera 5, pastirica Elizabeta 40.

V hiši Mihael Budinar (Wudinar) 70, Katarina 50, hči Marija 25. Kajžar vdovec Janez Gerkman 80, sin Jernej 34, žena Magdalena 23, sinova Jurij 4, Anton 1, hčeri Urša 7, Eva 5.

V hiši Peter Bromšak (Bromschäg) 25, žena Lucija 35.

/str. 18/ V hiši Valentin Kristan (Christan) 65, žena Urša 60, sinova Jurij 30, Jernej 15.

V hiši Mihael Koderman 50, žena Urša 47, sinova Jožef 9, Tomaž 6, hčere Neža 17, Marija 13, Rozalija 9, Marjana 3.

Kajžar Martin Sovinc (Souinz) 60, sin Tomaž 40, žena Urša 40, sinova Mihael 20, Luka 18, hči Marija 4.

Podložniki gospostva Repnje

Kmet Gregor Blažič (Bläschitsch) 40, žena Jera 40, sin Luka 15, hčere Marija 17, Polona 9, Suzana 7, Urša 5.

Kmet Martin Jerše (Jersche) 30, žena Urša 29, hči Neža 2, hlapec Blaž 19, pastir Andrej 9, dekla Helena 22.

V hiši vdova Marjeta Ipavc (Ipauz[in]) 50, sin Filip 17.

V hiši Jožef Baliž (Bälisch) 30, žena Marija 34, hčeri Doroteja in Marija 3.

Kajžar Anton Gašperšič (Caspertschitsch) 50, žena Marjeta 40, sinova Ožbolt 7, Jurij 4.

V hiši Mihael Zor (Soor) 25, žena Jera 30, dekla Marija 30, pastir Simon 13.

V hiši Matej Bazej (BäsBej) 30, žena Jera 24, hči Marija 1, Jožef 8.

/str. 18a/ Kmet Anton Rebolj (Reboll) 30, žena Suzana 30, sinova Janez 12, Boštjan 3, hlapec Jožef 29, dekla Helena 19. Gostač berač Anton Boštaj (Bostäy) 67, žena Helena 60, Neža 40, hči Marjeta 16.

Podložniki stolnega kapitlja v Ljubljani

Kmet Janez Jeraj (Juray) 35, žena Jera 30, sinovi Janez 18, Martin 12, Luka 7, Jurij 1, hči Neža 3, dekla Barbara 30, pastirica Elizabeta 10. V ločeni izbi gostač Jakob Nartan (Nartan) 25, žena Marija 20, hči Barbara 1.

V hiši Valentin Pangerc (Pangerz) 22, žena Barbara 22, hči Barbara 8.

V hiši vdovec Jožef Nastran 60, sin Matej 35, žena Eva 32, sinova Jožef 10, Janez 8, hči Doroteja 12.

Kajžar Matej Štupar (Stupar) 50, žena Helena 50, sinova Mihael 25, Janez 20, pastirica Eva 15. Gostač Tomaž Petek (Petig) 30, žena Urša 28.

Kmet Jožef Plevel (Pleueu) 45, žena Elizabeta 40, sin Aleš 7, hčere Urša 12, Rozalija 4, Marija 10, hlapec Gašper 25, dekla Marija 18. Gostač vdovec Gregor Kvas (Quäsß) 58, sin Tomaž 20.

V hiši Tomaž Trampuž (Trämpusch) 40, žena Ana 38, sinovi Jernej 10, Jurij 8, Matej 6, Ožbolt 4, Franc 1, hčeri Elizabeta 9, Helena 5, hlapec 25, dekla Magdalena 20.

Vikar Jožef Bačnik (Wätschnig) 65, gospod kaplan Jakob Rokal 37, hlapci Andrej 30, Pavel 26, Matija 24, pastir Avguštin 27, berač Matej 50, dekla Ana Beržnik (Werschnig[in]) 50, Ana 19, Suzana 14, Marija Debevc 30. V ločeni izbi gostač Marko Tasovšek (Tasouscheg) 50, Marija 30, sin Andrej 5, beračica Elizabeta 55.

/str. 19/ Podložniki samostana Veleosvo

Kmet Luka Kirn (Kirn) 35, žena Urša 24, hčere Urša 12, Jera 18, Salome 16, Helena 14, sin Gašper 20.

Kmet Jurij Kirn (Kirn) 50, žena Urša 49, sinova Matija 19, Pavel 13, hčere Marija 20, Marija 15, Urša 5.

V hiši Andrej Bilban 40, žena Doroteja 39, hči Helena 5.

Kmet Nikolaj Rebolj (Reboll) 29, žena Urša 20, sestra Saloma 20, hlapec Jurij 21, pastir Jurij 12, Urša 10.

Podložniki komende sv. Petra

Kmet Jernej Repnik (Repneg) 35, žena Marija 34, sin Andrej 8, hčere Jera 6, Marija 4, Marjeta 2, stari vdovec Tilen 55, sin Matija 24, dekla Helena 20.

Kmetica vdova Marija Dovjak (Doviag[in]) 38, sin Matija 20, hčeri Jera 16, Marjana 12, hlapec Andrej 20, pastirica Doroteja 10.

Podložniki gospostva Križ

Kmet Blaž Jerina 50, žena Jera 50, sin Matija 20, hčeri Marija 21, Ana 18, blaznež Jožef 35, Gašper 55, pastir Jurij 10.

Podložniki hvalevrednih deželnih stanov

Kmet Aleš Jeraj (Juray) 18, žena Marija 17, bratje Janez 13, Peter 11, Jakob 6, hlapca Jožef 20, Primož 16, dekli Jera 20, Urša 25, pastirica Doroteja 11.

/str. 19a/ V ločeni izbi gostač Janez Nahtigal (Nachtigal) 30, žena Marija 28, sinova Tomaž 6, Lovrenc 1, Urban Omerza 23, Matej Teršan (Terschan) 40, žena Elizabeta 38. Tam je Matej Kaplanovec (Caplanouiz) 35, žena Helena 40, hči Marija 9.

Kajžar Matej Barle (Bärle) 45, žena Marija 40, sin Matej 15, hčere Marija 12, Doroteja 4, Marija 1, dekla Jera 30.

V hiši Jakob Omerza (Omerža) 50, žena Jera 35, sin Jožef 8.

Kmet Jurij Burgar 70, žena Jera 64, sin Anton 16, hlapec Janez 25, dekla Marjeta 22, pastirica Marija 15. V ločeni izbi gostač Anton Hacin (Häzin) 35, žena Urša 23, sin Simon 4.

Podložniki mestne komore v Kamniku

Kmet Gregor Betihar (Betichar) 80, žena Elizabeta 50, sin Jožef 30, žena Jera 22, hči Marija 1, dekla Elizabeta 25, pastir Jurij 10.

Pri kmetu Mateju Štuparju gostač Andrej Jeraj (Juray) 30, žena Marija 30, hči Helena 2, berač Gregor Košir (Koschir) 60, žena Neža 59, hči Barbara 27, beračica Jera 30.

V hiši Gregor Kirn (Kirn) 30, Nikolaj Kirn (Kirn) 22, Matej Merjasec (MeriasBiz) 70, žena Urša 50.

V ločeni izbi Jakoba Travnica gostač Janez Traven (Trauen) 22, žena Elizabeta 21.

Podložniki župnišča v Kamniku

Kmet Andrej Rebolj (Reboll) 40, žena Marija 40, sin Gašper 8, hči Marija 14, hlapec Jurij 25, pastirica Neža 10.

/str. 20/ Podložniki župnišča v Cerkljah

Kmet Jernej Osel (OsBou) 40, žena Eva 40, hčere Urša 8, Marija 6, Neža 4, Jera 2, brat Matej 20, pastir Jurij 15, dekla Marjeta 20. V ločeni izbi gostač Matija Osel (OsBou) 25, žena Marija 20, sinova Jurij 4, Gašper 2.

Podložniki samostana klarisij v Škofji Loki

Kmet Andrej Štupar (Stupar) 30, žena Katarina 30, sinova Janez 10, Jurij 2, hči Marija 4, sestra Marija 20, hlapec Janez 15.

Podložniki župniške cerkve in bratovščine Sv. Rešnjega Telesa v Vodica
V hiši z njivo in travnikom Nikolaj Južina (Juschina) 30, žena Neža 35, sinova Primož 10, Pavel 4, hči Marija 5.

V hiši Jakob Kvas (Quasß) 30, žena Marija 20, hčere Marija 7, Katarina 4, Saloma 1, mati Helena 60.

V hiši brez vsega Jožef Janežič (Jäneschitsch) ali Dane 80, žena Urša 70, zet Matej Bromšak (Bromschäg) 46, žena Doroteja 40, sinova Luka 6, Lovrenc 4, gostač Mihael 23. Cerkvenec Simon Zabukovec (Sabukouiz) 77, sin Jernej 24, žena Marija 22, dekla Urša 23, sirota Janez 4.

Število komunikantov 1,649

Nekomunikanti 527

Seštevek 2,176

Jožef Bačnik (Wätschnig), s. r.

vikar v Vodica

/str. 20a/ (prazna)

Čeprav navaja župnik Bačnik, da je v župniji 2176 duš, pa je ponovno štetje pokazalo le 2049 prebivalcev (1037 moških in 1012 žensk), ki so bili takole naseljeni po posameznih vaseh: Bukovica (138 moških, 149 žensk, skupaj 287), Dobruša (28, 30, 58), Polje (97, 92, 189), Povodje (31, 32, 63), Repnje (100, 103, 203), Selo (58, 48, 106), Skaručna (77, 80, 157), Šinkov Turn (127, 102, 229), Šmarna gora (3, 2, 5), Utik (52, 58, 110), Vesca (50, 51, 101), Vodice (231, 221, 452) in Vojsko (45, 44, 89). Ni verjetno, da je iz popisa izpadel kak popisni list, prej gre za nenatančno štetje in seštevanje. Morda pa je župnik Bačnik k dušam vodiške župnije štel tudi »vodiške« župljane v Gameljnah, ki jih je sicer zajel v svojem popisu šmarski župnik Cigole (glej Drevesa, let. 8, št. 4, str. 4-13). Velja tudi opozoriti, da so zaselki, ki se omenjajo v matičnih knjigah tistega časa opisani pri ustreznih bližnjih vaseh: Koseze, Kot in Potok pri Bukovici in Šinkovem Turnu ter Lokarje, Pusence in Zaprice pri Vodica.

Priimki

Najprej se sprehodimo med priimki v vodiški župniji ok. leta 1754. Ob priimku so kot eksponenti navedene vasi v katerih se priimek pojavlja; pri tem velja:

BK = Bukovica, DB = Dobruša, PL = Polje, PV = Povodje, RP = Repnje, SL = Selo, SK = Skaručna, ŠT = Šinkov Turn, ŠG = Šmarna gora, UT = Utik, VS = Vesca, VD = Vodice in VJ = Vojsko.

Priimki kmetov so pisani kurzivno. Priimki so naslednji:

A

Alešovec^{BK,RP}, *Aljaž*^{SL}, *Aušlakar*^{SL}

B

Bačnik^{VD}, *Baliž*^{VD}, *Baraga*^{RP}, *Barle*^{VD}, *Bašič*^{VS}, *Bazej*^{VD}, *Benda*ST, *Benčič*^{SK}, *Bergant*^{PL,PV,RP,SK,VJ}, *Beržnik*^{VD}, *Betihar*^{VD}, *Bevčič*^{SL}, *Biček*ST, *Bida*^{DB}, *Bilban*^{VD}, *Bitič*ST, *Blažič*^{VD}, *Bolta*^{PL,ST}, *Boštaj*^{VD}, *Brank*^{BK,RP}, *Bravhar*^{RP}, *Brecelj*^{PL,PV}, *Bromšak*^{PL,VD}, *Budinar*^{VD}, *Bundšaher*^{PL}, *Burgar*^{BK,PL,VD}

Č

Čerin^{PL}, *Černilo*^{VS}, *Čižman*^{VJ}, *Čuk*^{VJ}

D

Debevec^{PL,VD}, *Dečman*^{VS,VJ}, *Dermastja*^{SK}, *Dolinar*^{VJ}, *Dovjak*^{VD}, *Drešar*^{DB}

F

Fujan^{PL,SK}

G

Gašperšič^{DB,VD}, *Gerkman*^{VD}, *Gorenc*^{PL}, *Gorjanc*^{UT}, *Gosar*^{SL,UT}, *Govekar*^{VD}, *Grošelj*^{DB,VD}, *Grmek*^{RP}, *Gubanez*^{VD}

H

Habjan^{PL,SK}, *Hacin*^{VD}, *Hočeval*^{SK,UT}, *Hribar*^{BK,RP,ST,VS}, *Hribernik*^{PV}, *Hubad*^{BK,SK,VS}

I
Ingolič^{SK}, Ipavec^{BK,VD}

J
Jagobnik^{SK}, Janežič^{RP,VD}, Janhar^{SG}, Jenko^{PL,SL}, Jeraj^{DB,PL,VD}, Jeras^{UT}, Jereb^{BK,PL}, Jerina^{VD}, Jerman^{RP}, Jeršaj^{PL}, Jerše^{BK,VD}, JeršinST, Jez^{BK,ST,UT}, Juvan^{SK}, Južina^{VD}

K
Kadivec^{BK,VS}, Kaplanovec^{VD}, Kopic^{VS}, Keršič^{ST,VS,VJ,VD}, Kimovec^{BK}, Kirn^{VD}, Klobasar^{SK}, Kmetič^{DB,RP}, Knez^{DB,ST}, Knific^{VD}, Kodran^{PL}, Koderman^{SL,VD}, Komar^{VJ}, Kopač^{VS}, Kopitar^{BK,PL,RP,ST}, Korbar^{UT}, Korbic^{VD}, Kosec^{PV,RP,SL,SK,UT,VJ}, Košir^{VD}, Kovče^{SK}, Kozu^{SK,VS}, Kreč^{SK}, Kregar^{RP}, Krevs^{RP}, Kristan^{RP,SL,VD}, Krničnik^{UT}, Kvas^{VD}, Kveder^{SL}, Kunstelj^{BK,ST,VS,VD}, KuraltST, Kušar^{RP}

L
Lah^{VJ}, Lap^{BK}, Lavrič^{BK,DB}, Levec^{VS}, Lipar^{VD}

M
Markovič^{DB}, Maček^{VJ}, Merjasec^{BK,ST,VD}, Merše^{PV,RP,SL,SK}, Mert^{BK}, Merivic^{VD}, Mežan^{UT}, Milač^{BK}, Mlakar^{VD}, Mrak^{RP}

N
Nahtigal^{BK,PL,RP,SK,VD}, Nartan^{VD}, Nastran^{SK,VD}

O
Oblak^{PL}, Omerza^{UT,VD}, Oražem^{BK}, OrešST, Osel^{BK,PL,VD}, Ovčak^{RP}, Ovi-
jac^{PL}

P
Pangerc^{BK,VD}, Pavlin^{BK,RP}, Petek^{VD}, Petrovec^{BK}, Pipan^{PL,SK,VD}, Pirc^{PL}, Pirnat^{BK}, Pleve^{BK,UT,VD}, Podbregar^{RP}, Podgoršek^{BK,SK,UT,VJ}, Podlipic^{BK}, PorentaST, Potrebic^{RP}, Požar^{VD}, Purger^{RP}, PušavecST

R
Rahne^{BK,SL,UT}, Ramovž^{BK}, Rebolj^{PV,VD}, Repnik^{VD}, Robida^{PV,VJ}, Robin^{PL}, Rokal^{VD}, RosulnikST, Ropreht^{RP,ST}, RopretST, Rozman^{PL,ST,SL,SK,VS,UT}, Rubov^{BK}, Rupreht^{BK}

S
Seršen^{ST,SK}, Sešek^{RP,ST,SL}, Sirknik^{SK}, Smole^{VD}, Smrekar^{PL,UT}, Sodnik^{SK}, Sovinc^{SK,VD}, Stare^{BK,RP,ST}, Stenovec^{SK}, Stopar^{RP}

Š
Šifrer^{BK}, Šinik^{BK}, Škrabar^{BK,VD}, Špenko^{PL,ST,SL,VS}, Štantar^{BK}, Štebe^{RP}, Štrekelj^{PL}, Štupar^{BK,RP,VD}, Šubelj^{BK,ST}, Šuštar^{RP,ST}

T
Tasovšek^{VD}, TavčarST, Terbolj^{BK}, Teršan^{VD}, Tilka^{RP}, Tomel^{PL,VD}, Tomšič^{SK}, Toni^{DB}, Trampuž^{ST,VS,UT,VJ,VD}, Traven^{VD}

U
Ulčar^{BK}, UrbancST

V
Vehar^{UT,VD}, Vrbovc^{UT}

Z
Zabukovec^{VD}, ZamenST, Zavrl^{BK}, Zlate^{PL}, Zor^{PL,SK,VD}, Zupan^{SL,VD}

Ž
Žargaj^{BK,RP}, Žerovec^{RP}

Stavbe

Čeprav popisovalec ni izrecno omenjal števila stanovanjskih hiš, je vseeno mogoče dokaj zanesljivo razpoznati 330 stavb, in sicer: Bukovica 56 stavb (26 kmetij, 14 kajž, 16 koč), Dobruša 10 stavb (1 graščina, 2 kmetiji, 5 kajž, 2 koči), Polje 35 stavb (16 kmetij, 5 kajž, 14 koč), Povodje 8 stavb (1 mlin, 2 kmetiji, 2 kajži, 3 koč), Repnje 38 stavb (14 kmetij, 11 kajž, 12 koč, 1 mežnarija), Selo 17 stavb (10 kmetij, 6 kajž, 1 koč), Skaručna 20 stavb (12 kmetij, 6 kajž, 1 koč, 1 mežnarija), Šinkov Turn 36 stavb (1 grad, 23 kmetij, 11 kajž, 1 mežnarija), Šmarna gora 1 stavba (1 mežnarija), Utik 17 stavb (13 kmetij, 3 kajže, 1 mežnarija), Vesca

12 stavb (10 kmetij, 1 kajža, 1 koč), Vodice 72 stavb (21 kmetij, 15 kajž, 34 koč, 1 župnišče, 1 mežnarija) in Vojsko 8 stavb (7 kmetij, 1 kajža).

Gospostva

Kot rečeno, opisuje to prvo štetje »duš« stanje okr. 1754. Rodoslovci, ki bodo »brskali« po vodiških prednikih imajo na voljo še dobrih 100 let starejše matične knjige (krstne od 1638, poročne od 1638 in mrliške od 1643). Potem pa ostanejo še urbarji. Nosilcev dominikalne posesti, ki so imeli tu svoje podložnike pa ni tako malo. Stanje ob popisu je bilo sledeče:

Bukovica

Beneficij sv. Barbare v Ljubljani (2 kmetiji: Kimovec, Merjasec)

Beneficij sv. Uršule v Kranju (4 kmetije: Kunstelj, Kunstelj, Kunstelj, Rubov)

Podružnična cerkev sv. Duha v Češnjevku v župniji Cerklje (1 kmetija: Burgar)

Samostan klarisinj v Mekinjah (9 kmetij: Alešovec, Brank, Hribar, Jereb, Jerše, Šubelj, Terbol, Teršan, Žargaj)

Gospostvo Česenik (1 kmetija: Kopitar)

Gospostvo Dol pri Ljubljani (4 kmetije: Kimovec, Podgoršek, Podlipic, Terbol)

Gospostvo Jablje (3 kmetije: Mert, Oražem, Pangerc)

Gospostvo Rocen (1 kmetija: Štantar)

Gospostvo Smednik (samo kajzarji)

Mesto Kranj (1 kmetija: Osel)

Dobruša

Podružnična cerkev sv. Tilna v Repnjah (samo kajzarji)

Gospostvo Repnje (2 kmetiji: Jeraj, Lavrič)

Gospostvo Smednik (samo kajzarji)

Polje

Stolni kapitel v Ljubljani (2 kmetiji: Jereb, Zor)

Podružnična cerkev sv. Tilna v Repnjah (1 kmetija: Nahtigal)

Samostan klarisinj v Mekinjah (8 kmetij: Brecelj, Debevec, Kopitar, Osel, Pipan, Špenko, Špenko, Tomel)

Gospostvo Dol pri Ljubljani (2 kmetiji: Burgar, Nahtigal)

Gospostvo Puštal (1 kmetija: Jeršaj)

Gospostvo Rocen (1 kmetija: Rozman)

Gospostvo Smednik (1 kmetija: Ovičar)

Povodje

Gospostvo Smednik (2 kmetiji: Bergant, Rebolj in 1 mlin: Kosec)

Repnje

Samostan dominikank v Velesovem (1 kmetija: Pavlin)

Podružnična cerkev sv. Tilna v Repnjah (1 kmetija: Štupar)

Gospostvo Repnje (11 kmetij: Bergant, Brank, Bravhar, Grmek, Grmek, Jerman, Kmetič, Kopitar, Kušar, Ovčak, pl. Purger)

Gospostvo Tuštanj (1 kmetija: Mrak)

Selo

Župnijska cerkev Presvete Trojice v Tržišču (1 kmetija: Jenko)

Gospostvo Bokalce (2 kmetiji: Kosec, Rozman)

Gospostvo Jablje (1 kmetija: Zupan)

Gospostvo Neuhaus v Tržišču (2 kmetiji: Merše, Merše)

Gospostvo Smednik (4 kmetije: Gosar, Kristan, Kristan, Špenko)

Skaručna

Gospostvo Smednik (12 kmetij: Bergant, Dermastja, Hočevar, Ingolič, Kovče, Kozu, Kreč, Pipan, Seršen, Sodnik, Zor, Zor)

Šinkov Turn

Podružnična cerkev Naše ljube Gospe v Šinkovem Turnu (2 kmetiji: Benda, Benda)

Gospostvo Puštal (8 kmetij: Keršič, Kunstelj, Orel, Pušavec, Seršen, Sešek, Sešek, Urbanc)

Gospostvo Šinkov Turn (13 kmetij: Biček, Hribar, Hribar, Kopitar, Kopitar, Porenta, Sešek, Šuštar, Šuštar, Tavčar, Trampuž, Trampuž, Zamen)

Šmarna gora

Stolni kapitel v Ljubljani (samo zakristan)

Utik

Stolni kapitel v Ljubljani (6 kmetij: Gosar, Korbar, Mežan, Rozman, Trampuž, Vehar)

Podružnična cerkev sv. Štefana v Utiku (samo kajže)

Nemška viteška komenda v Ljubljani (6 kmetij: Hočevar, Jež, Kosec, Rozman, Smrekar, Vrbovc)

Gospostvo Dol (1 kmetija: Vehar)

Vesca

Beneficija sv. Barbare v Ljubljani (3 kmetije: Hubad, Keršič, Keršič)

Gospostvo Dol pri Ljubljani (2 kmetiji: Dečman, Špenko)

Gospostvo Jablje (2 kmetiji: Hubad, Kozu)

Gospostvo Neuhaus v Tržišču (1 kmetija: Kopač)

Gospostvo Šinkov Turn (2 kmetiji: Černilo, Hribar)

Vodice

Stolni kapitel v Ljubljani (2 kmetiji: Jeraj, Plevel)

Župnišče v Cerkljah (1 kmetija: Osel)

Župnišče v Kamniku (1 kmetija: Rebolj)

Župnijska cerkev in bratovščina Sv. Rešnjega Telesa v Vodichah (samo kajže)

Komenda sv. Petra v Komendi (2 kmetiji: Repnik, Dovjak)

Samostana klarisinj v Škofji Loki (1 kmetija: Štupar)

Samostan dominikank v Velesovem (3 kmetije: Kirn, Kirn, Rebolj)

Gospostvo Križ pri Komendi (1 kmetija: Jerina)

Gospostvo Repnje (3 kmetije: Blažič, Jerše, Rebolj)

Gospostvo Smednik (4 kmetije: Mervic, Traven, Traven, Zupan)

Kranjski deželni stanovi (2 kmetiji: Burgar, Jeraj)

Mestna komora v Kamniku (1 kmetija: Betihar)

Vojsko

Gospostvo Dol pri Ljubljani (1 kmetija: Podgoršek)

Gospostvo Križ pri Komendi (1 kmetija: Čizman)

Gospostvo Rocen (4 kmetije: Čuk, Kosec, Podgoršek, Podgoršek)

Kranjski deželni stanovi (1 kmetija: Dečman)

Imena

Za konec pa še pogled na pogostost posameznih imem (od 2049 prebivalcev jih 17 ni poimenovanih, 4 moški in 13 žensk). Ženska imena so razvrščena takole:

1. Marija (289, 28,9%),
2. Urša (119, 12,0%),
3. Jera (96, 9,6%),
4. Helena (94, 9,4%),
5. Marjeta (74, 7,4%),
6. Elizabeta (73, 7,3%),
7. Neža (65, 6,5%),
8. Barbara (32, 3,2%),
9. Eva (25, 2,5%),
10. Ana (24, 2,4%),
11. Katarina (22, 2,2%),
12. Magdalena (22, 2,2%),
13. Doroteja (20, 2,0%),
14. Lucija (16, 1,6%),

15. Saloma (12, 1,2%),
16. Polona (7, 0,7%),
17. Suzana (4, 0,4%),
18. Rozalija (2, 0,2%),
19. Agata (1, 0,1%),
20. Marjana (1, 0,1%) in
21. Terezija (1, 0,1%).

Razvrstitev moških imen pa je naslednja:

1. Jurij (86, 8,3%),
2. Matej (75, 7,3%),
3. Andrej (65, 6,3%),
4. Jožef (55, 5,3%),
5. Janez (54, 5,2%),
6. Anton (51, 4,9%),
7. Tomaž (48, 4,6%),
8. Jakob (48, 4,6%),
9. Mihael (43, 4,2%),
10. Aleš (41, 4,0%),
11. Jernej (40, 3,8%),
12. Luka (40, 3,8%),
13. Matija (40, 3,8%),
14. Gregor (35, 3,4%),
15. Gašper (34, 3,3%),
16. Martin (32, 3,1%),
17. Valentin (31, 3,0%),
18. Simon (30, 2,9%),
19. Pavel (23, 2,2%),
20. Primož (20, 1,9%),
21. Blaž (20, 1,9%),
22. Urban (18, 1,8%),
23. Franc (17, 1,7%),
24. Lovrenc (13, 1,3%),
25. Ožbolt (13, 1,3%),
26. Nikolaj (12, 1,2%),
27. Peter (8, 0,8%),
28. Štefan (8, 0,8%),
29. Avguštin (6, 0,6%),
30. Boštjan (6, 0,6%),
31. Marko (5, 0,5%),
32. Adam (4, 0,4%),
33. Ahac (3, 0,3%),
34. Tilen (3, 0,3%),
35. Boltežar (2, 0,2%),
36. Filip (1, 0,1%),
37. Florjan (1, 0,1%),
38. Fortunat (1, 0,1%) in
39. Urh (1, 0,1%).

SLOVENSKO RODOSLOVNO DRUŠTVO

<http://genealogy.iip.si/>

<http://www2.arnes.si/~rzjtopl/rod/rod.htm>

DREVESA Časopis slovenskega
rodoslovnega društva

Erbergi in njihovi sorodniki med ljubljanskimi jezuiti

(ob tristoletnici Hallersteinovega rojstva)

Stanislav Južnič

21. 1. 2003 je pošta Slovenije počastila tristoletnico Hallersteinovega rojstva z lepo znamko. Hallersteinova mati je bila iz družine Eberg, zato priložni rodovnik prikazuje številne družinske povezave Erbergov z ljubljanskimi jezuiti.

Erberji, pozneje preimenovani v Erberge, so živeli v Kočevju v zadnji tretjini 16. stoletja. Kot plemiči niso plačevali dajatev po urbarju iz leta 1574. Adam Erber, sin Janeza, je bil leta 1578 cesarski carinik in je umrl leta 1626 ali 1628 v Kočevju. Njegovega brata, kočevskega župnika Alberta Janeza Erberga, je 2. 6. 1638 ustrelil Franc pl. Moscon z ribniške graščine. Bajje je tragični dogodek povzročila verska vnema. Protestanti Mosconi so bili v tem času izgnani s Kranjske.

Mitnica na Kočevskem je bila še od celjskih časov v Knežji Lipi (Graflindten). Da bi preprečili tihotapstvo so 8. 4. 1676 v Travi (Obergrass) na zahodu Kočevske ustanovili še drugo mitnico. Imeli so korporala in več objezdnikov. Tod so tvorili predvsem sol in vino, pozneje pa tudi južno sadje in olje s Primorja. Podružnični mitničar v Travi je postal Adamov sin Leonard pl. Erberg (* ok. 1606; † 1691 Kočevje). Njegovo staro plemstvo je bilo potrjeno 5. 5. 1668, kranjski patricij pa je dobil 16. 2. 1685.

Lenart se je prvič poročil z Rozino Kosler iz znane kočevske trgovske družine. Njuni sinovi so bili deželni svetnik in vicedom knjigovodja Franc Jakob (* 1630 Kočevje; † 20. 1. 1690 Ljubljana), Martin in Matija.

Po Rozinini smrti se je Lenart leta 1647 poročil z Elizabeto Peer pl. Pernburg († 1683). Kočevarji Peeri so bili tudi v poslovnem pogledu zelo blizu Erbergom, saj bili prav tako trgovci, uradniki in mitničarji. Trgovci Peeri se pojavljajo že v 16. stoletju, ko je 9. 5. 1594 Mathe Peer tovoril 2 kadana soli za 17 kr 1 den skozi reško mitnico. Leta 1643 je bil Luka Peer mestni sodnik v Kočevju, leta 1651 pa je imel v zakupu mitnico v Kostelu, bržkone na Avžlaku pri današnjih Pirčah. 17. 5. 1697 je Johann Peer(ssia) z mitnice na Brodu poslal dopis, ki ga je sprejel in podpisal Henrik Matej Schweiger pl. Lerchenfeld, sin Henrika Mateja Schweigerja pl. Lerchenfelda († 1681), v Ljubljani tri dni pozneje.

Lenartov in Elizabetin najstarejši sin je bil ljubljanski advokat in deželni tajnik Janez Danijel Erberg (* 1647 Kočevje; † 5. 3. 1716 Dol) je bil pod nadimkom „Fidus“ (zvesti) od ustanovitve leta 1693 član Akademije Operozov. Leta 1702 se je akademiji pridružil Maksimilian Leopold pl. Rasp (* 1673 Škofja Loka; † 1743), ki je bil v bližnjem Kamniku od leta 1699 do smrti župnik in nekaj časa gorenjski arhi diakon. Polbrata Franc Jakob Erberg in Janez Danijel Erberg sta bila člana Dizmove bratovščine ustanovljene 12. 3. 1689.

J. D. Erbergov mlajši brat Janez Adam (* cca. 1668 Kočevje; † 3. 3. 1723 Dol) je, podobno kot pozneje sin B. F. Erberg, študiral filozofijo v Gradcu in tam objavil izsledke iz celotne filozofije. Leta 1698 je postal glavni cesarski carinik in po očetovi smrti 9. 7. 1691 prevzel podružnično mitnico v Travi. 6. 4. 1699 je podružnično mitnico v Travi prevzel Martin Kaltenspacher. Brata Janez Adam in Janez Danijel, barona Erberga, sta 6. 3. 1711 kupila graščino Tržič, 16. 1. 1714 pa jima

je bil podeljen naslov barona. Njuna brata sta bila kapucin in nato protestant Janez Matevž (* 1657 Kočevje; † Nürnberg) ter jezuit Jurij.

19. 9. 1688 je Janez Erberg kupil graščini Sostro in Dol pri Ljubljani. Dol so Erbergi obdržali skoraj 200 let. Leta 1798, 1810 in posmrtno še 1846 so popisali knjižnico barona Jožefa Kalasanca Erberga (1771-1843), ki jo je leta 1810 iz Ljubljane preselil na svojo graščino Dol. Leta 1880 je bil večji del dolske knjižnice shranjen v Deželnem, danes Narodnem muzeju v Ljubljani, ki ga je tisti čas vodil Karel Dežman.

Jožef Kalasanec je bil vnuk Franca Mihaela (* 27. 9. 1679; SJ 6. 10. 1696 Gradec-1706; † 1760), starejšega brata jezuitskega profesorja Antona Erberga. Franc Mihael je bil novic v Gradcu med letoma 1697-1698. Na Dunaju je poučeval v višjih razredih gimnazije in študiral filozofijo med letoma 1699 in 1702. Naslednje leto je poučeval nižje razrede gimnazije v Kremisu in nato v Ljubljani, kjer je bil tudi katehet. Leta 1706 je med študijem teologije v Gradcu izstopil iz Družbe in se kmalu nato poročil z Marijo Renato Gall baronico Gallenstein (1684-1729).

Erbergi so bili dve stoletji med najpomembnejšimi plemiči na Kranjskem, tesno povezani z ljubljanskimi jezuiti. Pri njih so se šolali, gmotno podpirali kolegij in pogosto vstopali v jezuitski red. Številni jezuiti iz rodu Erbergov so se posebej izkazali v matematičnih znanostih. Erbergi so bili sorodstveno povezani z drugimi kranjskimi plemiškimi družinami pomembnimi za ljubljanske jezuite, s plemiči Jentschiz (Jenčič), Dinzli plemiči Angerburgi, baroni Apfalterji, baroni Reigersfeldi in baroni Hallersteini. Poleg Kočevarjev Erbergov so bili pomembni jezuiti tudi iz drugih kočevskih družin, med njimi Krištof Ziegelfest (* 1563 Kočevje; SJ 1586 Dunaj), eden prvih kranjskih jezuitov. Bil je več slovenščine in je deloval kot pastoralni delavec. Med letoma 1589 in 1597 je deloval v Bratislavi, nato pa je bil ekonom v ljubljanskem jezuitskem kolegiju.

Ohranjene so tri zbirke izpitnih tez, ki so jih baroni Erbergi objavili kot dijaki v prvem desetletju višjih študijev v Ljubljani: Volbenk Adam Erberg (Wolf, Volf, * 1693 Kočevje; † 1754 Novo mesto) ob koncu pouka logike leta 1709 pri profesorju Janezu Reusnerju (* 11. 6. 1671 Gradec; SJ 29. 11. 1691 Dunaj; † 12. 2. 1720 Eger), Volbenkov bratranec poznejši duhovnik Janez Ernest Erberg (* 1692 Ljubljana; † 1717 Ljubljana) ob koncu pouka fizike leta 1709 pri profesorju Janezu Krstniku Thullnerju (* 24. 6. 1668 Torenbach; SJ 17. 10. 1687 Leoben; † 21. 8. 1747 Krems) in brat Janeza Ernesta, Janez Benjamin Erberg (* 3. 11. 1699 Ljubljana; SJ 27. 10. 1716 Ljubljana-1725; † 15. 10. 1759 Dol) ob koncu pouka fizike leta 1716 pri profesorju Sebastijanu Stainerju (* 2. 7. 1679 Wels; SJ 9. 10. 1696 Trenčin; † 12. 6. 1748 Gradec).

Iz družine Erbergov sta izšla dva znamenita misijonarja. To sta bila Inocenc Wolfgang Anton Franc Erberg (* 7. 10. 1694 Ljubljana; SJ 6. 1. 1714 Gradec; † 1766 redukcija sv. Ane med rekama Paraná in Urugvaj) v Paragvaj in Urugvaj ter sin njegove sestre Suzane Elizabete Erberg (* 1681 Ljubljana; † 1725 Mengeš) Ferdinand Avguštin Haller pl. Hallerstein (* 27. 8. 1703 Ljubljana; SJ 27. 10. 1721 Dunaj; † 29. 10. 1774 Peking), ki je poučeval in raziskoval na kolegiju v Pekingu.

Družina Erberg je dala tudi pomembne fizike:

Sigismund Jentschiz (* 24. 4. 1679 Poljane ob Kolpi; SJ 10. 10. 1698 Gradec; † 22. 4. 1718 Ljubljana), sin Marije Erberg († 1687) in Matije Jentschiza (* cca. 1645 Kočevje; † med 1709 in 1712 Poljane), je poučeval v Ljubljani med letoma 1701-1705 in 1713-1718.

Franc Ksaver Anton Erberg (21. 10. 1695 graščina Dol pri Ljubljani; SJ 27. 10. 1712 Ljubljana; † 3. 10. 1746 Ljubljana) je bil na ljubljanskem kolegiju med letoma 1720-1724 in 1744-1746. Njegov mlajši bratranec Bernard Ferdinand Erberg (* 20. 5. 1718 Ljubljana; SJ 27. 10. 1734 Gradec; † 1773 Krems) je bil na ljubljanskem kolegiju leta 1741, 1751-1758 in 1772-1773.

Jurij Erberg (* 20. 9. 1670 Kočevje; SJ 6. 4. 1688 Gradec; † 25. 5. 1715 Budim) je bil stric Sigismunda Jentschiza, Antona Erberga in B. F. Erberga. Leta 1690 je poučeval v nižjih razredih ljubljanske gimnazije. Filozofijo je študiral v Gradcu med letoma 1691 in 1695 in jo nato predaval v Gorici med letoma 1702 in 1706. V Ljubljani je bil profesor teologije, prefekt in vodja kongregacij leta 1711 in 1712. Enake dolžnosti je imel naslednji dve leti v Lincu, kjer je objavil je dve knjigi o pravnih znanostih. Kot rektor je v Budi stregel bolnim vojakom princa Evgena Savojskega (1663-1736) na pohodu proti Beogradu. Pri tem se je okužil in umrl.

Opomba uredništva: Avtor prispevka ni pravočasno dostavil uporabnega grafičnega prikaza rodovnika.

Prenos arhivskega gradiva na sodobne medije

XXVII. del

Peter Hawlina

V prejšnji številki sem navedel nekaj konkretnih rezultatov prenosa arhivskega gradiva v računalniške datoteke. V isti številki so bili objavljeni tudi rezultati ankete, ki naj bi pokazali, koliko oseb smo vsi skupaj vpisali v računalniško rodoslovno evidenco. Vsota dela vseh posameznikov, ki so poslali odgovore je bila nekaj manjša od 500.000 vnesenih oseb.

Večina teh oseb je bila prepisanih iz matičnih knjig. Vemo, da je bila vsaka oseba vpisana ob rojstvu, poroki in smrti. Vpisana pa je bila tudi ob rojstvu in poroki otrok. Zapis o 500.000 oseb v sorodstveni povezavi torej odražajo mnogo več kot toliko zapisov. Ocenjujem, da je 500.000 rodoslovno povezanih zapisov enakovredno vsaj šestkrat večjemu številu izvernih vpisov v matičnih knjigah, če ne upoštevamo še tistih v statusih animarum. Tako pridemo že na nekaj milijonov originalnih zapisov, ki so iz matičnih knjig in njim sorodnega gradiva preneseni na elektronski medij in dostopni za elektronsko obdelavo, za povrh pa nudijo mnogo bolj razširjeno rodoslovno evidenco kot originalni zapisi.

Ti zapisi dobijo pravo vrednost šele takrat, ko postanejo dostopni večjemu številu uporabnikov. Za ta namen so nekateri člani svoje datoteke posredovali na društveni računalnik, kjer si jih lahko ogledujejo ostali člani. Takih je okrog 50. Med tistimi, ki so do sedaj prispevali večje zbirke, so: Arhar, Artel, Bah, Benedejič, Berginc, Cankar, Čizman, Deželak, Fajfar, Fonda, Franken, Gašpirc, Glavan, Golli, Goričan, Gošnik, Govekar, Hawlina, Homan, Jakše, Kajzer, Kapel, Moder, Mokotar, Morato, Narobe, Omahen, Piber, Plestenjak, Poeschl, Ravnik, Rihtaršič, Sila, Simonič, Sinigoj, Slekovec, Snoj, Stanojevič, Silc, Škerl, Štalc, Štern, Strekel, Šturm, Theuerschuh,

Ujčič, Vest, Zore, Zupan, Žitko in Žlebnik. Gotovo smo še kakšnega sodelavca pomotoma spregledali. Njihove zbirke smo združili in nastala je referenčna zbirka, ki vsebuje skoraj 200.000 bolj ali manj sorodstveno povezanih oseb.

Nekateri člani niso pripravljene dati v prosto razpolago vseh svojih podatkov. Vsi pa so pripravljene objaviti indeks svojih podatkov. To pomeni, da bi se poleg rodoslovno povezane datoteke izdelal tudi indeks, ki bi vseboval priimek in ime, datum in kraj rojstva oseb, ki jih v celem zapisu hranijo posamezni člani. Namen tega indeksa bi bil v tem, da bi iskalec lahko v indeksu spoznal možno povezavo s svojim področjem raziskovanja in se z imetnikom teh podatkov lahko dogovarjal o morebitni izmenjavi.

Dunajski kolega, ing. Felix Gundacker nas nagovarja, da bi take indekse izdajali v tiskani obliki. S tem naj bi se izognili nepooblaščenemu kopiranju in bili celo finančno uspešni. Poskusili smo in nastalo je že vsaj pet različno debelih knjig indeksov z najbolj bistvenimi podatki o vnesenih osebah: priimkom, imenom, datumom in krajem rojstva, kot je razvidno iz spodnjega izseka.

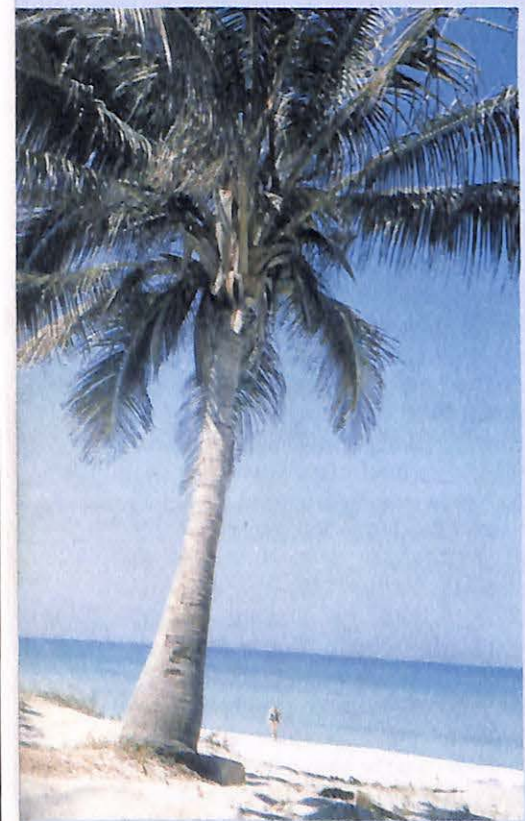
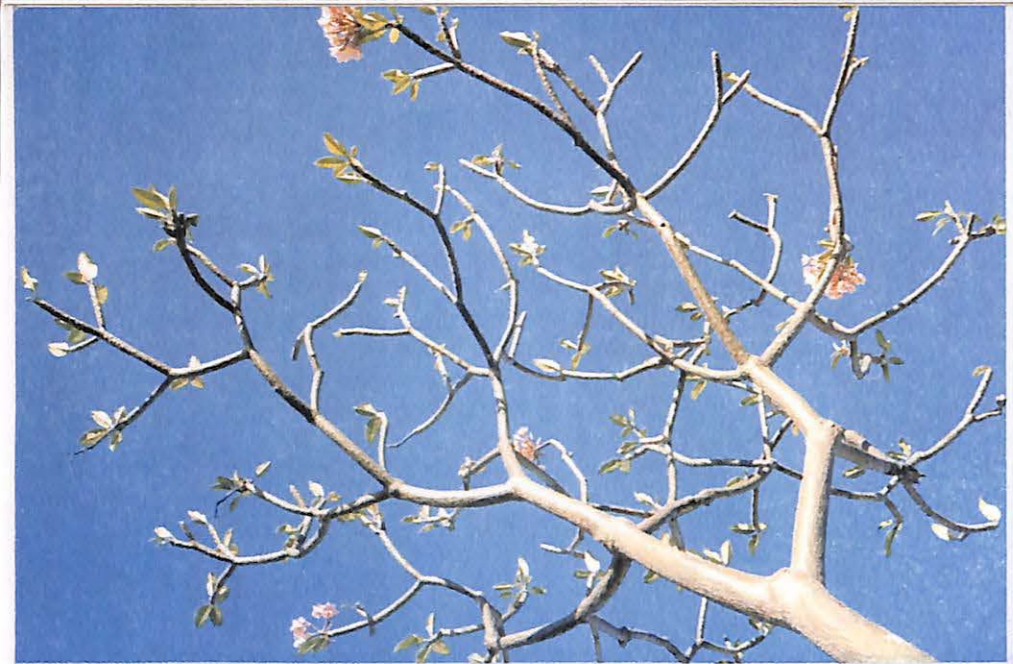
Suhadolc, Alojzij	1.11.1915	Gabrje 3
Suhadolc, Ana	02.08.1824	Dobrova 22 (37)
Suhadolc, Ana	07.07.1880	-----
Suhadolc, Ana	10.7.1904	-----
Suhadolc, Ana	11.06.1858	-----
Suhadolc, Ana	14.7.1935	-----
Suhadolc, Ana	18.9.1916	Zelena jama 50
Suhadolc, Ana	18.9.1916	Zelena jama 50
Suhadolc, Ana	20.05.1839	Brezje 23
Suhadolc, Ana	22.07.1869	Gabrje 6
Suhadolc, Ana	27.07.1868	Šujica 4
Suhadolc, Ana	8.2.1927	Dobrova
Suhadolc, Ana	---.---.1805	Dragomer 2
Suhadolc, Ana	---.---.1911	-----
Suhadolc, Ana	~ 1904	-----
Suhadolc, Andraž	27.8.1982	-----
Suhadolc, Andrej	11.10.1937	Dobrova 13
Suhadolc, Andrej	12.12.1952	Toško čelo 9
Suhadolc, Andrej	13.10.1782	Dobrova 22 (37)
Suhadolc, Andrej	13.11.1798	Brezje 14

Ni težko izračunati, da bi v knjigo vezan tiskan indeks z omenjenimi 500.000 osebami vseboval prek 2000 strani, če bi bil tiskan v dveh stolpcih. Nič kaj praktično referenčno gradivo.

V združeni datoteki bi nekatere osebe nastopale po dvakrat ali celo večkrat, kar pomeni, da je ista oseba evidentirana pri dveh ali več raziskovalcih. Prav to pa je dodatna korist, saj taki primeri odkrijejo prekrivanje raziskovalnega področja dveh ali več raziskovalcev. Tak primer v gornjem izseku je Ana Suhadolc.

Obe omenjeni zbirki, indeks in sestavljena referenčna rodoslovna zbirka, sta zaenkrat dostopni na društvenem računalniku, nameravamo pa ju ponuditi tudi vsem večjim arhivom, ki jih obiskujemo rodoslovci. To sta zlasti škofijska arhiva v Ljubljani in Mariboru, Zgodovinski arhiv s podružnicami, Arhiv Republike Slovenije in Pokrajinski arhiv v Mariboru. Po potrebi bi spisek možnih referenčnih informacijskih točk še razširili. Datoteke bi bile obiskovalcem teh arhivskih ustanov dostopne tako, da bi obiskovalec arhiva pred naročanjem gradiva pogledal, ali ni morda iskano osebo rodoslovno obdelal že kdo drug. Znano je, da ob vsakem ugotovljenem prekrivanju pridobita obe strani, iskalec in ponudnik. Za povrh pa bi se izognili marsikateri uporabi izvernih matičnih knjig, za katere vemo, da se obrabljajo kljub pazljivi uporabi.

Od tu nismo več daleč do spletne rešitve, kakršno ponujajo rodoslovno razvite države, zlasti ZDA.

Mehiška drevesa

Kadar se znajdem na kakem drugem koncu sveta, me (odkar se malo več ukvarjam z rodoslovjem) zanima tudi tisto, kar je o tem mogoče videti. Mislim, da se ne motim, vendar imam vtis, da v Mehiki rodoslovju ne posvečajo tolikšne pozornosti kot npr. v državi, na katero meji na severu. Zanimivo bi bilo vedeti, koliko pozornosti je bilo tu posvečeno rodoslovju pred prihodom Špancev. Da bi moje potovanje po Mehiki ne ostalo brez vsakega drevesa, sem za spomin izbral drevesi družin Juárez in Guzman. Oba sta na ogled v Oaxachi in nista največji zanimivosti in privlačnosti tega mesta. Nedaleč od tu pa raste El arbol de Tule, menda največje in najstarejše drevo na svetu.

Peter Hawlina

PREGATI DI NON TAGLIARE

Matični register

sodobna zakonska ureditev (tudi po zaslugi Slovenskega rodoslovnega društva)

Janez Toplišek

V Uradnem listu številka 37/2003 smo v Sloveniji dobili sodoben **predpis o vodenju matičnih podatkov**¹. Vsak rodoslovec ve, da so v matičnih knjigah najverodostojnejši rodoslovni podatki in da so zato za rodoslovno in zgodovinsko stroko zelo pomemben vir. Vsi poznamo tudi težave, s katerimi smo se občasno srečevali na matičnih uradih, ko smo iskali podatke o svojih sorodnikih.

Iz obrazložitve predloga zakona²:

»Predlog Zakona o matičnem registru uvaja povsem nov koncept vodenja matičnih knjig, katerega temeljni cilj je, da se vsa matična dejstva in podatki, ki jih zajema osebni status posameznika zbirajo v enotni podatkovni bazi, ki se vodi na registrski način (podatek o matične dejstvu se zajame najbližje dogodku). Računalniško voden register osebnega statusa, bo nadomestil sedanje tri matične knjige; rojstno, poročno in matično knjigo umrlih, ki poleg podatkov o posameznih matičnih dejstvih vsebujejo tudi podatke, ki so potrebni za identifikacijo posameznika. Rojstna matična knjiga predstavlja hkrati osnovno evidenco o celotnem osebnem stanju posameznika in vsebuje podatke o vseh pravnih razmerjih, ki vplivajo na spremembo osebnega stanja vpisanega, od rojstva do smrti (priznanje, ugotovitev in izpodbijanje očetovstva, posvo-

Iz 23. člena ZMatR:

Izpiski in potrdila iz matičnega registra

Izpiski iz matičnega registra vsebujejo zadnje podatke, ki so bili vpisani do izdaje izpiska.

Izpisek ali potrdilo iz matičnega registra lahko izda pristojni organ, ki prejme vlogo, ne glede na to, kateri organ je vpis opravil.

Zaradi uveljavljanja pravic iz različnih pravnih naslovov lahko matičar na zahtevo stranke izda izpisek iz matičnega registra z vsemi vpisanimi spremembami osebnega stanja.

Potrdila, ki se izdajajo na podlagi matičnega registra, vsebujejo vse podatke, vpisane v matičnem registru ali podatke o posameznih vpisanih dejstvih.

...

jitev, podaljšanje in odvzem roditeljske pravice, odvzem poslovne sposobnosti, sklenitev in prenehanje zakonske zveze, sprememba osebnega imena, smrt,...). Od ukinitve državljanstvih knjig se v rojstno matično knjigo vpisuje tudi podatek o državljanstvu, zato od leta 1974 predstavlja ta knjiga tudi osnovno evidenco o državljanstvu.«

Ko smo v Slovenskem rodoslovnem društvu prebrali, kako je s podatki iz matičnih knjig v primerljivih evropskih državah (to je bilo objavljeno v obrazložitvi predloženega zakona), smo neprijetno presenečeni ugotovili, da naj bi novi zakon ob sodobni računalniški rešitvi zadržal neživljenjska pravila o strogo varovanih matičnih podatkih. Te omejitve bi bile hujše

od nekaterih primerljivih držav. Poglejmo nekaj značilnosti iz tujih ureditev³:

Zakon o matrikah Češke republike matično knjigo definira kot evidenco, v katero se vpisujejo rojstva, sklenitve zakonskih zvez, smrti in druga dejstva, ki so odločilnega pomena za ugotovitev in overitev osebnih stanj. Pristojnost za vodenje matičnih knjig in opravljanje nalog v zvezi z njimi imajo lokalne občinske skupščine oziroma tako imenovani občinski uradi.

Osebno stanje vsakega posameznika se vodi v rojstni, poročni in matični knjigi umrlih. Za razliko od večine drugih ureditev (tudi slovenske) se matične knjige vodijo samo v originalu, ki ga hrani pristojna lokalna občinska skupščina.

Varstvo osebnih podatkov omogoča vpogled v matično knjigo samo osebi, ki jo vpis zadeva, ali osebi, ki dokaže, da ima za to utemeljen interes.

V skladu z Zakonom o matičnih knjigah in civilnih stanjih vodijo matične knjige v Italiji matični uradi, ki so v vsaki občini, velika mesta oziroma nedostopna in od upravnega središča oddaljena naselja pa lahko ustanovijo več ločenih matičnih uradov zaradi lažjega urejanja osebnega statusa prebivalcev.

Poleg osnovne rojstne, poročne in matične knjige umrlih na matičnih uradih v Italiji še vedno vodijo matične knjige o državljanstvu (državljanstvene knjige), ki so se vodile tudi v Sloveniji do uveljavitve Zakona o matičnih knjigah iz leta 1974; le-ta je določil, da se podatek o državljanstvu vpisuje v rojstno matično knjigo. Matične knjige se vodijo v dveh izvornih izvodih, pri čemer en izvornik shrani matičar v občinskem arhivu, drugega pa pošlje javnemu tožilcu, ki ga hrani v sodni pisarni.

Na podlagi Zakona o matičnih knjigah so matične knjige v Nemčiji uvrščene v področje zadev države, ki je opravljanje nalog s tega področja z navodili prenesla na posamezne občine.

Vodijo se rojstne, poročne in matične knjige umrlih. Posebnost nemške ureditve matičnih knjig je **družinska knjiga**, ki se vodi poleg poročne matične knjige in je v večini opisanih ureditev (izjema je Švica) ni zaslediti. Medtem ko poročna matična knjiga služi za dokumentiranje sklenitev zakonskih zvez, se v družinsko knjigo evidentira osebno stanje vseh družinskih članov.

Zakon o matičnih knjigah določa, da se poleg naštetih matičnih knjig v glavnem mestu države posebej vodi knjiga razglasitev pogrešanih za mrtve, prav tako se posebej vodijo smrti zapornikov v nekdanjih nemških koncentracijskih taboriščih, ki se vpisujejo v mrliško knjigo Posebnega matičnega urada v Arolsnu.

Vpogled v matične knjige in izdajo listin iz matičnih knjig lahko zahtevajo v okviru svojih pristojnosti državni organi, pri čemer **morajo navesti namen**. Fizične osebe, njihovi zakonci, predniki in potomci imajo pravico do vpogleda, pregleda matičnih knjig in izdaje izpiskov v zadevah, ki se nanašajo neposredno na njih, druge osebe pa le, če verodostojno izkažejo **pravni interes**.

Zakon o ureditvi matičarstva in matičnih knjig v Avstriji opredeljuje matične knjige kot evidence, ki so potrebne zaradi dokumentiranja rojstev, sklenitev zakonskih zvez in smrti posameznikov. Naloge na področju matičnih zadev opravljajo občine v okviru svojih dejavnosti, razen če zakon ne določa drugače. Tako kot v večini evropskih ureditev se vodijo rojstne, poročne in matične knjige umrlih, občina Dunaj pa poleg naštetih vodi tudi knjigo razglasitev pogrešanih za mrtve. Zakon omogoča, da se lahko posamezne občine z uredbo deželnega glavarja povežejo v matične zveze, če to zagotavlja boljše vodenje upravnih poslov.

Za izdajanje izpiskov iz matičnih knjig so v Avstriji poleg civilnih organov pristojni tudi cerkveni organi, vendar le za tista dejstva, ki so bila vpisana v matične knjige do leta 1939. Do tedaj je namreč vodenje matičnih knjig še sodilo v pristojnost cerkvenih organov. Navedena ureditev se razlikuje od slovenske, saj so pri nas za izdajanje izpiskov in potrdil na podlagi matičnih knjig pristojni samo civilni organi, ne glede na to, da so pred letom 1946 matične knjige vodili tudi cerkveni organi.

Avstrijska ureditev matičnih knjig za razliko od večine opisanih, med katere spada tudi Slovenija, omogoča vpisovanje akademskih nazivov ali stanovskih oznak v rojstne, mrliške matične knjige ter v knjigo razglasitev pogrešanih za mrtve.

Pravico do vpogleda v matične knjige ter v zbirne spise, na podlagi katerih so bili vpisi izvršeni, imajo le osebe, **na katere se vpisi nanašajo**, ter osebe, ki izkažejo **pravni interes** pod pogojem, da s tem ni kršena **varnost oseb**, na katere se vpis nanaša. Za **vpise, starejše od sto let**, zakon ne omejuje pravice do vpogleda in izdaje izpiska, če vpis ne zadeva več živeče osebe.

V Republiki Madžarski so za urejanje matičnih zadev pristojne Službe za osebna stanja, ki se nahajajo v občinah, mestih, okrožjih glavnega mesta in v mestni hiši glavnega mesta. Za urejanje matičnih zadev na lokalni ravni so organizirane županijske pisarne.

Vodijo se rojstne, poročne in matične knjige umrlih, poleg naštetih pa tudi tako imenovana Madžarska matična knjiga, ki se vodi v mestni hiši glavnega mesta (podobno smo zasledili pri češki ureditvi). Vanjo izvršujejo naknadne vpise matičnih dejstev madžarskih državljanov, ki so se zgodila v tujini, pa tudi rojstva, sklenitve zakonskih zvez in smrti beguncev in brezdomcev, ki so se zgodila na tujem, ter rojstva tujih državljanov v tujini, ki so jih posvojili madžarski državljanji.

Dostop do matičnih knjig in dokumentov imajo državni uslužbenci, ki so pooblaščenici z zakonom ali jih pooblasti departmajski urad. Posamezniki se lahko seznanijo s podatki, ki se nanašajo na njih samo prek izpiskov iz matičnih knjig. Nadzor nad dejavnostjo matičarjev na departmajski ravni izvajajo upravne enote, na najvišji ravni pa je nadzor v pristojnosti Ministrstva za notranje zadeve.

Matična okrožja v Švici, ki vključujejo eno ali več občin, se ustanavljajo na kantonalni ravni. Ker je glede na veliko število kantonov, iz katerih je sestavljena švicarska konfederacija, organizacija matičnih zadev zelo različna, je urejena s posebnim kantonalnim pravom, katerega podzakonske akte odobri Konfederacija. Vsak kanton imenuje instanco; to je ponavadi upravni organ, ki nadzoruje izvajanje zakonskih določb ter samo delovanje matične službe. Večji kantoni lahko ustanovijo tudi vmesno instanco za nadzor na okrožni ravni, ki ima določene pristojnosti na področju nadzora in korigiranja. Najvišji nadzor nad izvajanjem matične službe se opravlja preko Zveznega urada za matične zadeve (OFEC). Ta organ pregleduje poročila o dejavnostih posameznih kantonov, vodi centralni seznam posvojitvev in skrbi za pridobitev in izmenjavo matičnih listin s tujino.

Matičarji v skladu s krajevno pristojnostjo vodijo matične knjige, ki se delijo na posebne matične knjige in družinske matične knjige. Posebne matične knjige, med katere spadajo rojstna, poročna in matična knjiga umrlih ter matična knjiga o priznanju otroka, se vodijo v okrožju, v katerem so se matična dejstva zgodila. Družinska knjiga se vodi po »kraju izvora« osebe v okviru nekega okrožja. Na podlagi vpisa v družinsko knjigo pristojni matičar ob sklenitvi zakonske zveze izda družinsko knjižico, ki jo pozna nemška ureditev.

Fizične osebe lahko pridobijo le izpiske iz matičnih knjig, ki se nanašajo na njih **osebno**. Neposredno se lahko izvlečki izdajo samo **staršem** vpisanega, **skrbniku ali pooblaščenцу**, drugim osebam pa samo v primeru, če **utemeljijo neposredni interes**. Dostop do matičnih knjig jim izjemoma lahko odobri kantonski nadzorni organ, pri čemer mora biti zagotovljeno varstvo interesov oseb, ki so vpisane v matične knjige in še živijo.

Hrvaški Zakon o državnim maticama matične knjige definira kot evidence, v katere se vpisujejo rojstva, sklenitve zakonskih zvez in smrti ter drugi podatki, določeni z zakonom, ki se nanašajo na prej omenjena matična dejstva. Matične knjige se vodijo za vsako naselje po matičnih področjih, ki jih določi Vlada Republike Hrvaške na predlog Ministrstva, pristojnega za upravo.

Za vodenje matičnih knjig so pristojni posebej pooblaščenici državni uslužbenci - matičarji, ki spadajo pod neposredni nadzor posameznih županijskih uradov oziroma mestnega urada v Zagrebu.

Matične knjige se vodijo v dveh primerkih, pri čemer je drugi izvod prepis prvega (dvojniki). Podatki dvojnika se dostavljajo Ministrstvu, pristojnemu za upravo, ki lahko dovoli, da se ti podatki tudi avtomatsko obdelajo. Izvornik matične knjige hrani pristojni matičar. Matične knjige, pri katerih je zadnji **vpis starejši od 100 let**, hrani **Hrvaški državni arhiv**.

Na podlagi dejstev, vpisanih v matične knjige, matičarji izdajajo izpiske in potrdila, ki imajo dokazno vrednost javnih listin. Izdani izpiski vsebujejo vse podatke, ki so bili vpisani v matično knjigo do izdaje izpiska. Varstvo osebnih podatkov je zagotovljeno z določbo, ki daje pravico do vpogleda v matično knjigo samo osebi, na katero se **podatki nanašajo**, ali članu **ožje družine, posvojitelju** oziroma **skrbniku**, ostalim osebam pa samo, če imajo za to **na zakon oprt pravni interes**.

Švedska je ena izmed držav, ki ne vodi klasičnih matičnih knjig. Podatki o matičnih dejstvih se vodijo v registru, skupaj z ostalimi podatki, ki jih v skladu z Zakonom o registru prebivalstva lahko pridobiva in zbira registrski organ. Za vodenje registra in vpisovanje podatkov je pristojna davčna uprava.

Matično dejstvo (rojstvo, sklenitev zakonske zveze, smrt) je treba prijaviti davčni upravi, tudi če oseba, na katero se podatki nanašajo, ni ali ni bila vpisana v register prebivalstva. Prijavo davčni upravi mora narediti vsaka oseba, ki je vpisana v register prebivalstva, če se preseli znotraj države. Prav tako se mora v register prijaviti vsaka oseba, ki se iz tujine preseli na Švedsko ali pa se iz Švedske namerava odseliti. Oseba, ki umre ali se zanjo ugotovi smrt, se izpiše iz registra.

Potrdila o vpisu v register prebivalstva in druga potrdila, ki izhajajo iz vpisa v register, izdaja davčna uprava na podlagi prijave, prošnje ali na podlagi drugih **upravičenih razlogov**. Izdajo potrdil o vzroku smrti in mrliški list ureja poseben zakon.

Finska ureditev področja matičnih knjig je podobna švedski in prav tako ne vodi klasičnih matičnih knjig. Zakon o registru prebivalstva določa način urejanja, zbiranja in pridobivanja podatkov o prebivalstvu, med katere sodijo tudi podatki o matičnih dejstvih. Registrski organ je Center za registracijo prebivalstva v okviru ministrstva za notranje zadeve. Odgovoren je za podatke iz registra, za njegovo vzdrževanje in za usklajen pretok podatkov med državnimi organi in drugimi uporabniki.

Osebni podatki v registru prebivalstva se hranijo za namen identifikacije osebe kot tudi za potrditev njenega statusa glede na osebnostno in družinsko pravo ter pravno sposobnost te osebe. Med identifikacijskimi podatki, kot so osebno ime,

identifikacijska številka, naslov bivališča, ipd., se v registru prebivalstva zbirajo tudi podatki, ki se nanašajo na družinski status (podatki o starših, otrocih, sklenjenih zakonskih zvezah ipd.), podatki o državljanstvu, pravni oziroma opravilni sposobnosti ter podatki o smrti državljanov Finske.

Podatki se lahko pridobijo na pisno vlogo, ki je lahko v obliki klasične vloge ali pa v elektronski obliki. Tako pridobljeni podatki se lahko uporabijo samo za namen, za katerega so bili zaproseni, in stranka, ki jih pridobi, jih ne sme posredovati tretji osebi brez dovoljenja pristojnega organa.

Centralni registrski organ se lahko odloči za večkratno preverjanje podatkov, če ga zaprosi registrski organ posameznega območja, sicer pa preverja podatke, zbrane v registru, najmanj enkrat na 10 let. Kadar pride do sprememb obstoječih podatkov v registru, se prvotni podatki shranijo v arhive, razen če zakon ne določi drugače (v primerih otrok pod skrbništvom se tak podatek uniči, ko to razmerje preneha). Podatki o posamezni osebi, ki so zbrani v registru, postanejo **javna last (public domain) 25 let po smrti te osebe.**

Moramo reči, da je bila prav **finska ureditev zgled za akcijo SRD**, ki si je prizadevala, da bi bili matični podatki po določenem, razmeroma kratkem, obdobju rodoslovcem javno dostopni. Kolege na elektronski listi rodoslovci@list.arnes.si smo opozorili na nesprejemljiv predlog 29. člena in odzvali so se s številnimi mnenji, ki so bila dobra spodbuda za argumentirano obleganje predlagatelja zakona in zakonodajalca. Primerjava predloženega in sprejetega člena pove vse o našem uspehu:

- opozorili smo, da danes ne moreš dobiti podatkov o svojem umrlem sorodniku, ki nima več živih ožjih družinskih članov (da ne govorimo o sorodnikih v stranski liniji);
- zaradi računalniškega vodenja novega matičnega registra bodo podatki rodoslovcem še težje dostopni; nejasno je, kako bodo računalniški podatki po sto letih od zadnjega vpisa oddajani v arhive;
- opozorili smo, da je tudi v Nemčiji splošno razumevanje problematike takšno, da bodo očitno sprejeli prosto dostopnost matičnih podatkov oseb, ki so že vsaj 30 let mrtve. Nemški rodoslovci se sklicujejo zlasti na ustavno svobodo informacij in na svobodo znanstvenega raziskovanja.⁴

Naše pobude sta zavračali dve ministrstvi, od katerih se je eno opiralo celo na mnenje arhivske stroke. Zgodovinarji pa se sploh niso oglasili (!).

Pobudam SRD ni prav nič dobro kazalo. Tedaj pa se je neverjetno odprlo med poslanci oz. v odboru za notranjo politiko. Pripombe našega društva so bile neposredno opisane v gradivu za drugo obravnavo ZMatR⁵ in parlamentarni odbor je pripombe ocenil kot utemeljene. Zapisali so, da »so podatki iz matičnih knjig pomemben rodoslovni in zgodovinski vir«. S tem smo rodoslovci dočakali pomembno priznanje za svojo stroko in bili **nedvomno uvrščeni med znanstveno-raziskovalne in kulturne namene**, ki jih kot »dopustne« našteva 29. člen zakona.

Temeljni argument nasprotnikov je bil v Zakonu o varstvu osebnih podatkov, ki ne določa časovnih okvirov za varova-

Sprejeti 20-letni rok bo vplival tudi na večjo odprtost pokopaliških evidenc, saj bi bilo nesmiselno, da lahko dobimo podatke o umrlem v matičnem registru, ne moremo pa dobiti istega podatka v pokopališki knjigi (nekateri pokopališke službe do rodoslovcem niso prav prijazne).

Vztrajnosti nekaterih naših članov se moramo zahvaliti, da niso popustili ob skoraj brezupnem položaju in so si izborili razmere, v katerih bomo lahko še uspešneje nadaljevali naše raziskovalno delo. Uspešno je bilo tudi naše prepričevanje poslancev; nekateri izmed njih so izrecno podprli naše pobude⁶.

Opombe:

¹ Zakon o matičnem registru (ZmatR), objavljen v Uradnem listu dne 18.4.2003.

² Poročevalec, št. 4/2003, 24.1.2003.

³ Po obrazložitvi iz Poročevalca 4/2003, str. 5.

⁴ Članek v časopisu Computergenealogie 4/2002.

⁵ Poročevalec št. 18/2003.

⁶ Od prisotnih 49 jih je kar 44 podprlo zakon in nihče ni bil proti. Nekoliko grenak priokus temu glasovanju pa daje podatek, da opozicija o zakonu sploh ni glasovala...

Program GeneWeb 4.09 (c)

Nenad Novakovič

Program GeneWeb 4.09 (c) je rodoslovni program francoske ustanove INRIA (Institut national de recherche en informatique et en automatique). Mogoče ga je uporabljati brez plačila, posname pa se lahko s strani <http://cristal.inria.fr/~ddr/GeneWeb/>. Ne glede na to, da je program moč uporabljati brez plačila, svetujem uporabnikom, da si preberejo pravila, ki so povezana s tem.

Program omogoča tako ustvarjanje lastne podatkovne baze kakor tudi uvoz obstoječe podatkovne baze iz katerega drugega programa, npr. iz programa Brother's Keeper. Uvoz je mogoč z uporabo GEDCOM datoteke.

V primeru, da uporabnik želi svojo podatkovno bazo, ustvarjeno s pomočjo programa Brother's Keeper, pregledati v programu GeneWeb, je potrebno storiti nekaj korakov. Najprej je potrebno s pomočjo programa Brother's Keeper ustvariti GEDCOM, in sicer z uporabo funkcije Gedcom export (izvoz). Pri tem je potrebno izbrati mapo, v kateri naj se shrani na ta način kreirana datoteka s pripunko ged. Pri ustvarjanju datoteke je potrebno izbrati tudi ime zanjo. Če uporabnik izbere npr. za ime datoteke priimek Novak, bo na ta način kreirana datoteka nosila ime Novak.ged in se bo nahajala v mapi, ki jo bo uporabnik v postopku ustvarjanja izbral.

Naslednji korak je zagon programa GeneWeb. Ob namestitvi programa na osebni računalnik se ustvari tudi nova mapa z imenom gw-4.09. V tej mapi se nahaja podmapa z imenom gw, dva programa ter štiri datoteke (tri txt in ena htm). Za zagon programa GeneWeb je potrebno najprej zagnati oba programa iz navedene mape gw-4.09. Ta dva programa sta gwd.bat in gwsetup.bat. Oba programa morata biti odprta ves čas, drugače

ni moč uporabljati programa GeneWeb. Po zagonu obeh navedenih programov je potrebno odpreti datoteko start.htm, ki se ravno tako kot oba prej navedena programa nahaja v mapi gw-4.09. Na koncu datoteke start.htm se nahajata dva naslova, ki omogočata programu GeneWeb dostop do uporabnikov map na osebem računalniku. Po kliku na enega izmed teh dveh naslovov (v večini primerov delujeta kar oba) se pojavi pozdravna stran programa GeneWeb, ki uporabnika vodi naprej. Za začetnike program ponuja enostavno metodo (simple method). Po kliku na ponujeno možnost enostavne metode (simple method) se pojavi stran, s pomočjo katere uporabnik »popelje« program do tiste mape svojega osebnega računalnika, v kateri ima shranjeno GEDCOM datoteko, ki jo hoče uvoziti v program GeneWeb. Z vsakim klikom na ..\ se uporabnik premakne za stopnjo višje na drevesni strukturi svojega osebnega računalnika. S klikom na posamezne mape, ki se nahajajo v drevesni strukturi, uporabnik odpira te mape in dobi vpogled v njihovo vsebino, saj se z vstopom v vsako mapo pokažejo vse njene podmape in datoteke, ki so shranjene v njej.

Ko uporabnik na zgoraj opisani način najde GEDCOM datoteko, ki jo hoče uvoziti, klikne nanjo. S klikom se odpre stran, v kateri je ponujeno okno, v katerega je potrebno vpisati ime, ki ga bo nosila uvožena podatkovna baza. To je lahko katerokoli ime, priporočam pa uporabo istega imena, kot ga nosi podatkovna baza v programu, kjer je bila osnovno ustvarjena. Po vpisu imena se s pritiskom na gumb »create« (in ponovno potrditvijo s pritiskom na gumb »ok« sproži branje in prenos podatkov iz izbrane GEDCOM datoteke. Po končanem postopku se pojavi stran, ki uporabnika obvesti, da je podatkovna baza (z imenom, ki jo je zanjo določil) ustvarjena. Na tej strani je tudi naslov, s klikom na katerega uporabnik lahko takoj vstopi v na ta način uvoženo bazo podatkov.

Na vrhu začetne strani se nahajajo zastave številnih držav, s klikom nanje lahko uporabnik izbira jezik. Program je preveden v slovensčino. Pod zastavami se nahaja podatek, koliko oseb se trenutno nahaja v tej podatkovni bazi. Pod tem podatkom pa je okence, ki omogoča brskanje po podatkovni bazi. Pod okencem je potrebno s klikom označiti eno izmed ponujenih treh možnosti:

- osebno ime priimek ali uradno ime ali alias
- osebno ime
- priimek

Če uporabnik označi zadnjo možnost, priimek, potem v okence vpiše samo določeni priimek in program izpiše vse osebe s tem priimkom. Pri tem program tudi poveže vse te osebe tako, da predstavljajo bodisi eno samo rodbinsko deblo, bodisi več rodbinskih debel, če gre za ljudi z istim priimkom, ki niso med seboj v sorodu (ali vsaj v podatkovni bazi niso vneseni tako, da bi si bili v sorodu). Na ta način je omogočen hkratni vpogled vseh rodbin z istim priimkom, prikaz, ki je precej pomemben predvsem pri tistih podatkovnih bazah, ki vsebujejo veliko število ljudi z istim priimkom.

S klikom na posamezno osebo se odpre stran s podatki te osebe in z možnostjo prikaza prednikov ali potomcev te osebe. Zelo pomembna možnost je možnost prikaza sorodstvene vezi izbrane osebe s katerokoli osebo v podatkovni bazi. V ta namen je potrebno storiti nekaj korakov. S klikom na »pregled sorodstva« se odpre stran, na kateri je okence, v katerega je potrebno vpisati drugo osebo, torej oseba, za katero se želi ugotoviti, ali in v kakšnem sorodstvu je s prej izbrano osebo. Postopek izbora

PRAVICA DO VPOGLEDA V MATIČNI REGISTER

Predloženi 29. člen:	Sprejeti 29. člen:
<p>Pravico do vpogleda v podatke, ki so vpisani v matični register in v zbirko listin k matičnemu registru, ima posameznik, na katerega se vpis nanaša. V primeru, da vpisani ni več živ, pa njegovi ožji družinski člani, če umrli v času življenja ni izrecno prepovedal posredovanja svojih osebnih podatkov.</p> <p>Druge osebe imajo pravico do vpogleda samo v primeru, če imajo zakonsko pooblastilo ali pisno privolitev oseb iz prejšnjega odstavka.</p>	<p>Pravico do vpogleda v podatke, ki so vpisani v matični register in v zbirko listin k matičnemu registru, ima posameznik, na katerega se vpis nanaša, druge osebe pa le, če imajo njegovo pisno privolitev ali zakonsko pooblastilo.</p> <p>V primeru, da vpisani ni več živ in v času svojega življenja ni izrecno prepovedal posredovanja svojih osebnih podatkov, imajo pravico do vpogleda v njegove osebne podatke v matičnem registru osebe, ki izkažejo zakoniti interes za uporabo teh osebnih podatkov in če temu ožji družinski člani ne nasprotujejo.</p> <p>V primeru, da je od smrti vpisanega poteklo najmanj 20 let in v času svojega življenja ni izrecno prepovedal posredovanja svojih osebnih podatkov, imajo ne glede na določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, pravico do vpogleda v njegove osebne podatke tudi druge osebe, ki izkažejo, da bodo te podatke uporabljale v znanstveno-raziskovalne, kulturne ali publicistične namene, ožji družinski člani pa vpogledu ne nasprotujejo.</p>

Zakonodajni postopek je tekkel razmeroma hitro, zato so nekateri naši odzivi potekali kar po elektronski pošti. Bistvo argumentov in predlogov SRD je bilo:

- predloženi zakon zaostaja za nekaterimi primerljivimi rešitvami v Evropi;
- vsakdo ima »pravico do sorodnikov«;
- nevzdržna je ureditev, da naj bi z matičnimi podatki »gospodarili« ožji družinski člani;

nje osebnih podatkov (kar matični podatki so). Zato so nekateri poslanci in njihovi zavezniki začeli z daljšim 80-letnim obdobjem, po katerem naj bi bili matični podatki sproščeni. Ko je bilo načeloma sprejeto, da lahko poseben zakon, kot je ZMatR, določi takšen rok, je bila odprta prosta pot tudi do 20-letnega roka, ki je za rodoslovce ustreznega rešitev in tudi težko uresničljiv zgled za rodoslovce iz drugih evropskih držav.

te osebe je enak postopku izbora osebe, kot je vpisan zgoraj (torej je potrebno najprej označiti eno izmed treh ponujenih možnosti pod okencem in v skladu z izbrano možnostjo v okence vpisati bodisi samo ime bodisi samo priimek ali pa ime in priimek). Program ponuja potem še označitev možnosti »dolgi seznam« in »pokaži može/žene«. Označitev obeh možnosti da seveda bolj popolni pregled na sorodstveno povezavo med izbranimi osebama. Nadalje program ponuja tudi možnost označitve treh možnosti:

- Predniki
- Sorodstvo preko poroke
- Najkrajša vez

V primeru, da je uporabnik prepričan, da imata izbrani osebi skupnega prednika, lahko označi to možnost. Prednost, ki je ena izmed glavnih odlik programa GeneWeb, pa je ravno možnost iskanja najkrajše vezi med dvema izbranimi osebama. Ta najkrajša vez v bistvu pomeni, da program poišče vse povezave, tako po prednikih in potomcih kot tudi po vseh svaštvi in prikaže sorodstveni odnos dveh oseb tudi v primeru, če je ena oseba poročena z nekom, ki ima bratranca, katerega tast je bratranec druge izbrane osebe (in seveda tudi vse bolj zapletene odnose).

Če uporabnik torej označi možnost najkrajša vez in v možnostih za izbor osebe označi priimek in v okence vpiše določen priimek ter požene iskanje, se mu najprej pokaže stran, na kateri so vse osebe s tem priimkom (enako kot pri osnovnem iskanju posamezne osebe). S klikom na izbrano osebo sproži uporabnik prej navedeno različico iskanja. V primeru, da program najde kakršnokoli povezavo med tema dvema osebama, jo tudi izpiše.

Program GeneWeb nudi, kot je bilo že na začetku omenjeno, tudi možnost spreminjanja uvožene podatkovne baze, torej dodajanje novih otrok v posamezno zakonsko (ali drugačno) zvezo, dodajanje novih zakoncev, spreminjanje imen in podobno. Pomembna možnost, ki jo nudi program je tudi združitev dveh oseb, ki sta v bistvu ena oseba, ki je dvakrat vnesena – možnost, ki jo npr. program Brother's Keeper ne pozna in v katerem je potrebno v takem primeru eno izmed teh dveh oseb ločiti od dela njene družine in drugo osebo namesto nje vstaviti na njeno mesto, tisto prvo pa izbrisati ali kako drugače urediti.

Program omogoča tudi »aktivno« vnašanje oseb, ki niso v krvnem sorodstvu ali v sorodu po svaštvi, so pa na kakšen drug način povezani z osebo, ki je v bazi. Tak primer je npr. vnos krstnega botra ali poročne priče. V BK5 programu lahko tako osebo vnesemo v opombo pri osebi, kateri je bila boter oziroma priča, vendar v tem primeru ta oseba ne nastopa kot oseba v BK5, ki jo program lahko z uporabo ustreznega ukaza najde, temveč nastopa le kot navadno besedilo v opombi. Tako osebo sicer lahko vnesemo v bazo kot samostojno, z drugimi nepovezani osebo, in ji celo v opombo napišemo, da je bila nekomu, ki je v bazi, boter oziroma priča, vendar med tema dvema osebama ni »aktivne« povezave, kot je npr. med sinom in očetom, med katerima se lahko premikamo s klikom na določeni gumb. V geneweb programu je omogočeno vstavljanje takih oseb z aktivnimi linki: na prikazu določene osebe je lahko navedeno ime npr. poročne priče in s klikom na to ime nas program popelje do te osebe in do njenega prikaza. Rešitev je precej pomembna, saj je v minulih časih bila navada, da so tako poročne priče kot krstni botri bili sorodniki. V primeru, da ni ugotovljene natančne stopnje sorodstva, je ta oseba v BK5 »obsojena« bodisi na besedilo opombe bodisi na nepovezavo

osebo, v geneweb-u pa je lahko vnesena v bazo z »aktivno« povezavo. Pri kasnejšem urejanju baze in dodajanju novih oseb je taka rešitev bolj praktična, saj imamo ves čas pred očmi neko osebo, za katero se kasneje lahko poleg obstoječe »krstne« povezave vnese tudi sorodstvena. V primeru, da se ugotovi, da je oseba v bistvu že vnesena (morda z drugačnim zapisom imena ali priimka) pa program geneweb omogoča tudi enostavno združevanje teh dveh oseb.

Program GeneWeb je zaradi nekaterih svojih možnosti, opisanih zgoraj, nadvse priročen program za pregledovanje velikih baz podatkov, iskanje podvojenih oseb in iskanje sorodstvenih povezav. Zaradi teh svojih lastnosti lahko odpravi marsikatero do sedaj nepremagljivo težavo pri pregledovanju in urejanju velike baze podatkov.

Še o programu GeneWeb

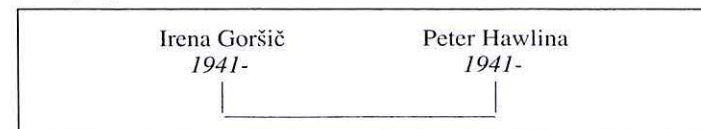
Peter Hawlina

Ena od zanimivih funkcija programa GeneWeb je, kot omenja avtor Nenad Novaković, iskanje nekrvnega sorodstva. Prav to funkcijo bom ponazoril s primerom

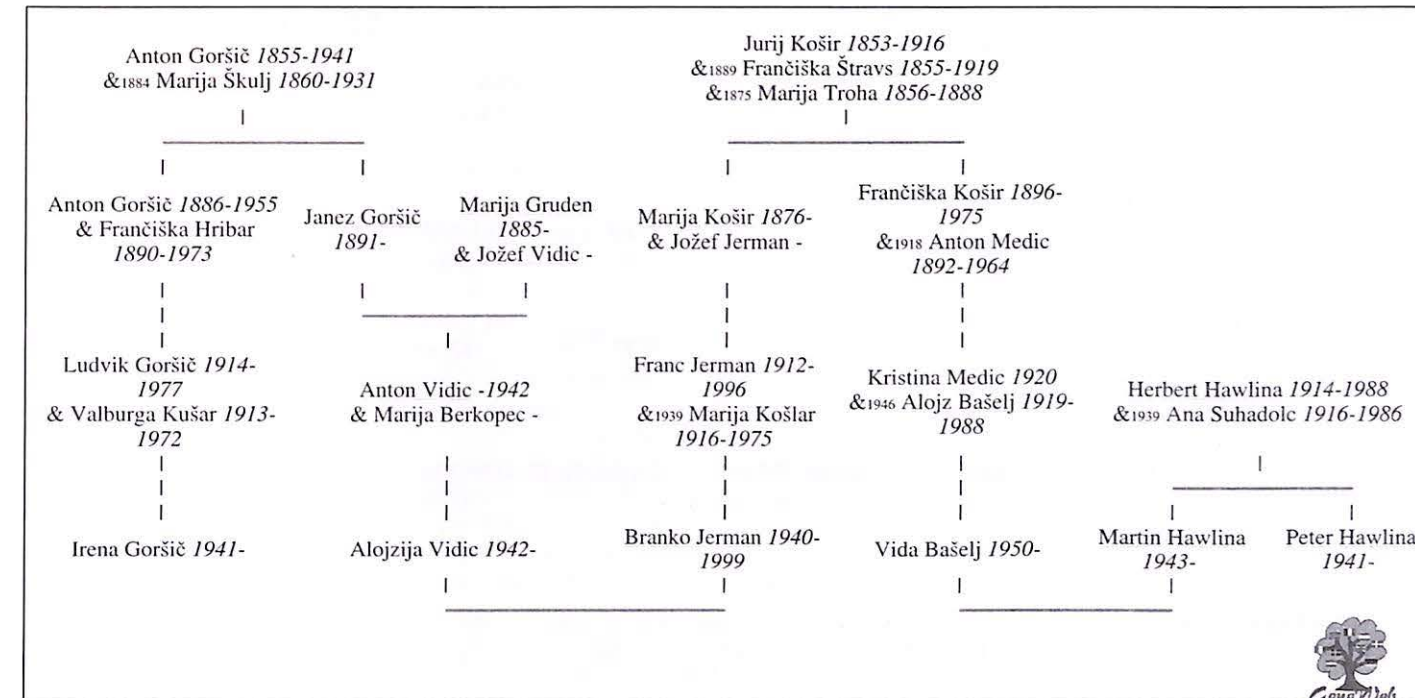
Že večkrat je bilo omenjeno, da mož in žena nista sorodnika. Poskusite se prepričati s funkcijo za ugotavljanje sorodstva med možem in ženo s pomočjo programa Brother's Keeper. Jaz sem se. Program sem 'vprašal', kako sem jaz, Peter Hawlina, v sorodu s svojo ženo, Ireno Goršič. Program je brez oklevanja 'odgovoril', da nimava skupnega prednika, torej nisva v sorodu. Če bi bili njeni in moji predniki še bolj široko in globoko raziskani, bi prej ali slej našla skupnega prednika in bi lahko govorila o krvnem sorodstvu.

Vajeni pa smo vseeno na moža in ženo gledati kot na sorodnika. Celotno taščo in tasta, svaka in svakinjo imamo za sorodnika. V tem smislu zna program GeneWeb prikazati tudi take 'sorodstvene' povezave.

Isto vprašanje kot sem ga postavil programu Brother's Keeper, sem ponovil tudi v programu GeneWeb, ki takoj pokaže, da sta Peter Hawlina in Irena Goršič mož in žena. Mimogrede lahko omenimo še to posebnost tega programa, da prepozna osebo tudi po v zakonu pridobljenem priimku, česar Brother's Keeper ni sposoben. Irene Hawlina torej BK ne najde, GeneWeb pa jo.

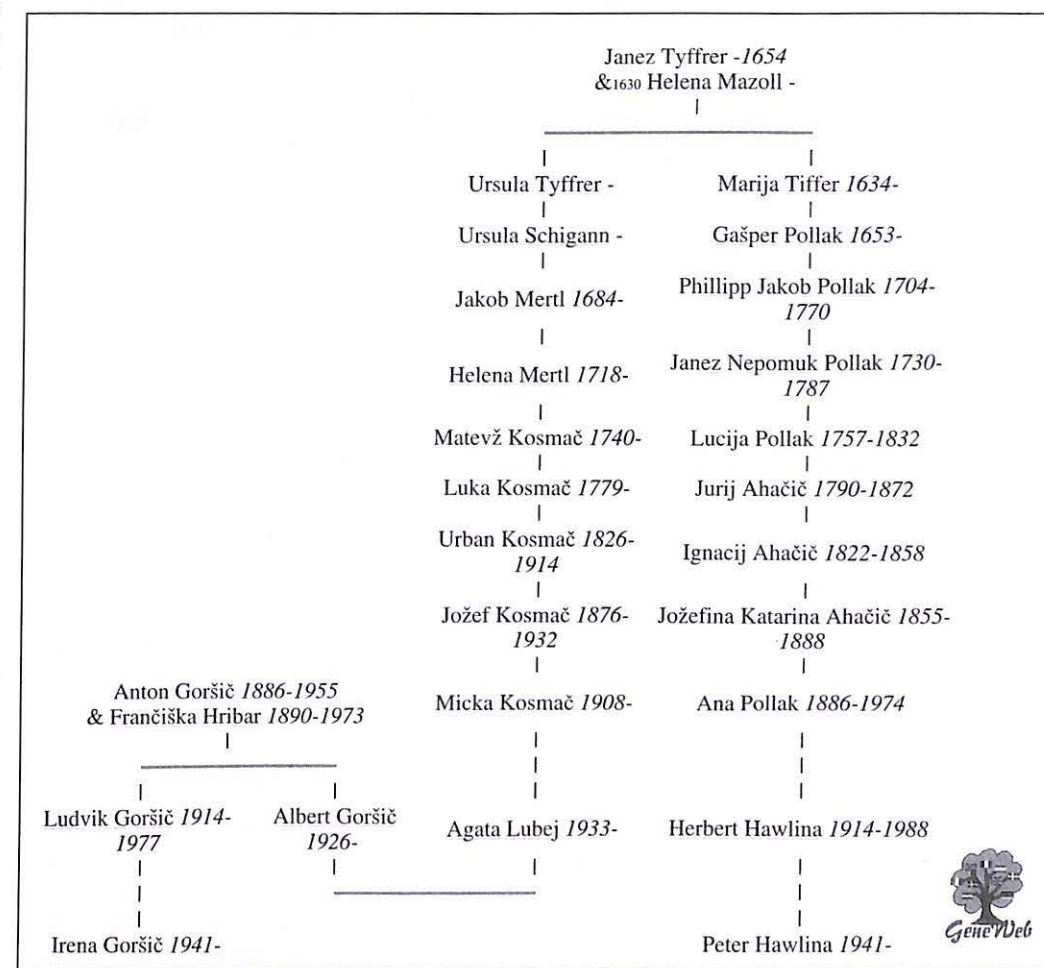

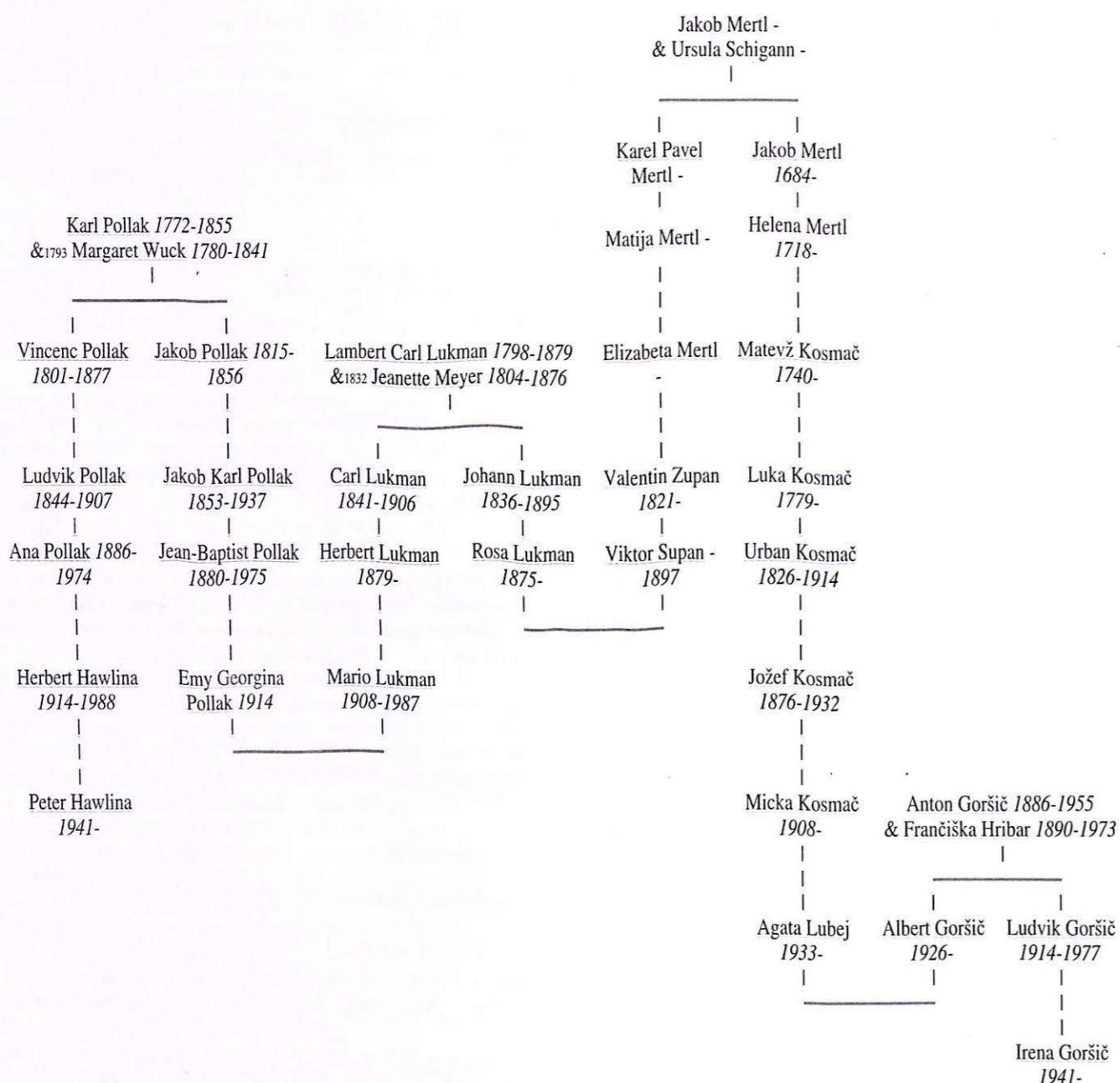
Dobro. Program GeneWeb je sposoben prepoznati zakonsko zvezo med dvema osebama kot sorodstveno vez. Lahko bi rekli, da to ni težko razbrati tudi s pomočjo programa BK, pa čeprav ta te sorodstvene zveze ne pozna. Vendar poskusimo zadevo napraviti nekoliko bolj zapleteno in pretrgajmo povezavo med zakoncema. Peter Hawlina in Irena Goršič v programu nista več prepoznavna kot mož in žena. Pa zdaj vključimo funkcijo iskanja

poti, ki bi med tisočimi sorodstveno povezanimi osebami našla povezavo med izbranimi osebama. Do tega trenutka sem bil prepričan, da s svojo ženo tudi po svaštvi nisem v sorodu. Zato sem bil presenečen, ko sem zagledal prikaz, kot ga vidimo zgoraj.

Prikaz sem si natančneje ogledal. Svojo svakinjo Vido Bašelj seveda poznam, ne poznam pa njenega drugega bratranca Branka Jermana in tudi ne njegove žene Alojzije Vidic, ki naj bi bila druga sestrična moje žene Irene Goršič. Zadevo sem si ogledal še bolj od blizu in videl, da Alojzija Vidic ni krvna druga sestrična Irene Goršič. Alojzija Vidic namreč ni vnukinja Janeza Goršiča, ki je bil sicer poročen z Marijo Gruden, vendar je Alojzija Vidic vnukinja Marije Gruden z njenim drugim možem, Jožefom Vidicem. Nerad razlagam tako zapletene 'sorodstvene odnose', saj jih tudi poslušam nerad, ker takim razlagam ne morem slediti. Čisto drugače pa postane situacija razumljiva in pregledna v slikovnem prikazu. Naj ne bo odveč še opomba, da sta tudi Branko Jerman in Vida Bašelj samo na pol druga bratranca, saj imata skupnega samo pradedca, Jurija Koširja, ne pa tudi prababice. Marija Košir je bila hči prve žene, Marije Troha, Frančiška Košir pa druge, Frančiške Štravs.

Pri tem prikazu me je najbolj presenetilo, da je teta moje žene, Agata Lubej, deveta sestrična mojega očeta Herberta Hawline. Presenetilo me je tako zelo, da sem si rekel, da moram verigo od Agate Lubej do Janeza Tyfferja ponovno preveriti.

Zdaj sem prekinil še poroko med Janezom Tyfferjem in Heleno Mazol in ponovno poskusil. Izkazalo se je, da sem s svojo ženo v še enem svaškem sorodu.

Od Irene Goršič do Petra Hawlina je v tej zvezi 33 korakov, saj o kolenih v nekrvnem sorodstvu najbrž ne moremo govoriti. V prejšnjem 'sorodstvu' je bilo takih korakov 25, v prvem pa 17.

Preskusite še sami program GeneWeb. Zagotovo boste odkrili marsikatero zanimivost. Za konec bi dodal le še to, da je program GeneWeb uporaben tudi za odkrivanje nekaterih sicer težko opaznih napak v podatkih.

Ali jih kdo pozna?

(šesti del)

Dagmar Slekovec

Dunaj

Tudi na Dunaj in v ministrstvo so me klicali, da bi imel možnost, habilitirati se. Uredila se je stvar potem tako, da se je prav to praktično onemogočilo. Prišel sem namreč v dva oddelka. Glavni naj bi bil legislativni za predmete, za katere naj bi se bil habilitiral, pomagal naj bi pa bil obenem v administrativnem oddelku za Primorsko in Dalmacijo, kjer je bil kot pomočnik referentu **konteju Smechiji** dodeljen sodnik **Robert pl. Mayr**, poznejši profesor v Pragi. Ta je bil habilitaciji znatno bližji od mene, znal je malo italjanski, slovenski in hrvaški nič. Za ta dva jezika naj bi bil pomagal jaz, za italjanski, kolikor je trebalo dopisovati, pa obenem z menoj poklicani sodnik **dr. Marzadro**, trentinski Italijan, dodeljen sicer tirolskemu upravnemu oddelku. Moj legislativni oddelek je vodil min. svetnik **vitez Pitreich**, mož ki je precej razumel slovenski, ker je bil nekaj hodil v Belo Krajino na gradič pri Semiču na počitnice. Z obema šefoma sem se moral pohvaliti. Tako Smechia kakor Pitreich sta bila jako pametna, izkušena moža, ki sta imela z začetnikom dokaj potrpljenja. Potem so prišli obiski. Vsak Dalmatinec, pa tudi precej Primorcev iz pravne stroke, ki je prišel na Dunaj, je prišel obiskat Smechio. To je trajalo uro, dve. Smechia je trdil, da ni zgubljen čas. Vsekakor je bil res vedno izvrstno poučen o razmerah v »naših« obih okrožjih. Znal je iz obiskov izvleči več kot so morda hoteli povedati. In znal je skrivati svoje pravo mnenje. Doma iz Perasta, iz obubožanega beneškega plemstva, se je znal držati tako, da nisi vedel, ali drži z Nemci, z Italijani, s Srbi ali s Hrvati. Enako dobro je v govoru in pisavi rabil vse tri jezike, slovenski je znal manj, vendar je razumel prav dobro.

Vedno bolj samostojen sem bil, Smechia mi je zaupal vse spise, bil je z menoj dober kakor dober stric, vsako leto mi je za Božič izposloval čedno renumeracijo, vedno bolj sem pa tudi lezel iz zakonodavnega referata. Morda bi se bil le držal v njem, da je ostal Pitreich v ministrstvu, toda l. 1906, po **Gleispachovi** smrti - govorili so, da se je sam končal zbog dolgov - je postal Pitreich predsednik višjega deželnega sodišča v Gradcu. Z njim nisem le izgubil zaščitnika, ki me je res rad imel, marveč namesto njega sem dobil dva gospodarja, **Feliksa Mayerja** in **Ernsta Duriga**, ker ta dva sta prevzela in delila Pitreichov referat. Naglasim naj takoj, da me je upravno delo močno zanimalo. Prišel sem v oddelek za Primorsko in Dalmacijo pravzaprav kot vrinjenec, kajti načelo je sicer bilo, da naj v upravnih oddelkih služijo uradniki iz okrožja, ki je oddelek delal za nje. Prišlo je to takole: okoli l. 1901 ali 1902 je moral iz ministrstva Smechijev pomočnik **dr. Teodor Stegu**, primorski Slovenec, ki je znal popolnoma tudi italjanski, ki je bil strokovno prav dober in ki mu je bil Smechia jako naklonjen.. Za Stegujem je prišel **Slovenec Lajič** - ki je letos /1944 /- umrl kot 75-letnik v Ljubljani: bil je bolan na pljučih, zbal se je Dunaja in po nekaj mesecih je odšel na Primorsko. Enako se je zgodilo **Šnidrju**, po očetu Furlanu, po materi Slovincu; tudi ta je v domovini dočkal 70 let. Sedaj so iskali bolj trpežnega, v graškem okrožju, čigar podnebje je bilo sličnejše dunajskemu. Najsi je bilo kakorkoli, gotovo je, da sem prišel v precej, skoraj popolnoma tuje mi krajevne in osebne razmere, in da od potrebnih štirih jezikov nisem dovolj obvladoval prav tistih dveh, ki sta

bila takrat za uradovanje na najvišji stopnji najbolj potrebna: srb.hrvaškega in italjanskega. Spisi iz Primorske so bili namreč, vsaj v relativni večini, italjanski, spisi iz Dalmacije pa srbo-hrvaški. Učili smo se sicer nekaj srbo-hrvaščine v gimnaziji, to se pravi, čitali smo nekaj narodnih epskih pesmi, in tri vojaške vaje sem bil opravil v Bjelovaru, toda uveril sem se, da za popolno razumevanje dalmatinskih in istrskih spisov to ni dovolj. Prav tako je šepala moja italijanščina; učil sem se bil sicer po Babnikovem priporočilu. Moral sem se torej prav mnogo učiti, in porabil sem za čitanje spisov mnogo več časa, kot bi bil sicer. Lahko pa rečem, da nikoli nisem zaradi jezika ničesar polomil. Odnehal nisem, dokler nisem pogodil pravega smisla, še Smechia sem včasih spravil v zadrego, ko sem hotel razgonetiti kak lokalizem. Še preden je minilo leto, so minile jezične težave: hrvaški koncipirati ni trebalo, za redke dopise v italijanščini pa je bil službeno kot prevajalec postavljen tovariš **Marzadro**. Bil je namreč curiosum: na Primorsko je ministrstvo dopisovalo le nemški, dočim je dobivalo od predsedništva samo nemška, od sodišč pa tudi nenemška, dolgo samo italjanska poročila. V Dalmacijo je pa ministrstvo pisalo predsedništvom samo nemški, sodiščem pa samo italjanski.. Prečital sem vse, kar sem dosegel o Primorski in Dalmaciji; proučil sem statistične podatke ljudskih štetij od l. 1869 naprej, proučil sem letne kvalifikacije. Ni bilo dolgo, pa sem se - na papirju - po notranji Dalmaciji in po Primorski spoznal bolje od Smechie, ki je osebno poznal le obalo. Zlasti sem vedel za narodnosti in spremembi pri njih, za točnost in netočnost števil, ki so bile na Primorskem vsaj v Trstu in Istri povsem nezanesljive v korist Italijanom, in tako tudi kolikor toliko Nemcem, v Dalmaciji pa Italijanom. Vendar je trebalo razlikovati, ni bilo vse, kar ni bilo prav, potvorba. Marsikaj se je izvedelo z interpelacijo, dasi seveda njihove navedbe niso bile prezanesljive.

S poslanci nisem imel mnogo posla. Uradnik je moral vedno obvestiti šefa kabineta, če ga je obiskala politična osebnost. Za ta del bi omenil zlasti **ministre Kičina, Hohenburgerja** in **Schauerja**. Služil sem sicer tudi pod drugimi ministri ali vodjami ministrstva, toda bili so samo prehodni ali pa sem bil pod vodjo **Koerberjem**, še premlad, da bi mogel kaj reči iz svojega. Minister je bil silno velika zver. Minila so za pomočnika leta, da ni govoril z ministrom. Tudi referente je minister redko klical. Šefi kabineta se nikakor niso menjavali z ministri. Gotovo ni moči misliti, da bi bil moral ostati prezidialist, komur minister ni bil osebno zaupal, toda izbira je bila tako stroga, disciplina tako železna, da je n.pr. Hohenburger, izrazit Vsenemec, prevzel in ves čas obdržal za svojega prvega prezidialista **Hellmanna**, po rojstvu Čeha, za katerega so res da Slovani v ministrstvu domnevali, da se je precej ponemčil pa se, to lahko potrdim jaz, le ni.

S **Kleinom** sem, razen ko sem se ob prihodu predstavil, prvič govoril poleti 1905. V poletnih mesecih smo bili »vdovci« iz min. za pravosodje hodili s samci obedovat k »Lebru«, prav »Leierle« na Babenbergerstrasse. Bilo je tam precej veliko omizje, samci so imeli stalna mesta, na čelu Babnik in iz domobranskega min. **D. Swęceny**, na Dunaju rojen, na pol ponemčen Čeh, jako duhovit, fin mož in zlata duša. Zato sta menda bila tako dobra prijatelja z Babnikom. Bilo je še mlajših samcev iz obeh ministrstev, poleti pa smo se pridružili oženjeni, ki smo poslali družine iz Dunaja. K temu omizju je včasih prišel Klein, poredko sicer, vendar večkrat. Videlo se mu je, da nerad vzmenirja, da pa vendar najraje seda med svoje, saj bi bil sicer - ob 14.30 - 15 popoldne lahko dobil dovolj prostora. On se je vedel prav neprisiljeno, vendar tistega veselega, res kolegialnega tona v njegovi navzočnosti ni bilo, ki je bil sicer tako prijeten. Tak glas je užival, da se družba v njegovi navzočnosti ni

ogrela. Slično, pa vendar mnogo manj močno je učinkoval **Schauer**, ki je, kot min. svetnik in sek. načelnik poleti večkrat prišel k našemu omizju, ki je pa že prenesel dovtip, ki ga ni sam napravil. Povsem drugačen je bil **dr. Hochenburger**, graški odvetnik, nacionalc takorekoč z jezikovne meje. Ta je odkrito zagovarjal nemško superiornost in ni, kot naroda, trpel Slovencev in Čehov in Italijanov. Kjer jim je mogel škoditi kot narodom, jim je škodil. Drugače je bilo s Schauerjem. Ta ni bil manj zagrizen od Hochenburgerja, raje še bolj, in vsekakor bi bil osebno neprijetnejši in nevarnejši, ker je bil mnogo bolj nagel in jezovit. Prav z njim sem pa izhajal kar odlično. Poseči moram nazaj: Preden je odšel **Pitreich** - eden najozjih Schauerjevih prijateljev - je že spravil skozi skupščino in gosposko zbornico zakon o družbah z om. zavezo. Pri tem sem mu doma v ministristvu pomagal jaz in zdi se mi, da sem se mu tisti čas še prav posebno prikupil. Vsekakor se moram zahvaliti Pitreichu, da mi je **Moritz Stein**, imetnik založne knjigarne »Mann«, poveril izdelavo kratkega komentarja k temu zakonu. Pitreichu to ni bilo dovolj, sam je prikrojil material k zakonskim načrtom za tisk v knjigi, pregledal je moje komentarne opazke in judikaturu, ki sem jo zbral in spravil me je v stik z referenti finančnega ministristva za davke in pristojbine, da so pregledali moje odnosne opazke.

Da končam poglavje o svojem izvenslužbenem strokovnem delu: da bi bil mislil na habilitacijo, je bilo toliko kot izključeno. Nihče mi ni branil, toda delo v ministristvu je bilo preobilno, za to je skrbel **Smeccchia**, pa tudi samo po sebi je delo po obsegu rastlo od leta do leta, počasi sicer, pa trajno. Uvidel sem pa tudi, da so se spreminjale politične »možnosti«. Če vlada ni neobhodno potrebovala glasov slovenskih poslancev, ni bilo misliti na ustanovitev slovenske univerze ali fakultete ali tudi le posamezne stolice. Habilitacija za privatnega docenta se je na Dunaju posrečila **Zolgerju**, poleg strokovne sposobnosti zlasti po službenem mestu v min. predsedništvu in po specializaciji za avstrijsko-madžarsko nagodbo, ki ga je napravila nepogrešljivega vsakemu min. predsedniku. **Zolger** je pomagal **Pitamicu** do habilitacije, toda imenovan **Pitamic** potem ni bil v Gradec ali Innsbruck ali Dunaj ali Prago - marveč v Črnovice. Tja **Zolger** sam ni maral in imel je stokrat prav. Svojemu narodu je na Dunaju v min. predsedstvu neprimerno več koristil kakor bi bil kdaj in kje mogel kot profesor. In prav to je, seveda v razmerno manjši meri, veljalo zame. Ko me je **Ivan Hribar** parkrat vprašal, kaj je z mojo habilitacijo - je nepopravljiv idealist, ki je vedno veroval vsaj v fakulteto v Ljubljani - sem mu položaj vedno oral po svojem najboljšem prepričanju. Ponudil mi je, da govori z ministrom radi razbremenitve; dejal sem mu, da mu bo minister najbrže obljubil vse, ostalo bo pa tudi vse, kakor je bilo, kajti v pravosodnem ministristvu res ni sinekur temveč mnogo dela. Če bo krepko drezal, mu utegne minister na koncu reči, da naj pač grem iz ministristva itd., **Hribar** naj pa sam preudari, ali ima smisla izriniti me z mesta, kjer Slovencev lahko kaj koristim, na katero pa bi čisto gotovo prišel ne-Slovenec, kajti pomisliti treba, da sem po prav izredno ugoden naključju prišel na mesto, kamor brez dvoma po prebivalstvu okrožij prej sodi Hrvat ali Italijan, kot Slovenec - iz tujega okrožja. Pisal sem torej prav malo. Le l. 1904 izčrpno oceno prve izdaje **Kudrovega** meničnega prava in l. 1914 članek o pravnih poslih s poslovnimi deleži v družbah z o.z., ki sem ga že omenil. Prva ocena, uničujoča, pa vendar gradeča, saj je bila druga izdaja prav dobra, me je poučila, s čim vsem se bavi dober prezidialist. To je bilo l. 1904, ko sem prišel v ministristvo, min. svetnik **Regne** v. **Rheyleben**, sijajen mož v vsakem pogledu, zlasti tudi pravičen Slovanom. Pridem ne vem s kakšnim poslom v prezidij, pa me vpraša **Rheyleben**, ali je članek v Slov. Pravniku

moj! Potrdim - mislil sem že, da sem kaj zagrešil zoper hišni red, ker sem objavil članek brez »cenzurnega« dovoljenja predsedstvene pisarne. Pa ni bilo to - sploh ne vem, da bi bila obstajala taka naprava - marveč vpraša me **Rheyleben**, ali **Kudrova** knjiga res zasluži tako ostro oceno. Dejal sem, da sva s **Kudrom** sošolca, da sva se vedno dobro razumela, da je pa slaba knjiga pač slaba knjiga in da tega nisem mogel zamolčati, ko gre za mojo stroko

Moja knjiga je doživela v treh letih drugo izdajo in bi bila l. 1915 doživela tretjo. Vso snov sem imel zbrano, trebalo je le še revizije, ki je pa bila izven Dunaja težka, in končne redakcije, za katero nisem imel časa, dokler sem bil vojak. Odgovoril sem v tem smislu **g.M. Steinu**, in zedinila sva se, naj se ponatisne druga izdaja, pa le polovično. **Stein** je hotel novo izdajo še po prevratu, pa sem odklonil, ker sem imel v Ljubljani preveč organizacijskega dela. Vprašal je potem, ali prodam avtorske pravice njemu, da bi tretjo izdajo priredil **prof. Grünberg**. Prodal sem, pa ne za denar, marveč za kup knjig **Manzove** založbe. Ta papir mi je bil več vreden od tedanje avstrijske ali jugoslovanske krone. Dasi nikakor ni bilo potrebno, me je potem **Manz** - stari gospod je bil že mrtev - vprašal, ali sme **prof. Demellius** opazke porabiti za izdajo trgovinskih zakonov - do **Grünbergove** izdaje ni prišlo, ne vem, zakaj ne. Razume se, da sem pritrdil in **prof. Demellius** se je zahvalil, kar me je res veselilo, saj je bil to znak vljudnosti in vzajemnosti med znanstveniki.

Bil sem sourednik pri ukazniku pravosodnega ministristva (Justizministerialverordnungsblatt), ki je trajalo več let. **Glavni urednik** je bil **Durig**, jaz sem imel le »osebni« del, t.j. objavo vseh sprememb katere koli vrste, ki so se tikale oseb, zaposlenih s pravosodjem, torej ne samo sodnikov ali vseh uradnikov marveč tudi odvetnikov, notarjev, sodnikov laikov itd. in ne samo postavitve so se objavljale, marveč tudi napredovanja, premestitve, upokojitve, odlikovanja, smrti itd. Material je prihajal iz ministristva samega, za večino osebja pa od predsedništev višjih deželnih sodišč in drugih prizadetih uradov. Zgodilo se je, da je odvetnik, čigar smrt se je pomotno oglasila v ukazniku, toži ministristvo za odškodnino! Tudi je trebalo poznavati devet jezikov toliko, da si našel očite pisne in tiskovne pomote, kajti oglašala so se imena oseb in krajev tako kakor so bila javljena, in javljala so se v vseh jezikih Avstrije. Ni trebalo znati jezikov, toda spotakniti se je trebalo nad očitno pomotnim pravopisom in zahtevati pojasnila ob dvomih. Takrat sem se naučil, da sem skoro za vsako avstrijsko okrajno sodišče - in bilo jih je okoli 970 - vedel, v katerem okrožju je, in navadil sem se po imenu presoajati, od kod utegne biti kdo.

Izmed raznih gran poslov, s katerimi so bili predvsem zaposleni upravni oddelki, naj navedem samo najvažnejše, tiste, ki so nam dajali največ dela ali pri katerih mi je iz lastne prakse omeniti kaj posebnega.

Referati o predlogih za imenovanje so torej bili nekakšna preizkušnja za referenta samega, ali pozna dovolj dobro svoje ljudi in svoje okrožje. Če je šlo za mesta od vstetega VI. razreda navzgor, je šel predlog k cesarju. Ne le, da je **Franc Jožef** vestno prebral vsak predlog in včasih tudi kaj s svinčnikom začrtal, nevarna je lahko bila cesarjeva kabinetna pisarna, ki je poročila ministra pripravljala za cesarjevo odločitev. Kdor je našel zvezo s kabinetno pisarno, je torej imel dovolj dobro zaščito: v dobrem in slabem smislu! Če se je postavim v naših krajih, v graškem okrožju, mnogo govorilo o političnem mučeništvu Slovencev, o krivičnem ravnanju z njimi kot pravosodnimi nameščenci, je to bilo povprek res le v dveh ozirih: pri napredovanju iz VII. v VI. razred in pri imenovanjih v kraje, ki so na Štajerskem volili v mestni skupini; dodal bi še tretje: sveto se je spoštovala »nemška posest«, dočim se slovenska ni spoštovala. To vse se pravi: v VI.čin. razred je zaveden Slovenec

prišel jako težko: **Papež, Milčinski** in še nekateri so bili res politični mučeniki, ne pa tucati drugih, ki so se ob prevratu radi ponašali kot taki in morda celo hoteli nagrade za to. Do vstetega VII. razreda uprava ni delala količjak važnih razlik med Slovenci in Nemci. V primorskem in dalmatinskem okrožju je imelo narodnostno vprašanje, ko sem prišel v ministristvo, še mnogo pomena; šlo pa ni za Nemce in Nenemce, marveč za Italjane in Slovane. Nemcev ni v Dalmaciji v pravosodnem področju služilo skoraj nič, na Primorskem malo, nemškega življa je bilo nekaj v Trstu in Gorici, v Pulju mornarica, v Dalmaciji nič.

V Dalmaciji se je v prvih letih mojega bivanja zgodil popoln prevrat. Ne na mah, dolgo se je pripravljalo in počasi. Pospešil ga je v pravosodju **Adalbert Gertscher**, po pokolenju Slovenec, po vzgoji Nемец, mož, ki mu treba priznati pravo ženjalnost. Od l. 1909 naprej jezikovnega vprašanja v Dalmaciji ni bilo, zlasti ne pri sodiščih, v osebnih vprašanjih pa že prej ne, ker ne **Gertscher** ne njegov naslednik **Benedetti**, nad vse pravičen Italijan, nista poznala razlike po narodnosti; odločala je strokovna in jezikovna usposobljenost. Tako so bili celo pri državnem pravdnistvu na vodečih mestih Italjani in svet se ni podrl. **Cippies, Barich, Marcochisa** in drugi pri sodiščih. Res pa je, da je na vodilna mesta prihajalo vedno več Hrvatov, manj Srbov, t.j. pravoslavni Srbohrvatov, in manj Italijanov. Teh je bilo tudi res vedno manj, saj so bili po večini le »avtonomaši« hrvatskega porekla ali vsaj davno po krvi povezani s Hrvati. Seveda, kdor bi bil poslušal ljudi na ulici nekaterih dalmatinskih mest, bi bil mislil, da je Italijanov mnogo več kot jih je bilo res: pojav, ki se je v zadnjih desetletjih 19. in prva leta 20. stoletja kazal tudi med Slovenci in Nemci, Hrvati in Nemci in Madjari. Ob volitvah se je pokazalo, kje je število: kljub gospodarski premoči niso Italjani nazadnje zmagovali nikjer več kot v Zadru, pa še tam se je njihova oblast resno majala.

Jezikovno vprašanje v Dalmaciji ni bil problem za pravosodno upravo. Mnogo hujše skrbi je delalo jezikovno vprašanje, v osebju in v sodnem poslovanju na Primorskem. Stanje po predpisih je bilo pri sodiščih, katerih okraji so imeli izključno ali po veliki večini slovensko prebivalstvo, n.pr. Bovec, Kobarid, Tolmin, Cirkno, Kanal, Ajdovščina, Komen, Sežana v bistvu enako kakor na Kranjskem: notranji uradni jezik samo nemški, zunanji po jeziku strank. Za večino sodišč pa ni bilo v pogledu na notranje poslovanje nikakoršnega točnega predpisa in rabila se je poleg nemščine in celo pred njo italijanščina. Zunanji uradni jezik naj bi bil tudi pri teh sodiščih jezik stranke, t.j. v civilnih spornih stvareh jezik tožbe ali predloga, v nespornih jezik stranke ali vloge, v kazenskih jezik obdolženca ali obtoženca ali prič itd. Dejanski pa so začela sodišča sama od sebe v vedno večjem obsegu rabiti drug notranji jezik namesto nemščine ali italjanščine in sicer t.zv. nemška sodišča slovenščino, ostala slovenščino ali hrvaščino. Po drugi strani pa se je v zunanjem uradovanju prav pogosto namesto hrvaščine in včasih tudi namesto slovenščine rabila italjanščina. Ker so Furlani in goriški Italijani dovolj dobro znali in tudi rabili slovenščino, kjer je trebalo, v mojih časih že skoraj ni bilo jezikovnih pritožb iz Goriškega. Mnogo zaslug je imel za ta del **predsednik goriškega sodišča Karol Defacis**, nad vse korekten in pravičen Italjan, mož, ki se sam nikakor ni pretegnil pri delu, ki je pa bil izvrsten upravnik in je znal skrbeti za to, da so se vsi sodni posli vršili točno po predpisih, brez zastankov - kolikor mogoče brez hib.

V tržaškem področju, kamor so spadali poleg jezikovno mešanega Trsta čisto slovenski okraji **Komen, Sežana, Podgrad**, čisto hrvaško **Vološko** in mešana **Koper** in **Piran** - mesti italjanski, okolica slovenska, je bilo znatno drugače. Ne pri podeželskih sodiščih, kjer se je v zunanjem delu uradovalo dokaj pravilno, pač

pa v samem Trstu, kjer se je vedno še našel povod za spor, ker se ni spoštovala slovenščina ali hrvaščina in sicer zlasti često pri samem višjem deželnem sodišču in redno pri trgovskem in pomorskem sodišču.

Mnogo hujše je bilo v Istri. Tu je bilo prebivalstvo narodnostno mešano v vseh krajih, res da ne v vseh enako. (Slovansko, t.j. v prvi vrsti hrvaško večino so imeli **Krk, Cres, Buzet, Pazin, Labin, Vodnjan**, italjanska so bila obrežna mesta **Poreč, Rovinj**, pač tudi stari **Pulj** - pa vsak dan manj.). Slovanski živelj, zlasti hrvaški, se je v nekaterih predelih šele komaj dobro prebudil: zasluži **Lagnje, Špinciča, Mandiča, Trinajstiča** in drugih rodoljubov svetnega in duhovskega stanu, zlasti tudi mlajših odvetnikov. Domači slovanski pravniški naraščaj je bil dolgo nezadosten. Italjani res niso znali hrvaški ali slovenski ali niso hoteli znati, notarji so bili brez izjeme, odvetniki po večini Italijani.

Te neprilike sem skušal zboljšati, če mogoče odpraviti. Neplodno delo bi bilo, ako bi bil kot mlad »pomočnik« skušal izdelati nekakšna posebna načela, stvarna in za postopek. Splošne rešitve so se iskale samo, če drugače ni bilo mogoče. Tako so nastale prejšnje, zlasti **Stremaierjeve**, tako **Badenijeve** in **Gautscheve** in druge in večji del se res ni posebno posrečil, da ne rečem nič drugega. Saj drugače ni bilo mogoče, ker Nemci niso hoteli vprašanji rešiti odkritosrčno, t.j. upoštevajoč stvarne spremembe kakor so nastale in nastajale, in na istem stališču so bili Poljaki proti Rusinom in Italjani proti nam. In Nemci teh sporov med drugimi niso videli neradi, nasprotno: seveda dokler je šlo njim v račun. Dolgo so podpirali, da ostanem doma na jugu, Italijane zoper Slovane, misleč, da so drugi še nevarnejši njim in državi, in čuvajoč italijansko »posestno stanje«, v zavesti, da bi se sprememba v korist Slovanom takoj obrnila tudi zoper nje same in njihovo »posestno stanje« proti Slovincem in Čehom. Zlasti politična uprava je zavzemala to stališče, pravosodna ji je, vsaj na Primorskem, le sledila, ker je pač prva bila »močnejša«. Tako se je dalo na Primorskem le malo zboljšati, dokler je bil šef politične uprave **Goess**, in v Dalmaciji je prišlo do res pravične ureditve šele, ko sta sodelovala res genijalni **Gertscher** in ces. namestnik **Nardin**, dalmatinski Hrvat, in še tu je bilo potrebno, da so najvišji vladni krogi na Dunaju prej slednjič uvideli, da je, vsaj trenutno in neposredno, italjanska iredenta nevarnejša od slovanske! Ko so uvideli, da vse božanje in laskanje ne more ukrotiti ali spremeniti iredente v korist Avstriji! Ko so uvideli, je prišel za namestnika »rdeči« **princ Hohenlohe**; za predsednika viš. dež. sodišča pa je prišel **Gertscher**, ker je umrl **Kindinger** in po dveh letih, po **Gertscherjevi** prerani smrti, že na smrt bolni **Defacis**. Sam po sebi je bil položaj Slovanov na Primorskem nerazmerno težji kot v Dalmaciji!

Za **Defacisom** je postal predsednik **Jakopič ali Jacopig**, mož, ki je bil po očetu **Furlan** ali Italijan, po materi Slovenec, po svojem prepričanju pa - ali ga je imel? Trdili so, da je imel, kot dvorni svetnik vrhovnega sodišča, vizitke, na katerih je bil priimek pisan **Jacopig** ali **Jakopič** ali pa tudi **Jakopitsch**. Nisem jih videl, službeno se je mož pisal **Jacopig**. Narodnostno je bil, dokler ni postal predsednik, dokaj pravičen, čutil se je pa brez dvoma bolj Italijana, vsaj odkar je predsednik postal tudi s podporo italjanskih krogov, dasi mu niso nasprotovali niti slovanski.

Od souradnikov sem razen s šefom **Smeccchio** in z **Babnikom** največ občil s že imenovanim Italjanom **Marzadrom**, možem, ki je bil požrtvovalen prijatelj, pravičen v vsakem pogledu; tudi najini družini sta se sprijateljili. Mnogo sem imel stikov s **Čehom Emerikom Polakom**, in najini družini sta z nama hodili na izlete. Z drugimi družinami nismo občili, jaz pa sem imel ožje vezi še s celo vrsto tovarišev v ministristvu, razen z že imenovanim **Duri-**

gom in s Čehi **Stjastnim, Černim, Vbornim**, s Poljakom **Dbelovskim** in **Krzyzanovskim**, z Nemcem **Kamitzem**. Z nekaterimi smo skupaj telovadili pri češkem »Sokolu«, z drugimi hodili na izlete. Tudi s starejšimi gospodi sem izhajal prav dobro, celo s sekcijkim načelnikom Čehom **Hrouzkom** in Nemcem **Schobrom**, plemenito dušo. Mož se je med svetovno vojno ustrelil, ker ni hotel s svojim poštenim imenom kriti lumparij in neumnosti, ki so jih delali Kriegsüberwachungsamt in vojaška sodišča. Dvomil bo kdo, da je to res, toda sam sem doživel: imela sva isto pot v ministrstvo. Jaz sem bil še v uniformi šel po Mariahilferci, ko me doide Schober in se pridruži. Pogovor pride na vojaška sodišča in iz Schobra kar bruhne: Pri vas mislite, da bom jaz vedno kril vaše neumnosti in zločine. Razumel sem, da cika na politične pravde, zlasti pač na pravdo zoper **Kramara**. Ne vem, kaj je imel Schober neposredno kriti pri teh stvareh, stik s kazenskimi stvarmi je pa imel, ker je bil legislativni sekcijki šef za kazensko sekcijo. Kar osupnil sem in pripomnil, da imam jaz posle z goljufijami za oprostitev od vojaške službe, kar se mi zdi - ponarejanje listin, podkupovanje in sl. - čisto reelen in soliden zločin. Zasmel se je in dejal, da ne misli ravno mene. Zlat človek je bil tudi referent za dunajsko okrožje **Binder**, poštenjak, brez narodnostne mržnje zoper Slovane. Značilno zanj: Pri vojaki sem se spoznal z auditorjem **dr. Preningerjem**, Židom, državnega pravdnika namestnikom nekje na vzhodu. Mož je imel silno ambicijo in vložil, pač tudi pod pritiskom višjih in političnih krogov, obtožnico zoper **Kramara** in **Rasina**, še preden je bila snov zbrana. Zato se je pravda-glavna razprava, vlekla ne tedne, marveč mesece. Prebral sem bil obtožnico in zdela se mi je kaj nezadostno sestavljena, poslušal sem tudi, če sem imel opraviti na vojaškem sodišču, enkrat ali dvakrat razpravo in dobil vtis, ki je bil mnogo bolj neugoden za **Preningerja** kot za obtoženca. Šli smo od razprave skupaj, čisto slučajno **Preninger**, Žid, rezervni auditor **Schieber**, jako ljubezniv, pošten mož, in jaz. Omenil sem **Preningerju**, ob pritrjevanju **Schieberja**, da se mi zdi obtožba nezadostno podprta. **Preninger** je vzrojil, kako se more kaj takega reči in da ima še mnogo snovi, in da bo **Kramar** visel, da mora viseti. Jaz sem odgovoril, da v Avstriji ni človeka, ki bi obešal **Kramara**, prej da bova visela midva, **Preninger** in jaz. Ustrašil sem se svojih besed, **Preninger** bi me mogel ovaditi. No, zgodilo se ni nič. Način njegovega dela, iz slepe častihlepnosti, mi je še potrdil tovariš auditor **dr. Frank**, ki je **Preningerjev** nekvalificiran nastop zoper **Masarykovo ženo** in hčer obsojal z jako drastičnimi dunajskimi izrazi. In po prevratu, ko sem likvidiral svoj oddelek in se odpravil v domovino, pride k meni **Binder**, ali poznam **Preningerja**, ki da se mu ponuja za prevzem v službo v Dunajskem okrožju. Povedal sem mu, kar sem pravkar navedel. **Binder**: »Take svinje ne sprejemem«, in ni ga vzel. Svoj red za **Kramarevo** pravdo je dobil, **Kramar** pa ni bil obešen.

Drugi Nemci so bili zagrizeni narodni šovinisti. Tak je bil **Schauer**, s katerim sem pač jaz slučajno imel ugodne stike, ki bi pa sicer bil Slovane rad požrl, ako bi bil mogel. Taki so bili Nemci iz graškega okrožja po večini in teh je bilo v ministrstvu precej in povprek so bili strokovno jako sposobni možje, tudi ne osebno neprijazni: Zgodilo se mi je, da me je prišel vprašati stari **Schreubel**, referent za graško okrožje, pred **Paltaufom**, ali poznam sodnika **Dijaka** v Krškem. Dejal sem, da dobro, da sva bila sošolca v gornji gimnaziji. Kakšen da je? »Poštenjak in dober sodnik.« »Pišite mu, da je osel!« »Zakaj, za božjo voljo?« »Resno je bolan, pa prosim predjem, namesto da bi prošil podpore«- predjem je bil brezobrestno posojilo, podpore ni trebalo vrniti.

Seveda sem se zahvalil in takoj pisal. Ubogemu **Dijaku** podpora ni mnogo pomagala, kmalu je revež umrl. Morda najbolj

strupen nasprotnik je bil sekc. nač. **Roesch**, pa tudi on je bil osebno jovialen mož. O **Paltaufu** sem že govoril; za pomoč v gmotni stiski pa tudi on ni bil napačen. Nekateremu tovarišu sodniku ali pisarniškem uradniku je naklonil izdaten predjem po mojem priporočilu; če je šlo za kaj večjega, me je namreč prišel vprašati. Tudi drugi referenti so prihajali s taksnimi »finančnimi« operacijami. Pošiljal jih je sekc. načelnik **Homma**, češki Nemec, ki je znal izvrstno varovati vtis nepristranosti, ki pa je bil v srcu precejšen Nemec; ta je bil naš načelnik, dokler ni postal **Smeccchia**, in videl je, da se mu je redno posrečilo iz fin. ministrstva izdreti predjeme, ki so po večkrat presejali prosilčeve letne prejeme. Bili so pravi sanacijski načrti. Sploh je bilo naše uradništvo v obeh okrožjih, zadrskem in primorskem, hudo zadolženo, in hudo zadolženi so bili tudi Slovenci v graškem okrožju, bolj od Nemcev, ki so često bili bolj imoviti od doma, dočim so Slovenci in Hrvatje često že z dolgom vstopali v službo, ker so študirali ob svojem, to se pravi, na dolgo. Kdor se je potem še kmalu oženil brez dote - in to je bilo pravilo - je bil kmalu do ušes v dolgih.

Tehnično: diktati, pisanje itd. se je v ministrstvu v času 1904-14 silno razvilo. Prvih par let se je skoraj vse pisalo z roko; pisalnih strojev je bilo malo, stenograf samo eden - **Slovenec Steska**, ki je povečini delal za **Kleina**, pozneje pa je postal knjižničar precej velike knjižnice v ministrstvu. Strašno mnogo se je pisalo z roko, in vendar mnogo manj kot se je par let pozneje diktiralo, bodisi v stenogram, bodisi kar v stroj. Zdi se, da je šlo pisanje z roko tako počasi, da se je človek v svojem interesu bolj osredotočil in rabil manj besed kot pozneje, ko je svoj referat govoril, ne pa pisal. Vedno več je bilo potem strojev in tipkarič, na koncu morda kakih osem. Le kar je šlo k cesarju - in tega v našem ministrstvu s tolikimi »milostnimi« stvarmi in tolikim osebjem ni bilo malo - se je moralo še dolgo pisati z roko; trdili so, da tako zahteva cesar in to ni nemogoče, saj se tudi z avtom ni maral voziti; počasi se je pa le sprijaznil s strojem, potem, ko so se »najponižnejša poročila« že prej mehānizovala na ta način, da se je skoraj vse poročalo v obliki razpredelnic. To je imelo dve prednosti: zaradi točno predpisane vsebine stolpcev se ni lahko kaj prezrlo in kratko je moralo biti vse. Vedno je cesar delil odlikovanja, izvrševal imenovanja najvišjih uradnikov, od vštete tega 6. čin. razreda navzgor, in spregledoval smrtno kazen. Zlasti poročila poslednje vrste so morala biti izdelana silno skrbno, prave stilistične črtice so bile navedbe dejanskega stanu. Tudi s temi omejitvami je moral vladar opravljati silno tekoče pisarniško delo, saj je treba upoštevati, da je vsaj osebne stvari dobival iz vseh ministrstev in da mu je le malo manj kot iz Avstrije prihajalo iz Ogrske in Hrvaške. Zato je pedantno vestni »najvišji uradnik« **Fran Josip** pač moral začeti z delom že ob 5^h zjutraj. Seveda so trdili, da je res zgrešil poklic in da bi bil moral postati uradnik in sicer podrejen uradnik, kajti za vladarja ni bil, po onem francoskem »le roi regne, mais il ne gouverne pas«/»kralj kraljuje, a ne vlada«. Meni ne pristoji soditi o tem, pač pa lahko rečem, da ima vesten človek tem več dela, čim višje se povzpne, in še celo velja to za odgovornost.

Še besedo o naših slugah. Znatni del so bili Čehi, vendar so Nemci imeli večino; drugih narodnosti med njimi skoraj ni bilo. Bili so po večini dosluženi podčastniki, točni, vestni možje - pa ne brez izjem. Mojo sobo in mene je imel sluga **Gesselbauer**, **Štajerec** izpod **Pratule**, ki je bil narednik v »mojem« pešpolku, ko sem služil kot enoletni prostovoljec. Bil je velikan, jako dober, zvest mož, postrežljiv in pameten. Sam je pogruntal, ali mi je obisk dobrodošel, in če se mu je zdelo, da ne, me je kmalu prišel obvestiti, da me kličejo k telefonu - mizne telefone smo dobili pozno - ali da me zove sekcijki načelnik ali celo minister. Za obisk je bil to migljaj s kolom.

Ko smo med svetovno vojno v ministrstvu imeli svojo aprovizacijo, je bilo meso poverjeno **Gesslbauerju** kot izučnemu mesarju. Seveda me ni protežiral pri količini, pri kakovosti pa me je in zlasti je povedal, ali velja kaj vzeti ali ne.

Ob sklepu tega »službenega« poglavja naj se s hvaležnostjo in občudovanjem spomnim svojega prvega in najvažnejšega mentorja **Babnika**, ki se mu imam toliko zahvaliti. **Babnik** je bil v vsakem pogledu izreden mož; očrtal sem njegovo sliko ob njegovi smrti v Slov. Pravniku, naglasiti pa moram še enkrat, kakšen mož je bil. Boljšega nismo imeli tisti čas na Dunaju Slovenci, dasi smo imeli med starejšimi precejšen krog res odličnih mož, ki so svoj narod odlično predstavljali po svojem strokovnem znanju, mnogi tudi po svoji splošni izobrazbi in nekateri tudi po svojem fimen, oglašenem nastopu: naj jih navedem: **Zolger**, **Globočnik**, **Suvodolski**, **Šubelj**, **Šavnik**, **Okretič**, **Kavčnik**, **Skaberne**, **Homan** itd. S tem seveda nočem reci, da ni bilo med mlajšimi enakih ali vsaj podobnih, saj so bili takrat na Dunaju **Kidrič**, **Prijatelj**, **Vidic**, **Polec**, **Pitamir**, **Fatur** in toliko drugih. Sploh so bili Slovenci takrat na Dunaju dobro zastopani, to se sme reči. **Babnik** je bil vedno poučen o vsem, kar je moglo zanimati Slovence kot celoto ali posameznike, za kate-rega se je on zanimal.

Dunajske Slovence nas je skozi več let po zimi vsak mesec skliceval na mesečne sestanke sekcijki svetnik zunanjega ministrstva, **dr. Ivo Šubelj**, blag mož in odličen narodnjak. Začel se je večer v kaki fini restavraciji z večerjo, pa ne skupno: popolna svoboda je bila prvo načelo. Sestajalo se nas je po 20, 30, morda kdaj še več. Posedli smo, kakor nas je bilo volja. Okoli 23^h so šli nekateri domov, vztrajnejši pa še kam na vino, često v rotovško klet, ali v Urbanovo klet, Am Hof. Tam smo ostali, kakih 8-12 nas je bilo, do 2^h po polnoči, potem še v kavarno, kjer se je, če je bil kdo posebno dobro volje, razvila šampanjska zabava. **Babnik** redno ni šel tako daleč, pač pa **Gabrijelčič**, **Šavnik**, **Vidic** in redno jaz in še kdo. **Gabrijelčič** je bil precej »strogo« oženjen in ni imel vedno »dovoljenja čez uro«. Če ga je pa imel, nam je to razodel že ob začetku večera tako, da je intimnejšim pokazal ključ. Kadar je imel ključ, nismo plačali »sperserl« hišniku, in smo prišli domov šele, ko so bila hišna vrata že odklenjena. Ti večeri so bili nad vse prijetni, zlasti po »oficijelnem« delu pri vinu in v kavarni. Kaj vse smo zmodrovali, kaj vse smo zvedeli drug od drugega! Enkrat pa sva imela s **Šavnikom** neprijeten doživljaj. Sedeli smo skoraj do 5^h v kavarni za parlamentom, v 8. okraju. Z nami je bil tudi znani zobni zdravnik **Podpečnik**, ki je stanoval na podaljšani **Kärntnerstrasse**. Prav on je bil tisti večer »častil« s šampanjcem, dobre volje smo bili, toda nikomur se ni poznalo, da bi bil imel preveč. Odpravimo se **Podpečnik**, **Šavnik** in jaz, del pota smo imeli skupaj, naprej bi bila lahko šla še nekaj časa **Šavnik** in **Podpečnik**, potem **Šavnik** sam, ki je imel do doma v III. okraju, skoro uro hoda. Celo noč je bil padal sneg, lepo tiho in mirno, brez vetra. Ko stopimo na zrak, se nama vsede **Podpečnik** brez besede v sneg. Prevezlo ga je vino, ki se mu v topli kavarni ni niti poznalo. Poskušava ga spraviti na noge. Nemogoče, niso mu služile. Izvoščka nikjer nobenega. Da bi začel voziti tramvaj, bi trebalo čakati se več kot eno uro, pa še gotovo ni bilo, da bi bil vzel s seboj »pivskega mrliča«. Nazaj v kavarno sva se ženirala prav radi »bolnika« samega. Torej sva ga vzela v sredo, ga zgrabila vsak pod eno pazduho in ga pol nesla pol vlekla skoraj 2 km daleč po snegu. Nič se ni zavedal. Bila sva oba s **Šavnikom** prav krepka, dobro trenirana telovadca, toda spotila sva se, da je pot lil od naju. K sreči je stanoval **Podpečnik** v 1. nadstropju. V stanovanju je bila že luč, pospravljali so. Hotela sva ga pri oddaji nekako opravičiti, pa sva imela vtis, da se je moralo kaj takega že kdaj pripetiti. Konec je bil, da **Podpečnik** ni nikdar več prišel na **Šubeljev** večer;

dasi sva molčala, se je preveč ženiral. Bilo nam je vsem žal, da je izostal, ker je bil jako prijeten družabnik.

S **Šavnikom** sva telovadila, najprej en semester v telovadnici na univerzi. Potem je **Šavnik** prišel v stik s **Češkim Sokolom**, ki je imel v svoji telovadnici v IV. okraju na **Magdalenenstrasse** vrste »starejših« bratov, trikrat na teden ob 18^h zvečer. Vpisala sva se in zvesto hodila vse do izbruha vojne l. 1914, **Šavnik** morda nekaj časa še med vojno, ko sem bil jaz v vojaki. Ko sem se vrnil pod zimo 1915, **Sokol** ni več posloval. Jako pestra družba smo bili. Čehi so imeli relativno večino v naši vrsti, uradniki raznih central, višji in nižji, pa tudi drugi možje. Predtelovadec je bil **knjigovez Fišer**, ki je potem padel v Galiciji, razen njega često **Vážný** od Vrhovnega sodišča, in **Zyka**, **dr. Goller**, **Vesely**, **Štěpánek** in drugi, sami fini dečki. Mislim, da je bil vsaj za mene pod ministrom **Kleinom** in **Hochenburgerjem** precej nevarno biti član češkega **Sokola**, pa bil sem in ostal sem do svoje mobilizacije. Od Čehov iz našega ministrstva sem pripravil dva do tega, da sta pristopila k nam. Prišla sta le po parkrat. Mislim, da sta izostala zbog osebne indolence: enega je bilo 110 kg, drugega še več, kadar se je ta imel povzpeti na drog, je zlobni **Goller** zaklical »štiri muži«, češ naj pristopijo štirje, da ga dvignejo. Od Slovencev se nam je kmalu pridružil in ostal z nami, dokler je bil na Dunaju, **dr. Fatur**, nekaj časa tudi **ing. Dušan Serneck**, bratranec moje žene. Tudi drugi Slovenci so bili od časa do časa med nami, zlasti dijaki. Parkrat se je pojavil kak Hrvat, trajen član je bil **Rusin Lyskiewicz** od vrhovnega sodišča. Večina smo bili na meji med srednjimi in dobrimi telovadci; odlični ni bil na orodju razen **Fišerja** in včasih kakega dijaka nihče, vsaj ne nihče več, saj smo imeli povprek od 30 - 50 let. Telovadnica nam je bila stara, baje jezuitska kapela, tlakovana s kamenitimi ploščami, visoka 10-12 m; na koru je bila slačilnica. Orodje smo imeli jako dobro, disciplina je bila stroga. Dolgočasne so bile le proste vaje za javne nastope, katere smo morali izvajati tudi starejši, dasi dvomim, da bi bil kdo od nas nastopal v javnosti, Slovenci vem, da nismo.

Razen telovadbe sem vneto gojil turistik. Spravil me je vanjo poleg **Babnika**, ki je bil goreč turist - pač dunajski genius loci, saj je hodilo v gore vse, kar je sploh hodilo na Dunaju, in pa poletni dolgčas. Družina je odšla vsako leto čim prej v Brežice in se vrnila čim kasneje, jaz sem bil po 3-4 mesece sam. Hranil sem se opoldne v gostilni, večerjal sem mrzlo doma, zajtrk sem si kupal sam, v nedeljo pa, če nisem imel službe - komaj po enkrat na mesec - kam v hribe. Tako je šlo od l. 1905 - 1914, deset let, in prehodil in prelazil sem vso dunajsko okolico, kar se da opraviti v enem dolgem poletnem dnevu. Kolikokrat sem bil na **Snežniku**, na **Raksi**, na **Hohe Wand**, na **Untersbergu**, pa tudi na **Wechslu**, na **Pretuli**, na **Stühlecku**, na **Sonnwendsteinu**, na **Dürre Wand**, na **Pelsteinu**, na **Eisernes Tor**, na **Schöpfungu**, itd. Pozimi sem delal krajše izlete v **Wiener Wald**, tako tudi popoldne, če sem imel dopoldne službo. Največkrat smo hodili skupaj **Babnik**, **Okretič**, **Dukič** in **Fatur**, ne vedno vseh pet. Pa tudi **Nemca Durig** ali **Kemnitz** sta se pridružila, **Poljak Müller**, ti iz našega ministrstva, **Nemec Laube** iz domobranskega ministrstva. Spomladi in jeseni smo delali družinske izlete domači, tudi služkinja, če je hotela z nami; včasih skupaj z **Marzadrovimi** ali **Polakovimi**. Poleti sem šel neredko tudi sam, ni me motilo, če ni bilo družbe; najhujše, najdaljše, najnapornejše ture sem celo redno napravil sam, ali z **Durigom** ali **Müllerjem**. **Babnik**, **Dukič**, **Okretič** so bili izvrstni pešci in najprijetnejši tovariši. Po vratolomnih poteh nismo hodili, vendar se potov z lestvami, klini ali vrvmi ob steni nismo ustrašili. V počitnicah sem še precej divje kolesaril, mnogo plaval in pa tudi veslal, če sem imel priliko. Veslat sem šel včasih tudi na Dunaju, z družino vred, na »Staro Donavo«, ne, to ni bilo naporno. Zabavni so bili ti naši izleti v gore, če sta bila

z nami Okretič in Dukič, Pašanca, Okretič dolg in suh, Kraševc, sama kost in koža, precej rezek v izražanju, Dukič Kastavski Hrvat Čakavec, precej okrogel, sama dobrotta in vljudnost. Okretič je kar dirkal v hrib - zato ga je pozneje morila naduha - Dukič je stopal počasi, pa vztrajno in prišel prav tako daleč. Okretič ga je vedno zbadal: »Frane, geri, geri« - medmet, s katerim v Istri bodre osle k naglegjemu koraku - Dukič pa je prigovarjal svojemu »Ivancu«, naj ne dirka tako.

Nikoli nismo imeli težav zbog vrtoglavoosti. Jaz sicer dvomim, da bi je bil povsem prost, toda ker se nisem loteval poti, ki so bile opisane kot take, da treba zanje popolne varnosti pred vrtoglavoostjo, nisem nikoli imel neprijetnosti. Hodil pa je z nami neredko češki Nemeč Kamitz, jako prijeten tovariš iz ministrstva. Gremo skozi Gailoch na Rakso, on, Fatur in jaz in še nekdo, pa se ne spomnim.

V družini smo imeli srečo. Prišel nama je kmalu po preselitvi na Dunaj sin Božo v precej težkem porodu. Botrovala sta oče in tašča; oče je prišel po več kot 30 letih zopet na Dunaj! Krst smo imeli po navadi v gumpendoferski fari, ki so jo upravljali »Soti«, doma v stanovanju in oče je hotel na vsak način dokazati krstitelju **patru Nedvedu**, Dunajčanu, da je pač slovanski, češki medved. Čez dve leti in pol je prišla po jako težkem porodu, pri katerem je šlo za njeno življenje, **hčerka Olga**. Botra sta bila oče Srebre in sestra Ana, pomagala nama je tašča, ki je pa žal morala takoj po krstu oditi, ker je nevarno zbolela svakinja Olga: bruhnila je kri, tuberkuloza.

Po največ družbe smo imeli s sorodniki, ki so študirali na Dunaju. Ves čas svojega študija na Dunaju so bili naši nedeljski gostje za večerjo **Pijin brat Božo**, **sin njene sestrične Vojko Koprivnik**, **moj brat Stanko**. Prav pogosto nas je obiskoval **Pijin brat Egon**, ki je dobil službo v W. Bankverein, z menoj je neredko prišel večerjat **Pijin bratranec Dušan Serneč**, če sva se sestala pri telovadbi, in pogosto nas je obiskoval **telovadski brat dr. Fatur**. Ta mladi svet, vsaj vsi mlajši od mene, razen Faturja tudi od Pije, je bil pri nas domač in on je bil tisti, ki nam je, zlasti Piji, delal življenje na Dunaju prijetnejše, kakor bi bilo sicer. Kako prijetne so bile nedeljske večerje, pa tudi še katere med tednom. Serneč je neredko prinesel seboj steklenico domačega vina, ki mu ga je poslala iz Maribora mati, dr. Fatur je razvajal otroke z igračami in čokolado. Otroka sta sploh imela same »strice« in »tete«. Manj je zahajal k nam, pa vendar je prišel večkrat, poznejši naš **profesor Stanko Lapajne**, in še bolj redek obisk je bil **Pijin bratranec vseučiliški profesor Anton Ghon**, mož, s katerim smo se posebno dobro razumeli, zlasti tudi jaz, ki pa kot profesor patološke anatomije in bakteriologije ni hotel večkrat priti, da ne prinese otrokoma kake kužne bolezni.

Tudi bolnišnica smo bili na Dunaju. Več tednov je ležal pri nas **Pijin brat Božo**, ko je bruhnil kri, in tudi Egon se je nekoč zdravil - baje zbog vnetja porebrnice, pa mislim, da ni bilo tako hudo, bil je takrat, kakor večkrat, hudo eksaltiran in mislim, da si je bolezen domišljjal; zdravil vsaj se ni.

Dejal sem že, da sem bil poletni čas po nekaj mesecev sam. Imel sem mesec dni dopusta, ki sem ga vzel, kakor sem pač mogel z ozirom na šefa in tovariše, najraje tako, da sem ali spravil družino v Brežice, torej v začetku poletja, ali pa jo spremil nazaj na Dunaj, torej pod jesen. Prvo je imelo prednost kopanja v Krki, drugo je imelo prednost bivanja na trgatvi v Mrzlaku. Svojih počitnic sem prebil polovico v Brežicah, polovico v Novem mestu pri svojih ljudeh.

Tu se končajo spomini mojega deda Milana Škerlja. Ko se je začela I. svetovna vojna je bil vojak v Dalmaciji, pozneje pa v Ljubljani. Ves ta čas je pisal dnevnik. Po vojni se je preselil v Ljubljano in posatal profesor na ljubljanski univerzi. Upam, da so bili spomini zanimivi za naše člane in da se mi bo še kdo oglašil, ki bo med omenjenimi osebami spoznal svoje sorodnike ali znance

Pomembnejši slovenski izseljenci

Peter Hawlina

Iz medijev občasno izvemo o slovenskih izseljencih ali njihovih potomcih, ki so v novi domovini dosegli pomembnejše uspehe ali položaje. Pri dokazovanju slovenskega izvora enega od takih je sodelovalo Slovensko rodoslovno društvo. Oktobra 2001 sem prejel naslednjo poizvedbo:

The friend that I am doing some cursory research for is now 80 years old. His name is Joseph Sutter, and his father was Frank Suhadolc Sutter per his immigration record. Joe said that his father was born in Slovenia, he thought in a village near Bled. He immigrated to the US in the 1890-1900 time period, and spent some time on the US East coast, and later went to Alaska during the Alaska Gold Rush. He later settled in the Seattle Washington area, and became a naturalized US citizen on 12 May, 1923 (Joe has the original document). Besides the birthdate that I put on the message board, this is all of the information we have on Joe's father.

Joe was born on 21 March, 1921 in Seattle, Washington. His wife's name was Nancy. She passed away in late 1997. Joe has one sister and 3 brothers, all born in the US: Francis, Vincent, Louis and Robert. He has three daughters: Barbara, Adrian and Gabrielle, and one son, Johanathon. This is all of the information I have on his family.

Incidentally, Joe retired from Boeing about 15 years ago as Executive Vice President Engineering, and is affectionately known around the world in all aviation circles as the "Father" of the Boeing 747 aircraft. He still works as a consultant to Boeing today.

Thanks Jack

Podpisani je Jack Speigner, vodja mednarodne prodaje pri družbi Boeing. Poizvedbo je poslal zato, ker je želel potrditev družinskega izročila o slovenskem izvoru omenjenega Josepha Sutterja.

Odgovor je bil v tem primeru enostaven, saj sem podatke o Josephu že imel v svoji datoteki. Joseph je namreč moj četrti bratranec.

Po nekaj izmenjanih sporočilih prek e-pošte smo se oboji prepričali, da je bil Franc Suhadolc rojen v Dobrovi in ne nekje blizu Bleda.

Joseph Sutter s hčerama, sinom, snaho in zetom je bil septembra 2002 gost Adrie Airwaysa. Med drugim je želel spoznati tudi nekatere sorodnike. Njegov obisk smo med drugim izkoristili tudi za to, da smo dopolnili ameriški del Suhadolčevega rodovnika. Obiskali so Dobrovo, premalo pa je bilo časa za iskanje vseh sorodnikov. To naj bi se zgodilo kdaj drugič, ko bo za to več časa. Morda bo to letos, ko bo Joseph ponovno v Sloveniji. Med drugim se bo udeležil Tretjega srečanja znanstvenikov slovenskega rodu iz domovine in sveta, ki ga organizira Svetovni slovenski kongres od 25. do 27. 6. 2003. Ob tej priložnosti bo sprejet za častnega člana Slovenske inženirske zbornice.

Sutterjeve rodoslovne podatke smo posredovali tudi Edwardu Gobcu, ki v ZDA zbira in objavlja informacije o uspešnih posameznikih slovenskega rodu. Njegov prispevek objavljamo v celoti in posebej opozarjamo na povabilo, da ga opozorimo na morebitne podobne primere.

Slovenian Giant in Aviation

By Edward Gobetz

On June 2, 2002, I received an e-mail from our friend Lojze Kobi, a retired chemical engineer who lives in Ljubljana, Slovenia. He kindly informed me that Joseph Sutter, one of the greatest names in modern commercial aviation, was actually the son of a Slovenian immigrant named Suhadolc and that Peter Hawlina, a foremost Slovenian genealogist, was Sutter's distant relative who could tell me more about Sutter's roots. Indeed, Mr. Hawlina was kind enough to respond and send me Joe Sutter's genealogical information showing that Joe's father, Franc Suhadolc, was born in 1879 in Dobrova, Slovenia, whence he emigrated to America. He settled in the state of Washington, worked as a meat cutter, and eventually changed his name to Sutter.

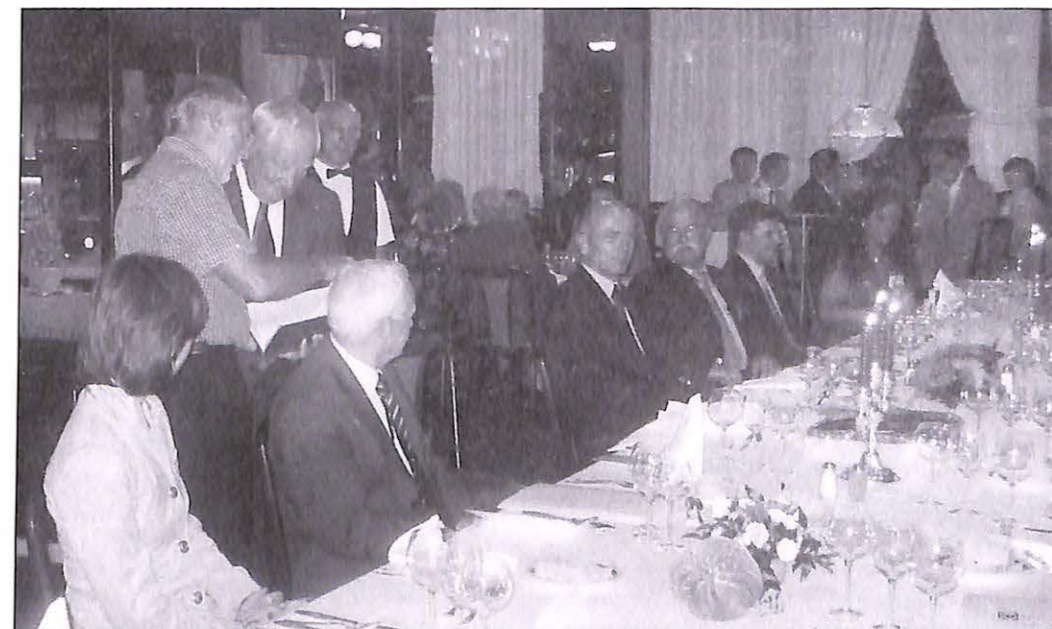
His son Joe, a wizard in math and physics, studied aeronautical engineering at the University of Washington where he graduated in 1943. He joined the Boeing Company in 1945 and held a number of important positions dealing with analysis, design, and production of jet aircraft. Thus, he was aerodynamics unit chief of the Boeing Model 367-80, the prototype of the first jet transport - the Boeing 707. He was instrumental in design, development, and production of several of Boeing Company's highly competitive jetliners. Throughout the world of aeronautics, he has developed a well-deserved reputation as one of the preeminent aircraft designers.

In the 1960s he worked as chief designer of a new giant aircraft and subsequently became known as "Father of the Boeing 747," the aircraft that shrank the world. The 747s have literally become undefeated champions of the skies, transporting formerly unimaginable quantities of people and goods to almost every country of the world, at lower cost and greater speed than ever before. They have revolutionized air travel and transport.

One of the Great Engineering Wonders of the World

Adam Bruckner, University of Washington's chair of Aeronautics and Aerodynamics, calls the 747 aircraft "one of the great engineering wonders of the world, like the pyramids of Egypt, the Eiffel Tower, or the Panama Canal." In service since the early 1970s, over 1,300 Boeing 747s that have so far been built have flown hundreds of millions of passenger trips. Countless millions of people could now afford air travel for business or pleasure - thanks in great measure to the foresight and genius of Joe Sutter, the son of a humble Slovenian immigrant meat cutter Franc Suhadolc.

The list of Sutter's honors and awards is far too long to reproduce here. Suffice it to say that he was elected both a Fellow and an Honorary Fellow of American Institute of Aeronautics and Astronautics and received the Institute's very first Aircraft Design Award. He was also elected a Fellow of the Royal Aeronautical Society of England and was awarded the Guggenheim Medal, the Wright Brothers Memorial Trophy, and the Pathfinder Award of the Museum of Flight. The Boeing Company established the Joseph F. Sutter Professorship for Design of Complex Systems at the University of Washington College of Engineering. And at a White House ceremony in 1985, President Ronald Reagan presented to Mr. Sutter

the U.S. National Medal in Technology in grateful recognition for his leading role "in developing three generations of airline jet aircraft."

Mr. Sutter also rose to the position of vice president of Boeing Company. Now in his early 80s, widowed and retired, he still serves as company's senior consultant. We are, of course, very happy to report that he has not forgotten his Slovenian roots. He has visited Slovenia several times and enjoys great respect of members of Ljubljana's Engineering College who have been privileged to get to know him. In his friendly, handwritten letter from Hawaii he also expressed his support for our research efforts at the Slovenian Research Center of America. And he quite casually mentioned his recent trip of a few days to Singapore to take care of some work for the Boeing Company. He still helps out as a matter of fact.

As readers of the internationally acclaimed Slovenian Heritage book know, we have there also introduced three remarkable Slovenian American trailblazers in aviation: Max Stupar, Dr. August Raspet, and Adrian Kisovec. How wonderful it is that we Slovenians can now claim as one of our own also Joseph Sutter, the Father of Boeing 747 and one of the foremost designers of modern aircraft.

Prof. Edward Gobetz, Ph.D. Director of Slovenian Research Center of America, Inc. 29227 Eddy Road, Willoughby Hills, OH 44092, E-mail: gobedslo@aol.com

P.S. We continue to conduct research on outstanding Slovenian contributions to America and the world and are grateful for any leads, addresses, and materials.

<http://depts.washington.edu/urelat/uwards/2001/asld-sutter.htm>

Pred zaključkom redakcije lahko prispevek dopolnimo z zadnjimi dogodki. Slovesnost ob imenovanju Josepha Sutterja za častnega člana je bila 26. 6. 2003 povezana z večerjo ob zaključku Tretjega srečanja znanstvenikov slovenskega rodu iz domovine in sveta v organizaciji Svetovnega slovenskega kongresa v prisotnosti predsednika republike in drugih uglednih predstavnikov v hotelu Golf na Bledu. Ob tej priložnosti smo mu izrekli dobrodoščilo tudi predstavniki sorodnikov in mu izročili Kroniko družine Suhadolc. V svojem govoru nas je Joseph spomnil, da je njegovo letalo pomagalo povezovati ljudi po svetu. On sam pa je krepko pomagal pri povezovanju številnih Suhadolcev, Polsuhadolcev, Četrtsuhadolcev... in Nič suhadolcev, ki so se v nedeljo, 26. 6. popoldne zbrali pri gostoljubni družini Suhadolc, po domače pri Preku na Šujci, kjer je tudi odlična picerija. Obljubili smo si, da nas bo prihodnje leto, ko bo več časa za pripravo, vsaj 300.

Moj prednik ni (več) morilec

Tino Mamić

Več let sem že odpravljaj in dogovarjal za raziskovanje mojega rodu, ki izhaja iz Dalmacije (gre za zaselek Mamići v naselju Lokvičići blizu mesta Imotski). Lani mi je končno uspelo najti čas med dopustovanjem na morju.

Po ustnem izročilu so se imena prvorojenih moških potomcev mojega priimka ohranila tja do konca osemnajstega stoletja, kar mi je vzbujalo upanje, da bom veliko našel. Druga stvar, ki je godila moji nečimrnosti, pa so bile »slavne« zgodbe iz družinskega ustnega izročila.

Kako je človeški spomin hitro pokvarljivo blago, naj opiše tale zgodbica.

Pred davnimi časi je živel naš prednik, stari oče, Ante Mamić, o katerem vedo ljudje še danes povedati veliko anekdot. Bil je bojda precej pomemben in imovit mož, celo adjutant¹ (nekakšen poslanec) Imotske krajine v Splitu. S krajevnim župnikom² si nista bila v najboljših odnosih. Ante se je namreč dogovoril z nekom, da bo zase kupil kos zemlje. V potrditev dogovora mu je polovico kupnine plačal. Taista zemlja pa je bila vseh tudi župniku, ki je takoj za Antejem odšel k lastniku, mu ponudil višjo vsoto in zemljo odkupil, kljub že sklenjenemu dogovoru lastnika in Anteja. Slednji je seveda pobesnel in ga tožil. Svojo jezo je župniku pokazal tako, da se, ko ga je srečal na cesti, ko je ta šel obhajati bolnike, ni hotel odkriti in poklekniti. To je bila seveda žalitev najhujše vrste, saj so vaščani imeli navado, da so v čast Svetemu rešnjemu telesu, ki ga je duhovnik nosil v ciboriju, ko je šel na obisk k bolnikom, pokleknili in se odkrili. Župniku, ki je jahal na konju, pa je Ante namesto tega celo zabrusil, da je »tovar³ na konju«.

To je bil začetek. Spor pa se je razvnel tako močno, da se mu je Ante maščeval na najhujši možni način. V noči pred glavno razpravo na sodišču je bil župnik na svojem domu umorjen. Baje je uboj naročil Ante. Že dan prej je odšel v Split, kjer je zaradi alibija preživel noč pri odvetniku. Nihče mu ni mogel ničesar dokazati, vsi vaščani pa so resnico poznali.

Zgodbica je kar zanimiva, čeprav se z njo nismo postavljali, saj nam ni bilo ravno v čast, da je naš prednik naročil uboj duhovnika. Kakorkoli, zelo me je zanimalo, če bom našel kaj več o tem dogodku v župnijskem arhivu v Lokvičićih. Kaj hitro sem našel odgovor v župnijski kroniki. Krvavi dogodek iz leta 1921 je opisan podrobno. Zapisano je tudi, da je edini vzrok bil rop. Letnica dogodka me je začudila, saj je Ante umrl že leta 1916. Kako je torej naročil umor, če pa je bil že več kot pet let v grobu?

Tudi če bi bil Ante umor naročil, je malo verjetno, da bi se zgodil še nekaj let po njegovi smrti.

Dvajset minut iskanja je spralo madež iz družinskega debla. Veliko več časa bo trajalo, da bom vse Antejeve potomce prepričal, da njihov prednik ni morilec.

Še dve »slavni« zgodbici mojega »slavnega« pra-pradede imam na zalogi. Raje jih tokrat ne bi opisal, saj jih bom najprej preveril. In mogoče čez leto ponovno objavim zgodbico, ki bo imela enako sporočilo: kako je družinsko ustno izročilo »hitro pokvarljivo blago«.

Opombe:

¹ Podatka še nisem preveril, tako da gre samo za ustno izročilo.

² Ime župnika raje izpustim, saj so že stari Latinci rekli, da o mrtvih samo dobro.

³ Tovar je dalmatinski izraz za osla.

Srečanja rodoslovcev v Mariboru

Martin Prašnički

Rodoslovci in družinski zgodovinarji, ki se občasno videvamo v Škofijskem arhivu v Mariboru, smo ugotavljali, da imamo pri našem delu poleg podobnih interesov tudi precej podobnih problemov. Interesi so takšni, kot jih imajo vsi ljubiteljski rodoslovci, namreč, da bi v čim krajšem času vzgojili čim večja družinska drevesa. Težav in problemov se zavemo šele, ko naletimo na pomanjkanje podatkov ali zbranih podatkov ne obvladujemo več. Od tod tudi problemi vsakogar in vseh nas. Po nekaj pobudah smo se tako odločili, da si med seboj pomagamo. Dogovorili smo se za redna srečanja, na katerih se bomo pogovarjali o naših izkušnjah in si bomo svetovali, kolikor bomo pač zmogli.

Na prvem našem srečanju 9. aprila 2003 smo postavili okvir vsebin naše bodoče medsebojne pomoči, ki je naslednji:

- razkrivanje rodbinskih imen, ki jih kdo raziskuje in morebitna vzajemna izmenjava podatkov
- seznanjanje z možnostmi uporabe virov izven matičnih knjig
- pomoč pri namestitvah in uporabi računalniških programov za obvladovanje rodoslovnih podatkov ter vrste predstavitev le-teh
- večine pri preiskovanju v internetu
- predstavitev opravljenega lastnega dela, zlasti že napisanih in izdanih zgodovin in zgodb
- pomoč Škofijskemu arhivu pri zbiranju matičnih knjig, ki so še na terenu in pri morebitnem presnemavanju poškodovanih knjig.

Obiskovalci Škofijskega arhiva v Mariboru in uporabniki matičnih knjig si zelo želimo, da bi ta ustanova kdaj odprla svoja vrata tudi v popoldanskem času, tako, da bi imeli priložnost raziskovati tudi tisti, ki so dopolndne po službah. Za to možnost smo tudi uradno zaprosili.

Dobivamo pa se po naslednjem urniku:

- vsak drugi torek v mesecu ob 16. uri, ko je na sporedu ena od načrtovanih strokovnih tem
- vsako četrto sredo v mesecu ob 16. uri, ko si med seboj izmenjujemo izkušnje in nasvete.

Doslej smo se ob priložnosti prvega srečanja seznanili z rezultati in načrti posameznikov, ki so na srečanje prišli, od strokovnih tem pa je bila že predstavljena tema »Uporaba starih sodnih in drugih listin kot pomoč pri raziskovanju rodbinskih korenin«. Naslednja tema bo »popis duš« (status animarum), potem bomo spregovorili o odkrivanju in vrednotenju napak v dokumentih. Za jesensko obdobje načrtujemo predstavitev gradiv Domoznanskega oddelka UKM v Mariboru, ki rodoslovcem lahko nudijo dodatne informacije, kadar se v matični knjigi zatika. Ena od tem, ki mora priti kmalu na dnevni red naših srečanj, bo posvečena pravnim in moralnim vidikom zbranih osebnih podatkov, česar premnogi ljubiteljski rodoslovci še ne obvladujemo prav dobro.

Naša srečanja se dogajajo v prostorih Društva za šport in rekreacijo Železničar na Cesti zmage 90 v Mariboru. Že na prvem sestanku smo se dogovorili, da se zaenkrat ne nameravamo organizirati formalno, ampak nas druži le želja po izboljšanju in olajšanju našega dela. Skoraj polovica udeležencev prvega srečanja smo navedli, da smo člani Slovenskega rodoslovnega društva. To lahko tudi ostanemo, možnost strokovnega izpopolnjevanja v Mariboru pa bo enako dostopna vsem, nečlanom in članom SRD. Poti v Ljubljano so naporne, zamudne in tudi drage. S SRD torej ne bomo tekmovali za članstvo, ampak za spretnost in uspešnost pri vzgoji družinskih dreves.

Kaj delamo

Moji Gošniki in Mežnaršiči

»Le kaj bom počela v prostem času, ki ga bom odslej imela v obilju?« Tako sem razmišljala leta 1989, ko sem se upokojila kot komercialistka pri Slovenijales trgovini v Ljubljani.

Najprej sem se vpisala v športno društvo in začela redno telovaditi, ob dopoldnevih pa sem hodila v Ljubljano na tečaj nemščine. Med nalogami je bila ureditev hiše - z vso močjo sem se spravila na klet in garažo. Seveda sem tedaj lahko zlasti veliko časa posvetila možu, hčerkama in petim vnukom, vezla sem, pletla, kuhala. Ob vsem tem pa sem rabila še nekaj, lahko bi se reklo, za svojo dušo.

Po naključju sem se znašla na Vodnikovi domačiji na predstavitvi knjige g. Vasje Butine Moj rodovnik. Kupila sem jo, natančno prebrala in za ogrevanje začela raziskovati najprej Mežnaršiče - svoje prednike iz Metlike, Črnomlja, Vinice, Vavte vasi in Trebnjega. Ob tem sem se naučila razvozlati gotico, zato mi je bilo pozneje iskanje prednikov po Gošnikovi liniji v Škofijskem arhivu v Mariboru že lažje. Tako sem začela pot proti cilju, ki sem si ga zadala od vsega začetka in ga do družinskega praznika tudi dosegla: možu Vladimirju sem za njegov 70. rojstni dan sestavila rodovnik in ga na dan njegovega jubileja izročila njemu ter njegovim bratom in sestram.

Vključila sem se v Slovensko rodoslovno društvo (SRD). Tam sem dobila računalniški program, tako da sem iz peš urejanja podatkov prešla na sodobno delo na računalniku, brez česar bi bilo delo zaradi velike količine podatkov neobvladljivo. Pri tem je bila pomoč vnuka Nejca neprecenljiva.

Moja radovednost je bila koristna. Na sestankih SRD sem pri g. Hawlini, g. Toplišku, g. Rihtaršiču in drugih kolegih dobila prave napotke ali informacije za delo. Vztrajnost in natančnost ter veselje do dela so obrodili sadove in tako imam sedaj v računalniku 11.000 imen. Spisek najbolj pogostih priimkov v moji zbirki in zgoščeno predstavitev prednikov podajam v rubriki RAST. Ker sem po poklicu geometer, mi tudi grafična obdelava in shematični prikaz rodovnikov nista delala težav.

Obredla sem veliko arhivov in župnij, saj vseh podatkov v Nadškofijskem arhivu v Ljubljani in Škofijskem arhivu v Mariboru nisem dobila. Obiskala sem nekaj pokopališč in opravila številne intervjuje, tako da sem na koncu le našla izhod iz slepe ulice. Vmes sem namreč skoraj obupala. Ko sem naletela na zid, bi najraje vse skupaj vrgla v koš, pa je k sreči zmagal razum in delo je šlo naprej.

Gošnikov rod izhaja z Brega pri Slovenskih Konjicah. Danes jih najdemo še na Bregu, Prevratu, Skalacih, Konjiški vasi, Novem mestu, Ljubljani, Grosuplju in Zagrebu.

Anton Gošnik starejši se leta 1920 poroči z Marijo Kavalir iz Srednje vasi v Bohinju. Na Dunaju se izuči za slikarja in se poda na pot za delom - ob tem dvakrat prepešači pot iz Dunaja v Trst in nazaj. Marija Kavalir, doma iz številne družine, se poda kot kuharica na podobno pot - išče delo v Trstu in kasneje v Celju, kjer se poroči z Antonom. Rodi mu šest otrok, štiri fante in dve dekleti. To so oče in mati ter bratje in sestre mojega moža.

Pri iskanju prednikov Marije Kavalir me je sled peljala v Dovje, Mojstrano, Kranjsko goro, Rateče in Belo peč (Italija).

Priimek Kavalir je v tem gorenjskem kotu številen. Našla sem tudi razlog, zakaj so prišli Kavalirji v Bohinj: v Stari Fužini je imel baron Žiga Zoiss fužine; kamor je za svojega gozdarja in lovca iz Dovjega v Bohinj pripeljal Mihaela Kavalirja in njegovega sina Jakoba. Tako se je vsa družina preselila v bližnjo Srednjo vas, kjer so stanovali v baronovi hiši št. 37.

Kavalirjev priimek so od leta 1670 do 1800 pisali Cavallar, našla pa sem celo napisano Cavalir. Gospod Rihtaršič, tudi rodoslovec, mi je povedal, da je raziskoval vejo Kavalirjev iz Belce. Kavalirje je zasledil tudi med lastniki fužinarjev. Podatke sva si izmenjala. Verjetno so bili Kavalirji v tistem času med pomembnimi ali izbranimi, saj sem našla zapis, da je 20.2.1720 baron Jožef Hallerstein poročil Janeza - sina Pavla Kavalirja iz Rateč - z nevesto Gertrud, legalno hčerko Mihaela Kristana iz Rateč, kot pričr pa sta bila Janez Cavallar iz Wiessenfelsa (Bela peč) in Jakob Kristan iz Rateč.

Jakobov sin Janez Kavalir se je v Srednji vasi poročil z domačinko Marijo Zupanc, to so starši Marije Kavalir, poročne Gošnik, moževe mame. V statusu piše, da se je Mina Zupanc poročila v gostove, kot so takrat imenovali prišleke.

Od vseh Kavalirjevih naslednikov iz Srednje vasi sta danes živa le še Jurij Kavalir in njegov sin Rok, ki sedaj živita v Radovljici.

V spomin na prednike Kavalirje iz Bele peči in bohinske Srednje vasi sem v sorodstveno povezano računalniško datoteko prepisala:

- status animarum Srednja vas (v Nadškofijskem arhivu), 1854-1881 (manjka še Žlan, Savica, Brod),
- status animarum Srednja vas (v Nadškofijskem arhivu), 1789-1893,
- status animarum Srednja vas (v Nadškofijskem arhivu), 1693-1875 (1831 - delno) in
- status animarum Srednja vas (v župnji Srednja vas), novejši - delno.

Manjkajoče podatke nameravam še dopolniti.

Naj predstavim še svoje prednike. Rod Mežnaršičev je stran mojega očeta. Ta rod živi v Metliki. Prednik je prišel iz Vavte vasi oziroma Potoka. Po domače se jim je reklo Bartus. Žal izvor vulgo imena ni znan, vendar so v okolici Vavte vasi še vedno hiše z vulgo imenom Bartus. V župnji Metlika moram pregledati še veliko matičnih knjig in status. Za svoje prekleto imam podatke šele od leta 1800 dalje, vendar jih nameravam čimprej še dopolniti.

Po materini strani sem našla ime Jutraž v Kostanjevici na Krki, kjer je prednik Jožef služboval kot oficir. Naletela sem na zid in obisk pokopališča in pogovor z nekaj sorodniki mi je spet pomagal najti in odpreti pot do Trebnja in izvora rodu Jutraž. Jožefov sin Franc je moj praded. Družina se je preselila v Metliko in Franc je bil 18.2.1897 izvoljen za metliškega župana, kar je bil petnajst let. Zvonko Rus, moj sošolec, je leta 1999 napisal Kroniko mesta Metlike od 12. stoletja do leta 1941. Prav zabavno je prebirati to kroniko, saj so se tudi v tistih časih radi norčevali na račun oblasti. Tako je v metliških arhivih uradno zabeleženo, »... da sta Knafelj in Maks Videnig pripeljala osla pred občino in zasmehovala občinsko oblast in župana«. V času županovanja mojega pradede so gradili dolensko železnico, stala je 4.500.000 goldinarjev. Pri projektiranju železnice je metliški župan predlagal drugo varianto trase, in sicer iz Semiča naravnost v Metliko (obšla bi Črnomelj in Gradac), kar ni bilo sprejeto, uspel pa je predstavitev trase s svojih njiv. Zato je v Metliki železniška postaja za več kot kilometer oddaljena od centra mesta.

Zanimivo je, da je v zgodnjem srednjem veku in do konca 12. stoletja ozemlje današnje metliške občine pripadalo Hrvaški -

dokler ni Albert Višnjegorski zasedel Bele krajine. Vrstili so se Andechs-Meranci, Spanheimi, češki kralj Otokar II, goriški grofje in od leta 1374 Habsburžani. Šele leta 1556 so do takrat samostojno deželico, imenovano Metliška marka, pridružili Kranjski. Metliški grad je večkrat pogorel, bil pa je v lasti Alapov, Frankopanov in nato Zagrebškega stolnega kapitlja. Zadnji graščak Savinšek je ta grad prodal Prvi dolenski posojilnici v Metliki. Danes sta v gradu Belokranjski muzej in Slovenski gasilski muzej.

Metliko so Turki prvič oropali in požgali leta 1408, do leta 1578 pa še petnajstkrat. Po nastanku Vojne krajine so se turški napadi preusmerili drugam. Že od leta 1526 so se na področju Gorjancev naseljevali Uskoki. Prišli so iz porečij rek Srba, Unca in Glamoča. V času Ilirskih provinc je bila Metlika sedež kantona. Z namenom, da bi preprečili širjenje kužnih boleznih na Kranjsko, so zgradili carinsko-sanitarni kordon. To kar se dogaja v današnjih dneh, je čista slučajnost! Metlika je bila in je še vedno kulturno zelo živahno mesto.

O Metliki sem napisala več, ker jo imam rada. Tam počivajo moji predniki, oče pa kot padli partizan na Muljavi.

Stikov s sorodniki ima človek lahko kolikor hoče in zmore, če mu dopuščajo čas in možnosti. S sorodstvom je tako: prijatelje si lahko izbiraš, zlahte ne moreš. Mnogo naših ljudi, pa tudi izseljencev, danes išče svoje korenine. Srečujem jih v arhivih in župniščih: želijo najti povezave, ki so jih leta zabrisala, starši pa pozabili povedati najprej svojim otrokom in vnukom. To se, upam reči, tudi po moji zaslugi, mojim potomcem ne bo zgodilo, saj sem veliko spoznanj zabeležila in shranila, povedala mlajšim in jim gradiva tudi dala. Poleg tega pa s sorodniki ohranjamo tudi stike in se srečujemo ob rojstnih dnevih ali drugih družinskih dogodkih. Imamo zanimivo dolgoletno tradicijo, da se srečamo za 1. november, se spomnimo staršev in drugih preminulih, se družimo, obujamo spomine in se spoznavamo v vedno večjem številu, saj se sorodstvo širi zlasti na račun mlajše generacije in njihovih potomcev. Gotovo bo koga med njimi zanimala družinska zgodovina.

Ker gre do leta v seme, imaš čas in se posvetiš raziskovanju z vso resnostjo in pedantnostjo, da storiš tisto, kar misliš, da še manjka in bi bilo dobro še obdelati.

Upam, da bodo naši potomci cenili naše delo in ga prav tako skrbno dopolnjevali, seveda če bodo znali poiskati prave ljudi, da jim bodo svetovali in pomagali tako, kot so meni v rodoslovnem društvu.

Danica Gošnik
Grosuplje, 13 maj 2003

RAST - RAZISKOVALSKI STIKI

Eden od uveljavljenih načinov predstavljanja rezultatov rodoslovnega dela je tabela, ki se ji s tujko reče Tiny Tafel ali skrajšano TT. Rubrike v tabeli smo v Drevesih večkrat razložili. Tule na kratko pojasnjemo samo to, da so v naslednji tabeli predstavljeni priimki prednikov raziskovalke Danice Gošnik. Nanjo naj se obrne bralec, ki bi med njimi našel možno povezavo s svojim rodovnikom.

N Danica Gošnik
A Kozinova 16
A 1290 Grosuplje
A vladimir.gosnik@siol.net
T 01 7861537
D /IBM/
F Brother's Keeper Windows 5.2
Z 68 Brother's Keeper MP
A600 1760:1760 ARH\Srednja vas 25/Srednja vas 25
B652 1714:1714 BERNEK\Srednja vas 21/Srednja vas 21
B635 ____:____ BRATANIČ___/___
B642 ____:1850 BRULC\Crnomelj/Crnomelj 5
C146 1670:1670 CAVALLAR\Rateče Kranjska Gora/Rateče Kranjska Gora
C135 ____:1659 CVETNAR___/Srednja vas
D360 1770:1856 DOHTARIČ\Metlika/Metlika 187
Č652 ____:____ ČERNEC___/___
E630 1723:1779 ERŠTE\Dol. Nemška vas 4/Dol. Nemška vas 4
F000 ____:____ FIAUŠ___/___
F200 ____:____ FUJS___/___
G630 ____:____ GERDEŠIČ___/___
G626 ____:____ GERGOR___/___
G213 ____:____ GOSPODARIČ___/___
G520 1733:1949 GOŠNIK\Breg 08/Konjiška vas 13
H611 1865:1974 HREPEVNIK()___/Novo mesto
H616 1814:1814 HRIBAR___/___
J200 1790:1790 JAKŠE___/___
J620 1769:1769 JEROUŠEK\Saizdorf/Saizdorf
J612 ____:____ JEROVŠEK___/___
J630 1885:1924 JURETIČ\Grgarji/Podgora, Italija
J360 1733:1995 JUTRAŽ\Dol. Nemška vas 13/Ljubljana
K451 1892:1892 KALAMBURA\Veliki Gradac/Veliki Gradac
K420 1824:1824 KALŠEK\Gabrovlje 03/Gabrovlje 03
K140 1792:1827 KAPELE\Crnomelj 70/Crnomelj 70
K146 1794:1975 KAVALAR\Dovje 11/Kranj
K542 1882:1985 KOMLJENOVIC\Veliki Gradac, Hrvaška
K200 ____:____ KOŠIČKA___/___
L262 1764:1764 LAJSARG\Dovje 14/Dovje 14
L520 1814:1814 LEŠNIK\Slovenske Konjice 09/Slovenske Konjice 09
L260 1703:1703 LOGAR\Bistrica/Bistrica
L360 1754:1839 LOTRIČ\Dovje 65/Belca 65
M630 ____:____ MARETIČ___/___
M635 ____:____ MARTINOVIČ___/___
M320 1714:1839 MATIJA\Dovje 65/Belca 65
M320 1744:1744 MEITZ\Metlika/Metlika
M560 1791:2001 MEŽNARŠIČ\Vavta vas/Novo mesto
M560 1731:1731 MEŽNERIČ___/___

N120 1791:1893 NOVAK\Metlika 54/Metlika 209
O265 1756:1952 OKORN\Metlika/Novo mesto
P100 ____:____ PAPEŠ\Metlika/Metlika
P365 1726:1726 PETERNEL\Dovje/Dovje
P653 1796:1845 PIRNAT\Soteska 2/Soteska 5
P341 1733:1829 PODLIPNIK\Srednja vas 1/Srednja vas 1
P656 1778:1847 PREMIER\Metlika/Metlika 9
P620 1770:1770 PRUS\Metlika/Metlika
R100 ____:____ RABIČ___/___
R500 1807:1807 ROM\Soteska 5/Soteska 5
S553 1890:1890 SIMONETTI\Podgora/Podgora
S452 1737:1737 SLAMNIK\Stara Fužina 44/Stara Fužina 44
S521 1750:1750 SMUKAVC\Podjele 23/Podjele 23
S000 ____:____ SUŠIČ\Metlika 9/Metlika 9
Š264 1798:1798 ŠKERL\Metlika/Metlika
Š230 ____:____ ŠKODA___/___
T500 1799:1799 TOMIČ\Metlika 10/Metlika 10
T600 ____:____ TROHA___/___
T200 ____:1808 TUŠEK___/Gradac 1 Bela Krajina
U615 1747:1747 URBANČIČ___/___
V632 1794:1794 VARDJAN\Crnomelj 5/Crnomelj 5
V162 ____:____ VEVERKA___/___
W200 1765:1974 WEISS\Metlika/Novo mesto
Z426 1683:1683 ZALOKER\Stara Fužina 55/Stara Fužina 55
Z500 1706:1804 ZIMA\Dovje 24/Dovje 24
Z152 1600:1939 ZUPANC\Srednja vas 34/Srednja vas 19

Danica Gošnik je v svoji rodoslovni evidenci zbrala nad 11.000 oseb. Priimki teh oseb se po pogostosti pojavljajo takole: Arh, Sodja, Stare, Odar, Zupanc, Žvan, Smukavc, Preželj, Cvetek, Žmitek, Škantar, Langus, Dobravc, Medja, Cavaljar, Rozman, Soklič, Hribar, Markeš, Jutraž, Šest, Hodnik, Hakavc, Berce, Ražen, Oblak, Kavalar, Urbanc, Gošnik, Sili, Repinc, Urh, Weiss, Mlakar, Cesar, Tancar, Mikelj, Podlipnik, Jelačin, Mežnaršič, Bernek, Okorn, Loncnar, Grm, Penca, Mencinger, Logar, Kovačič, Iskra, Cerkovnik, Strgar, Žen, Jeler, Žagar, Pavlič, Zidar, Štros, Šiler, Tišov, Boltar, Novak, Slamnik, Mlinar, Cengle, Jeklar, Zupan, Erlah, Franc, Marolt, Premer, Kos, Balkovc, Lenar, Polak, Majcen, Petric, Petraš, Sušnik, Bricelj, Tančig, Šopšič, Kambič, Marn, Diak, Alex, Ravnik, Uhan, Fabijan, Komljenovič, Kralj, Urančič, Mavrič, Trček, Šolar, Bernik, Ceklin, Zima, Mikel, Toman, Brulc, Grobtek, Joham, Rott, Gartner, Kidrič, Golja, Letner, Zgaga, Prus, Weibl, Guzej, Lešnik, Grimšicer, Bevc, Markisetti, Gabrijel, Šturm, Košir, Šelih, Oplen, Oreb, Habjan, Sušič, Tršinar, Skočir, Malešič, Kovač, Štendler, Bajuk

Poizvedba

Raziskujem družini Komac in Domevšček iz Soče oziroma Bohinja - Kamne. Iščem podatke o Jožefu Komac in Ani Domevšček, starših Marije Komac roj. 1863. Marinka Kurilič, Streliška 1, 1000 Ljubljana, luka@cunet.si

http://msn.ancestry.com/landing/msn/strange/madonna/index.html?SourceCode=4978&o_xid=4978%3A+MSN+%2D+Strange+Relations+%2D+Madonna%2FCeline

Zapisnik Občnega zbora SRD dne 10. 6. 2003

Občni zbor se je začel ob 18.30, torej pol ure po sklicu, ko je sklepčnost zagotovljena ne glede na število udeleženi članov.

V delovno predsedstvo so bili izvoljeni Aleksander Sila, Danica Gošnik in Majda Ujčič, za zapisnikarja Tomo Erjavc in za overovatelja Franc Rihtaršič

Dnevni red:

1. finančno poročilo
2. poročilo nadzornega odbora
3. poročilo o delu
4. delovni načrt

Ad1. glej prilogo.

Ad 2. Nadzorni odbor je ugotovil, da je bilo poslovanje društva skladno s predpisi in predlaga, da občni zbor sprejme poročilo, kot ga je ustno podala blagajničarka Lea Benedežič in je pisno priloženo zapisniku. Obenem se ugotovi, da se odločitev o predlogu povišanja naročnine na časopis zaupa Upravnemu odboru.

Ad. 3. Poročilo o delu poda predsednik Peter Hawlina. Uvodoma ponovi, da o posamičnih aktivnostih sproti poročamo v časopisu Drevesa, zato tega ne bo ponavljal. Spomnil bi le na to, da je vse delo opravljeno prostovoljno in neplačano. Ker društvo nima izvedbenih organov, je posameznikom prepuščeno delovanje na različnih projektih. Redna dejavnost so samo društvena srečanja in predavanja, vse ostalo nastaja spontano po časovnih, finančnih in drugih možnostih posameznikov. V isto kategorijo spada izdajanje časopisa Drevesa. Stroški za tehnično oblikovanje, tisk in razpošiljanje časopisa se krijejo iz članarine in naročnine, vsi ostali projekti se pokrivajo iz sredstev, ki jih je treba posebej pridobiti.

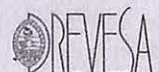
Ad. 4. Tudi v prihodnjem letu je predvideno delovanje po dosedanem načinu in obsegu. Poskušali bomo izdati po štiri številke časopisa letno, kar je skoraj izključno odvisno od sodelovanja članov. Kadar gradiva ni dovolj, izide dvojna številka namesto posamične. Že v prejšnjih obdobjih je bil podan predlog za dodatno opremljanje društvene pisarne. Zlasti potreben bi bil zmogljivejši tiskalnik. Opremljanje ni bilo izvršeno, čeprav so finančna sredstva zagotovljena. Predlagano je bilo naročanje na zanimivejše časopise in literaturo, pristop do plačljivih podatkovnih baz, rodoslovnih programov in podobnega. Tudi glede tega v upravnem odboru ni bilo enotne podpore in se predlogi zaenkrat niso uresničili.

Predsednik opozori tudi na okroglo 10. obletnico izhajanja časopisa in vabi k premisleku in sodelovanju pri morebitnih posebnih nalogah. Eden od predlogov bi bil izdaja zgoščenke, ki bi bila priloga letošnje zadnje številke. Zgoščenka bi lahko vsebovala dosedanje vsebino časopisa Drevesa in številne referenčne datoteke in programe.

Predsednik zaključuje z ugotovitvijo, da je delo društva rezultat dela posameznikov. Rezultati posameznikov prispevajo k ugledu in slovesu društva, zato vse člane ponovno vabi, da s podobnimi prizadevanji nadaljujejo in s tem k sodelovanju privabijo še druge.

SLOVENSKO RODOSLOVNO DRUŠTVO

<http://genealogy.iip.si/>
<http://www2.arnes.si/~rztjpt/rod/rod.htm>

časopis slovenskega rodoslovnega društva

Koledar prireditev SRD v letu 2003

08. 07. 03	Redno društveno srečanje
22. 07. 03	Dr. Marija Stanonik s sodelavci: Krajevne monografije
12. 08. 03	Dopustniško srečanje v gostišču Livada
09. 09. 03	Redno društveno srečanje
23. 09. 03	Miha Preinfalk: Rodbina Auersperg
27. 09. 03	Vrh Korena: Piknik SRD
14. 10. 03	Redno društveno srečanje
28. 10. 03	Dr. Peter Lazar: Rodovniki domačih živali
11. 11. 03	Redno društveno srečanje
25. 11. 03	_____: Židi na Slovenskem
09. 12. 03	Redno društveno srečanje
16. 12. 03	Računalniška tematika

Vsi dogodki so (če ni drugače sporočeno) ob 18. uri v sejni sobi SSK

Poročila o delu

14. 1. 2003 Redno mesečno srečanje
36 udeležencev
29. 1. 2003 Blanka Florjanovič - Avguštin: Restavriranje arhivskega gradiva
35 udeležencev
11. 2. 2003 Redno mesečno srečanje
30 udeležencev
25. 2. 2003 Tone Krampčič: Rodoslovne raziskave v Nadškofijskem arhivu v Ljubljani
36 udeležencev
11. 3. 2003 Redno mesečno srečanje
27 udeležencev
25. 3. 2003 Janez Keber: Iz priimkovne delavnice
46 udeležencev
8. 4. 2003 Redno mesečno srečanje
34 udeležencev
22. 4. 2003 Dr. Vladimir Batagelj, dr. Andrej Mrvar: Novosti v programu PAJEK
Nenad Novaković: predstavitev programa GENEWEB
Peter Hawlina: Združevanje datotek
35 udeležencev
13. 5. 2003 Redno mesečno srečanje
31 udeležencev
27. 5. 2003 Dr. Viktorija Žnidaršič: Ženitna pogodba nekoč in danes
30 udeležencev
18. 12. 2001 dr. Matjaž Klemenčič: Slovenske naselbine v ZDA
28 udeležencev
10. 06. 03 Občni zbor SRD in redno društveno srečanje
30 udeležencev
24. 06. 03 Dr. Marjan Balkovec: Pomožne zgodovinske vede
18 udeležencev

Akcija zbiranja prostovoljnih prispevkov za ohranjanje arhivskega gradiva

Pred dvema letoma smo člani SRD zbrali okrog 75.000 sit z namenom, da prispevamo k naporom za ohranjanje arhivskega gradiva. Takrat so se s temi sredstvi naredile fotokopije matičnih knjig za župnijo Javorje.

Letos smo akcijo ponovili in z zbranimi sredstvi pokrili stroške za kopiranje matičnih knjig za naslednje župnije:

Žužemberk (2 knjigi, 2 sta še ostali za mikrofilmanje, vendar ji je treba najprej restavrirati)

Gorenji Logatec (2 knjigi)

Kamnik (7 knjig)

Semič (1 knjiga)

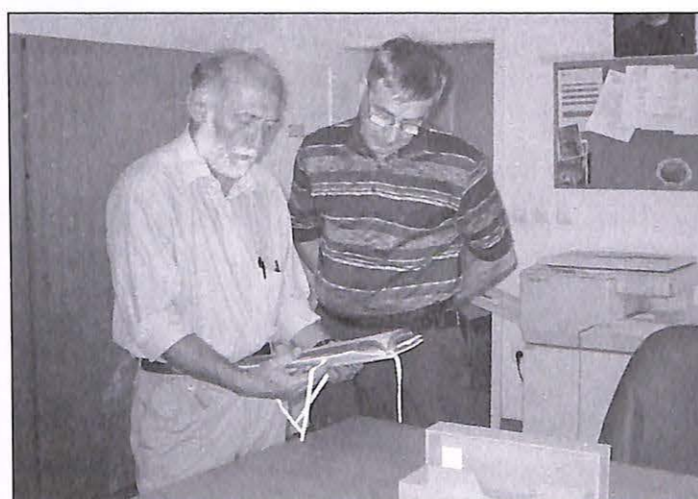
Pri akciji so s prostovoljnimi prispevki sodelovali: Benedečič Lea, Bofulin Radovan, Bogataj Lučka, Bregant Boris, Flek Janez, Glavan Danica, Golli Bojan, Govekar Milan, Hawlina Peter, Kobi Lojze, Koblar Marjan, Krečič Marko, Mamič Tino, Moder Evstahij, Piber Donat, Schweiger Alojzija, Stanojevič Jasmina, Vidnevič Suzana

Obakrat so se naši akciji pridružili kolegi iz Slovenian Genealogy Society iz ZDA. Tokrat so prispevali 500 US dolarjev, ki bodo namenjeni za restavriranje matične knjige župnije Kranj.

Kot posameznik se je še posebej izkazal g. Jože Anderlič, ki je pokrival stroške za restavriranje močno poškodovane knjige rojstev za župnijo Trebelno. Restavratorsko delo sta opravili Marjana Cjuha in Blanka Florjanovič iz Arhiva Republike Slovenije.

G. Anderlič se je ob ogledu dobro opravljenega restavratorskega dela odločil, da bo kril stroške za restavriranje še ene od mnogih močno poškodovanih matičnih knjig. Tokrat bo to matična knjiga rojstev iz župnije Škocjan pri Turjaku za obdobje 1731-1745

Stroški restavriranja obeh knjig bodo okrog 600.000 sit.

S strani Slovenskega rodoslovnega društva je bil podan še en predlog za sodelovanje pri varovanju izvirnega arhivskega gradiva. Član Leopold Mokotar je ponudil, da z digitalnim fotoaparatom presname eno od matičnih knjig in posnetke dostavi na CD-ju. Vodstvo arhiva je ponudbo sprejelo. O rezultatu bomo še poročali.

Slovenian Genealogical Society Conference

Hello to all fellow SGSI members,

With the events in the Middle East now becoming part of our background, I now can devote more of my time to our upcoming genealogy conference in Ljubljana, Slovenia. As the External Affairs Director of SGSI and its conference chairman for this year's event (our second biennial conference), I wanted to give each of you some key information regarding the conference and encourage you to attend. By now, you should have received the pretty blue brochure and, perhaps, have been enticed by the contents therein. So, just a few comments more.

The world has recognized the beauty and hospitality of Slovenia, and Ljubljana, especially, has become more of a destination for world travelers than ever before. As a result, the hotels are becoming packed on a regular basis and more flights have been directed to Slovenia's capital. So, we are fortunate to have been able to line up, again, the most prestigious, and perfectly located, hotel, the **Grand Union**. We have labeled this year's edition of the Conference, which takes place from September 7-12, 2003, *»Roots and Vines of Genealogy«*. Our flight schedules, variable from different locations in the United States, show us leaving our home cities on Saturday, September 6th, and arriving in Ljubljana on Sunday.

The conference schedule starts with a welcoming reception on Sunday night and includes five days of genealogical information and family research. During the week in Slovenia, our genealogical appetites will be addressed by presentations and workshops on Slovenian genealogy and historical records, complete access to the National Archives in Ljubljana for personal research, a trip to Maribor for access to National Archives there, and local genealogists to help us achieve our personal goals.

On the social side, we will partake of many kinds of Slovenian meals and drinks as part of the conference, including a special dinner and entertainment at a Castle Bogensperk.

Ample time will be available for personal sightseeing, either guided or otherwise. Of course, anyone can join us, without attending the daily sessions, and spend the entire week on their own, travelling the country and enjoying the people, the customs, and Slovenian hospitality. Following the conference, two optional guided three-day, four-night side trips are available: one, to the Slovenian Coast and the Karst Region; the other, to the eastern half of Slovenia and relaxation in one of Slovenia's noted spas, Hotel Habakuk. Return trips to the USA are scheduled either on Friday, September 12th or on

Tuesday, September 16th. Of course, you may choose to stay longer in Slovenia or even travel to other points in Europe.

All the scheduling and trip details are being handled by Kollander Travel here in Cleveland. Kollander has been arranging Slovenian trips longer than any travel agency in the United States and has a veritable army of people, both here and in Slovenia, to aid us in our planning and travel.

For purposes of flexibility, individuals will be able to sign up separately for the round-trip flight, the hotel stay, the Conference, and the Maribor trip. The Conference price includes the Maribor trip, so the separate Maribor trip will be primarily for spouses and others traveling with conference attendees. All segments, except the round-trip flight, have been packaged together at a discounted price, if you would like to cover all bases with one price.

We are looking forward to a great conference and a super week of excellent technical content, terrific food, exciting sightseeing, and fantastic camaraderie. While the conference is still over four months away, we need to start planning for our travel and logistics needs that are based on the number of attendees. **If you have an interest in attending, please send me a return email (cranberi@wideopenwest.com) to indicate your intentions for the trip, including how many others may be attending with you.** Kollander Travel stands ready to help you with any special travel arrangements or any additional traveling either before or after the Conference.

Ed Kucler

2003 Conference Chairman

Slovenian Genealogical Society International

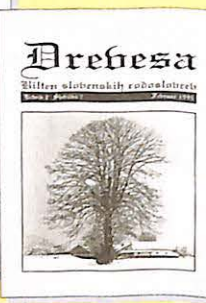
Novi člani:

249	Paver	Mladen	10000 Zagreb	Cvijete Zuzoric 53	mladen.paver@zg.hinet.hr
250	Jerko	dr. Jože	A-1230 Wien	Elisenstrasse 27-29/1/4	jerko@chello.at
251	Lukman	Simona			
252	Sever	Anton	2233 Sv. Ana v Sl. Goricah,	Žice 47/a	anton.sever@s5.net
253	Stošicki	Slavko	1240 Trbovlje	Mestni trg 2	slavko.stosicki@siol.net
254	Reberc	Andrej	1000 Ljubljana	Vrtna ul. 22	pilot.doo@siol.net
255	Miš	Franc	1000 Ljubljana	C. Dolomitskega odreda	17_jana.ozimek@jakov.com
256	Karničnik	Igor	1000 Ljubljana	Lepodvorska 26	igor.karnicnik@geod-is.si
257	Berlic	Anton	1240 Kamnik	Vrhpolje 214	
258	Valenčič	Valter	6000 Koper	Bazoviška 38	valter.valencic@intereuropa-it.si
259	Štern	Artur	1000 Ljubljana	Pavšičeva 30	artur.stern@guest.arnes.si
260	Lipoglavšek	Sonja	1210 Lj-Šentvid	Medenska 87	sonja.lipoglavsek@siol.net
261	Hajsinger	Viktor	3000 Celje	Zagrad 70c	viktor.hajsinger@siol.net
262	Šimec	Jože	1000 Ljubljana	Jakopičeva 13	simec@siol.net
263	Zorko	Miran	8250 Brežice	Brežina 28a	petraining@volja.net
264	Resinovič	Gortan	1000 Ljubljana	Pod topoli 95	gortan.resinovic@uni-lj.si
265	Likar	Martina	1000 Ljubljana	Slomškova 33	
266	Bočaj	Janko	6273 Marežige	Bočaji 8a	bocaj@volja.si
267	Pukšič	Slavko	1260 Lj-Polje	Klemenova 16	nusa.puksic@siol.net
268	Božič	Miran	4000 Kranj	Kidričeva 38	miran.bozic@siol.net
269	Kurilič	Marinka	1000 Ljubljana	Streliška 1	luka@eunet.si
270	Huzjan	Štefan	1290 Grosuplje	Pod gozdom 6/24	stefanhuzjan@hotmail.com
271	Vončina	Rafael			rafael.voncina@siol.net
272	Guzej	Zvonka	1236 Trzin	Motnica 1	zvonka.guzej@gov.si
273	Franjkovič	Vlado	6244 Podgrad	Podgrad 99	
274	Blokar	Matjaž	1000 Ljubljana	Cankarjeva 11	matjaz.blokar@amis.net

NA ZALOGI IMAMO ŠE IZVODE PRETEKLIH ŠTEVILK ČASOPISA
ZINTERESIRANI JIH DOBITE NA DRUŠTVENIH SREČANJI
ALI NA UREDNIŠTVU

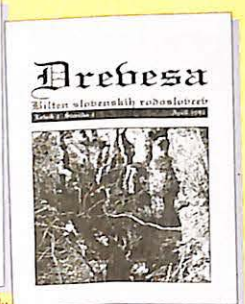
Rodovnik Terezije Auersperg

Lipa v Lipici pri Škofji Loki

Drevored na vrtu škofjelaškega gradu

Bukev nad Bukovico pri Škofji Loki

Kostanj v Zejčevju nad Škofjo

Hrast v Hrastnici pri Škofji Loki

Drevored ob križevem potu na Hribc

Javor v Javorjoh

Breze v Breznici

Brišljan v Brišlinu

Jelka ob jelki na Jelovem brdu

Praprotn v Praprotnem

Gaber v Gabrku pri Škofji Loki

Smreka v Smrečju nad Škofjo Loko

Hosta nad Hosto pri Škofji Loki

Trnje v Trnju pri Škofji Loki

Brek v Zabrekvah pri Škofji Loki

Štor v Štorju pod Sv. Lenartom nad Škofjo Loko

1025 let Kranjske

Priloga k razstavi

Adamov rodovnik

Pajek

Gold Rush 1997

Irena Marijeta G.

Anin ponos

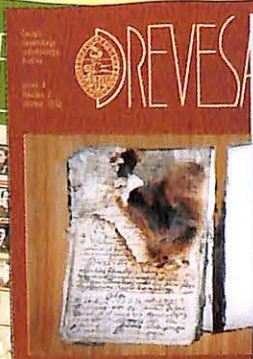
Gradimo mostove – zbornik konference

Klara Ljudmila H.

Družinska kronika

Reševanje arhivskega gradiva

